

glasilo
rudarsko
elektroenergetskega
kombinata
zasavje

Celje - skladišče

D-Per

539/1979

1119790844,4

OSREDNJA KNJ. CELJE

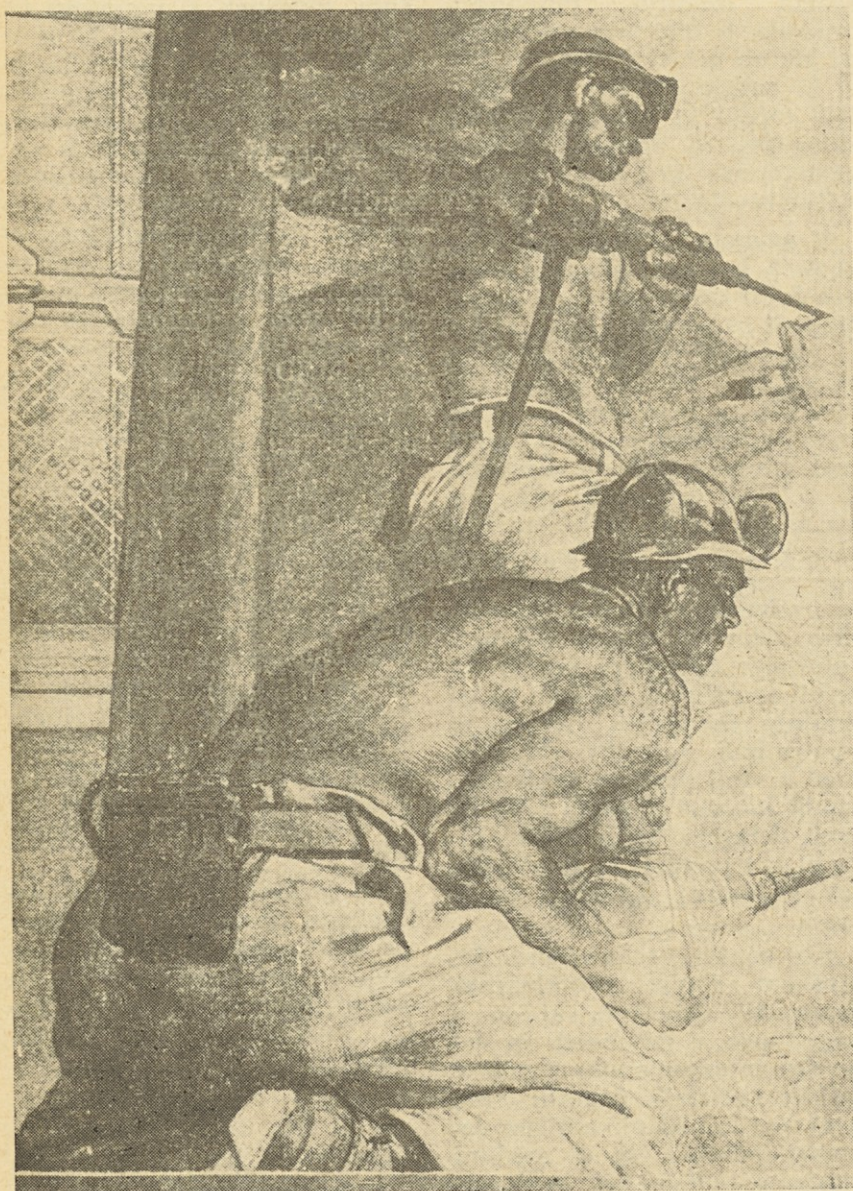
COBISS

april 1979

leto XV

št. 4

srečno

Ob 1. maju!

1. maj, borbeni dan solidarnosti delavcev vsega sveta je danes še bolj živ kot kdajkoli prej; čeprav ga delavci vsega sveta praznujemo že polnih 93 let; to je od časov, ko je šlo prvega maja leta 1886 v Chicagu na ulice nad 40 tisoč delavcev in je pod strelji policije bilo na ulicah ubitih 6 delavcev, nad 50 ranjenih in pozneje je buržoazija še 5 delavskih voditeljev obsodila na smrt.

Delavski voditelji številnih evropskih in ameriških dežel so 14. julija 1889 ob praznovanju 100-letnice zmage francoske buržoazne revolucije, na ustanovnem kongresu druge internacionale enoglasno sklenili, da naj se kot spomin na delavske žrtve v Chicagu vsako leto praznuje prvi maj kot delavski praznik delavcev vsega sveta, kot borbeni dan solidarnosti, prikaz delavske moči in volje, izraz razredne borbe in zavesti delavcev in zaobljuba za nadaljnje boje proti zatiranju in izkoriščanju, za popolno osvoboditev delavskega razreda.

Slovenski in hrvaški delavci so prvič praznovali prvi maj

Slavko Pengov: Detail freske v avli oddelka za montanistiko, FNT univerze v Ljubljani.

VSEM DELAVCEM ZDRUŽENIH V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA IN DELOVNIH SKUPNOSTIH ZASAVSKIH PREMGOVNIKOV, TERMoeLEKTRARNE TRBOVLJE, RUDARSKE GRADBENE DEJAVNOSTI IN INDUSTRIJSKO MONTAŽNE DELAVNICE SOZD REK ZASAVJE, ČESTITAMO K PRAZNIKU DELA 1. MAJU IN PRAZNIKU USTANOVITVE OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA 27. APRILU!

dobro leto dni po ustanovnem kongresu druge internacionale, in sicer leta 1900 v revirjih, Trstu, na Jesenicah, Ljubljani, Zagrebu, Pulju ter nekaterih drugih krajih. Velike delavske manifestacije so izvedli leta 1903 v Beogradu pod vodstvom Dimitrije Tucovića, 1906 v Bosni in Hercegovini, 1909 v Makedoniji in tako vsako leto vedno več v vseh delavskih središčih širom Jugoslavije.

Praznovanje prvega maja so bila tudi prisrčna, tovariška in delovna srečanja, a hkrati z borbenim programom in zahtevami delavcev za ekonomske, socialne in politične pravice ter pregled politične, socialne, razredne in ljudske moči delavskega razreda. Seveda so bila in so marsikje še danes v kapitalizmu domala vsa praznovanja onemogočena, ovirana, prepovedana, organizatorji poniževani, preganjani in omejevani s strani vladajoče buržoazije in njenih reakcionarnih politikantskih strank. Zborovanja, izleti in sprevodi so tudi vselej dobili mednarodno, mednacionalno, solidarnostno obeležje in pomen, ne glede na nacijo, vero in kraj, saj so delavci vedno visoko nad parcialnimi interesi nosili rdeči prapor z Marksovo parolo: **PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!**

Posebnost praznovanja smo doživljali v času narodno osvobodilne vojne in ljudske revolucije. Prvi maj so redno in svečano praznovali v vseh partizanskih enotah, na osvoboje-

nem ozemlju in tudi na okupiranem ozemlju. Posebnost praznika je bila prav zaradi tega ker so delavci v boju in krvi že uresničevali pred stoletjem začeto in bojevano borbo za zmago in oblast diktature proletariata in zmago socialistične revolucije.

V svobodni domovini je prvi maj, kot naš delavski praznik dobil kakovostno nove značilnosti in pomen. Odveč bi bilo naštevati milijone ljudi in še več delovnih ur, ki smo jih opravili v delovnem, udarniškem tekmovanju, da bi prvi maj čimbolj svečano, uspešno in delovno proslavili; prav tako ni prostora, da bi omenili glavne delovne uspehe tekmovanja v proizvodnji, kot so bile proizvodne brigade mladinskih delovnih brigad, oziroma splošnega delovnega poleta, ki je bil značilen za obnovo in izgradnjo domovine. Gotovo je pomembno omeniti, da smo med prvimi prvi maj tudi uzakonili kot naš največji praznik vseh delavcev in delovnih ljudi in kot rezultat stoletnih bojev in teženj delavcev vsega sveta.

Ko se ob vsakoletnem delavskem slavlju spominjamo generacij delavcev, ki so z nageljom v gumbnici in delavsko internacionalo slavili v teških socialnih pogojih svoj prvi maj kot edini resnično delavski praznik, se z mislimi vračamo tudi na pot in dosežke v razvoj socializma v svetu in še posebej pri nas. Žal lahko prav ob tem tudi ugotovi-

mo, da so še številne dežele, kjer je delavcem prepovedano slaviti prvi maj.

Prav v teh dneh smo v naši domovini, v središču akcije in aktivnosti za nadaljnje razvijanje, uresničevanje in krepitev samoupravljanja v osnovnih celicah združenega dela. Še več: Samoupravljanje kot temeljni družbeni odnos in priznana organizacija dela se že krepi pri vsakem človeku, pri delavcu in delovnih ljudeh kot njihov življenjski cilj, kot osnovni interes in motivacija, kot nepogrešljiv življenjski dejavnik, ki vodi družbo naprej. Zato moramo s ponosom in korajžno poudariti, da je prav socialistično samoupravljanje največja pridobitev jugoslovanskih delavcev in delovnih ljudi in ena od temeljnih prvin posebnosti uresničevanja marksizma v konkretnih, specifičnih jugoslovanskih razmerah, kot nov dosežek v razvoju marksistične znanosti in politike samoupravljanja na naših tleh. Lahko smo ponosni, da socializma nismo uvažali in ga slepo gradili po drugih, tujih receptih, pač pa smo bogate izkušnje, teorijo in prakso delavskega razreda od vsepovsod koristno, uspešno in tvorno upoštevali ter jo uporabljamo v naši samoupravni praksi. In prav dejstvo, da nismo in tudi ne bomo slepo orodje uresničevanja nam tuje politike, naš še posebej zavezuje in obremenjuje, da še bolj smelo in ustvarjalno gradimo lastno pot v samoupravni socializem, in sicer pot, ki jo je začel ter jo uspešno vodi naš tovariš Tito.

Ob priliki praznovanja delavskega praznika čestitamo vsem delavcem SOZD REK Zasavje za dosežene uspehe in za osebni prispevek k razvoju naše družbenopolitične skupnosti!

Samoupravni organi
in družbenopolitične
organizacije
SOZD REK Zasavje

27. april — dan osvobodilne fronte

Letošnje praznovanje 27. aprila — dneva OF slovenskega naroda, sovpada s praznovanjem jubilejev naših narodov in narodnosti to je: 60-letnico ustanovitve Komunistične partije Jugoslavije, 60-letnico združenih sindikatov Jugoslavije in 60-letnico ustanovitve Zveze komunistične mladine Jugoslavije (SKOJ).

Ob praznovanju dneva osvobodilne fronte se sedaj in se bomo večkrat tudi v bodoče vračali v tisto usodno vojno leto 1941, ko se je slovenski narod po zlomu stare Jugoslavije, čez noč znašel v rokah treh grabežljivih zaslužnjevalcev, ki so mu dobesedno namenili smrt in uničenje s tem pa tudi v čas, ko se je ta narod hkrati hitro zavedal, kaj mu je v takšnem položaju storiti in katera pot pelje k osvoboditvi in novem življenju.

27. aprila 1941 je bila na pobudo in pod vodstvom Komunistične partije Slovenije, ustanovljena osvobodilna fronta slovenskega naroda, ki je strnila dotlej politično razcepljeni slovenski narod in ga popeljala v osvobodilni boj proti fašističnemu nasilju, v boj za nove družbene odnose, v boj za krepitev materialne moči naše družbe, za hitrejši razvoj humanih demokratičnih odnosov, za duhovno rast in popolno osvoboditev človeka. Če hočemo danes opredeliti revolucionarni in vsenarodni značaj osvobodilne fronte moramo predvsem izhajati iz nespornega dejstva, da je bil ta boj za nacionalno osvoboditev, za osvoboditev slovenskega naroda in drugih narodov Jugoslavije izpod jarma tujih fašističnih okupatorjev, istočasno zavestno usmerjen tudi v spremembe tedanjih političnih in družbeno-ekonomskih razmer, ki so pritiskale na slovenski narod, ga utesnjevale in podrejele. Volja in moč za obrambo življenjskih interesov je terjala več demokratičnih svoboščin, enako-

pravnost narodov in svoboden razvoj samobitnosti.

Težka preizkušnja, ki jo je prinesel aprilski zlom stare Jugoslavije, je množice slovenskega naroda v njegovih spoznanjih tako približala temeljnim notranje in zunanje političnim spoznanjem Komunistične partije in tako ponazorila pravilnost njene politične linije, da je pobuda komunistov za široko mobilizacijo in organizacijo teh množic v boju proti tujim fašističnim okupatorjem, pomenila neposredno uresničljivo možnost. In ta možnost je bila uresničena v osvobodilni fronti.

Ustanovitev osvobodilne fronte je dejanje, katerega pomen se širi v sedanost in prihodnost na temelju sklepa o uvedbi dosledne ljudske demokracije, v kateri si bo narod pisal sodbo sam.

Sprejem nove ustave to potrjuje, potrjuje pa tudi stvarnost vseljudeških pričakovanj OF, ki je po osvoboditvi nadaljevala z realizacijo izročila kot socialistična zveza delovnega ljudstva. Socialistična zveza kot fronta vseh socialističnih sil, ki jim stopa na čelu delavski razred z zvezo komunistov kot avangardo, v svoji sedanji vsebinski obliki dela uresničuje naloge osvobodilne fronte. Tudi v sedanjem delu socialistične zveze težimo za takšnimi oblikami dela, ki povezujejo interese delovnih ljudi in občanov za uresničevanje skupnih ciljev. V sestavi celotnega programa osvobodilne fronte je potrebno posebno poudariti zvestobo revolucionarnim izhodiščem, slogi in enotnosti jugoslovanskih narodov in njih povezavo z drugimi narodi vsega sveta v duhu svetovnega proletarskega internacionalizma. V tem pogledu je tudi naš boj za pravice Slovencev v zamejstvu, katerega bomo vodili naprej, prevzeti z zavestjo in prepričanjem tov. TITA in ZKJ, da bomo skupaj z vsemi naprednimi silami sveta zadali dokončni

udarec imperializmu in drugim reakcionarnim silam, ki skušajo s silo in orožjem omejevati razvoj in neodvisnost posameznih narodov in držav.

V vseh teh izhodiščih in dejstvih naših družbenih prizadevanj, v osvobajanju človeka in njegove uveljavitve kot temeljnega nosilca družbenega odločanja, se kaže tako pomen in veličina zamisli osvobodilne fronte za usmeritev mlajših generacij v sodobno svetovno zgodovino. Da bi v sedanji praksi dela socialistične zveze uresničevali cilje in ideje osvobodilne fronte, se zavzemamo za čimbolj množično vključevanje delovnih ljudi in občanov v vse oblike dela, da bi skozi množičnost akcije preprečili, da se leto 1941 ne ponovi nikdar več.

V letošnjem letu je to akcija »Nič nas ne sme presenetiti« (NNNP). Nosilec akcije so organizacije socialistične zveze z ostalimi družbenopolitičnimi in družbenimi organizacijami ter drugimi dejavniki ljudske obrambe in družbene samozaščite. S to družbeno akcijo bomo tudi počastili letošnje jubileje.

Akcija preverjanja obrambno-varnostne pripravljenosti pod geslom ima zlasti politično-mobilizacijski pomen. Poleg krepitev moralnopolitičnih vrednot in zavesti delovnih ljudi in občanov, bo akcija prispevala k nadaljnjemu poglobljanju zasnove splošnega ljudskega odpora, varovanja življenjskih in delovnih razmer ter neposrednemu organiziranju delovnih ljudi in občanov v družbeni samozaščiti kot množičnemu temelju obrambne pripravljenosti. Zato bomo v teku akcije usmerili vso pozornost k še boljšemu načrtovanju vsebine nalog, načrtnemu usposabljanju in stalnemu preverjanju doseženih uspehov na področju LO in DS ter na tej osnovi dograjevanju obrambnih in samozaščitnih ukrepov. Pri tem bomo izhajali iz osnovne naloge,

da bo delovni človek v svoji aktivnosti na področju samoupravljanja postal nosilec pravic in odgovornosti tudi pri obrambi in zaščiti in varstvu svojega družbenoekonomskega položaja, svojih pravic in odgovornosti.

Pri načrtovanju in izvajanju akcije ter preverjanju doseženih rezultatov bomo predvsem upoštevali, da je LO in DS sestavina našega vsakdanjega ravnanja vsakega od nas pri delu, pri pravicah in odgovornostih, ki jih delovni ljudje in občani uresničujemo na delovnem mestu, v kraju bivanja in v vseh organiziranih oblikah družbenega življenja.

Posebno pozornost bomo v akciji NNNP usmerili k TSS (KS, TOZD).

V skladu z interesi zaradi katerih se delovni ljudje in občani, zlasti pa mladina, združujejo v družbenih organizacijah in društvih, morajo v akciji doseči predvsem širino in bogatejšo vsebinsko aktivnost na področju obrambnih priprav in DS.

V akciji moramo omogočiti vsem družbenopolitičnim in drugim družbenim dejavnikom, da preverijo lastno organiziranost in usposobljenost in organiziranost delovnih ljudi in občanov za naloge na področju obrambnih priprav in DS. Prispevati mora k razvijanju najrazličnejših aktivnosti v pogojih SLO in še boljši usposobljenosti za izvajanje nalog, ki jih narekujejo morebitna vojna in elementarne nesreče.

Lado Kmet

Vinko Hafner v REK Zasavje

Pretekli mesec je bil na obisku v našem kombinatu predsednik Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, Vinko Hafner. Prišel je z namenom, da ga seznanimo z delom sindikata, kako gospodarimo in s kakšnimi problemi se srečujemo pri vsakodnevem delu na področju razvijanja samoupravnih, družbenoekonomskih in družbenopolitičnih odnosov med TOZD in delovnimi organizacijami. Ker pa je želel dobiti čim več informacij o delovanju in gospodarjenju v delovnih organizacijah ZPT in TET, ki se posredno ali neposredno s svojo proizvodnjo vključujeta v sistem elektrogozpodarstva Slovenije, so bili k temu razgovoru povabljeni le predstavniki teh delovnih organizacij. Razgovora so se udeležili še nekateri predstavniki SOZD REKZ in predstavniki Zveze sindikatov vseh treh revirskih občin.

Predsednika sindikatov Slovenije je v uvodnih besedah pozdravil predsednik KO OOOZS Jani Seme, ki ga je obenem seznanil o delovanju sindikata, kakor tudi o gospodarskem položaju v SOZD, pri čemer je zlasti poudaril prizadevanja delavcev, da združeni v sindikatu prispevajo svoj delež na vseh področjih gospodarjenja. V svojem poročilu je navedel, da se v REKZ pripravlja, oziroma končuje program razvoja, ki temelji na energetski bilanci SRS do leta 2000. S svojim programom se kombinat vključuje v prehodno razdobje med dvema srednjeročnima načrtoma ter srednjeročni načrt 1981/1985. ZPT programira odpiranje premogovnih slojev s ciljem zagotoviti nemoteno proizvodnjo od 1.400.000 na 2.000.000 ton letno. Vsa vlaganja, ki jih predvidevamo, temeljijo na ugotovljenih 60 mi-

Izpolnjevanje delovnega načrta od 1. I. do 15. IV. 1979

Delov. organiz.	načrt	doseženo	+—	%	ob dela
TOZD	ton	ton	ton		prostih sobotah

DO ZASAVSKI PREMGOVNIKI

Proizvodnja premoga

P. Hrastnik	75.728	77.336	+ 1.608	102,1	4.506
P. Ojstro	77.724	65.931	—11.793	84,8	3.949
P. Trbovlje	171.600	173.973	+ 2.373	101,4	9.064
P. Kisovec	29.818	32.290	+ 2.472	108,3	2.001
P. Kotredež	51.430	50.360	— 1.070	97,9	2.549
RŠC, jama Trb.	13.872	13.360	— 512	96,3	1.161
Skupaj	420.172	413.250	— 6.922	98,4	23.230
sep. prem. Trb.	338.924	330.600	— 8.324	97,5	18.680
Zag.	81.248	82.650	+ 1.402	101,7	4.550

Proizvodnja gradbenega materiala

Hrastnik	letni načrt	doseženo	%
— betonarna (kos)	97.200	20.940	21,5
— kamnolom (m ³)	14.900	2.624	17,6
Zagorje			
— kamnolom (m ³)	120.000	43.499,5	36,2

TOZD	letni načrt	doseženo	%
Storitve delavnic			
RESD Hrastnik (din)			
do 31. III	41,567.900	13,413.416,85	32,3
RESD Trbovlje (din)			
do 28. II.	30,251.400	5,747.858,35	19,0
RESD Zagorje (din)			
do 31. III.	32,854.700	9,224.938,95	28,1
Pred. jam. lesa (din) Trbovlje	10,930.200		
Toplotna energija (Gcal) Hrastnik	15.680	6.371,4	43,4
DO TERMOELEKTRARNA			
Proiz. el. energije	načrt	doseženo	%
	MWh	MWh	
PE 1	5.500	19.019	34,6
PE 2	187.500	173.229	92,4
Kombi el.	7.000	553	7,9
Skupaj	200.000	192.801	96,4
Ostalo — storitve do 31. III.			
	letni načrt	doseženo	%
Vzdrževanje naprav (din)	77,696.000	19,669.000	25,8
Transport goriva (din)	39,325.000	17,369.190,95	44,2
DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST			
RIG (din)			
do 31. III.	147,595.800	43,093.741,95	29,2
ESM (din)			
do 31. III.	32,433.000	8,063.055,75	24,9
Avtoprevoz Zasavje (t/km)	11,000.000	2.160.666	19,6
GRAMAT			
(kos) opeka	9,500.000	2,793.573	29,4
kamnolom (m ³)	35.000	5.333	15,2
DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE			
SIMD (din)			
do 31. III.	39,169.800	7,692.781,70	19,6
EIMD (din)			
do 31. III.	20,060.000	4,114.954,45	20,5
KET (Gcal)	24.100	9.900	41,1

Erika Kavčič

ževanje Save ter močno izboljšujemo čistost ozračja, saj ogrevanje iz toplarne pomeni tudi v velikem obsegu odpravo klasičnega kurjenja s premogom.

V nadaljevanju razgovora je bilo omenjeno tudi pomanjkanje delovne sile. Ob 600 invalidih, ki imajo najustreznejše zaposlitve, še manjka predvsem rudarjev. Učinek benifikacije se kaže v tem, da odhajajo rudarji v starosti od 48 do 50 let. Novim delavcem lahko nudimo le zastarele samske domove, zato je tudi fluktuacija tolikšna, da se menja v letu tudi do 20 % staleža. Prav tako je tudi na področju nagrajevanja. Na tem področju iščemo že vrsto let rešitve, toda vedno zadenemo na isto. Dodatki so tako visoki, da ocenjevanje storitev zelo malo vpliva na osebni dohodek. Zato je bila v razpravi poudarjena naloga sindikata, da preusmeri tak razvoj nagrajevanja v smer večjega vpliva stimulacije na osebno delo, kvaliteto in gospodarnost ter proti nadurnemu delu, kar nekaterim kategorijam delavcev še vedno predstavlja znaten del osebnega dohodka.

Precej je bilo govora tudi o življenjskih in delovnih pogojih delavcev v SOZD REK, zlasti pa v delovni organizaciji ZPT. Že dejstvo, da zanimanje za rudarski poklic upada, zlasti pri mladini, ki se raje odločajo za delo v drugih dejavnostih, kjer so za lažje delo v ustrežnejših pogojih nemalokdaj bolje nagrajeni. Tako smo v zadnjem času vse bolj vezani na sprejem nekvalificiranih ter neizkušenih delavcev, ki potrebujejo določen čas za prilagoditev na industrijske pogoje dela ter vključitev v delovni kolektiv. Prav pri zaposlovanju novih delavcev se srečujemo z vrsto problemov; posebno pereč je problem stanovanj. Med zaposlenimi delavci jih kar 500 išče nova stanovanja, odnosno prosijo za zamenjavo starih. Razpoložljivi samski domovi so polni in so potrebni temeljite adaptacije. Drug problem, ki izstopa pred-

lijonov ton, od ugotovljenih skupnih 150 milijonov ton, ki pa so danes še izven bilance, ker leže v tako imenovanih varnostnih stebrih za zavarovanje naselij, objektov in naprav na površini.

Te rezerve in program razvoja utemeljuje izgradnjo nove TET, ki bi bila obenem tudi toplarna za revirje. Z novim programom razvoja delovnih organizacij ZPT in TET rešujemo tudi dokončno onesna-

Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je skupno s sekretarjem republiškega odbora sindikata energetike Jožetom Leskovarjem in sekretarjem ZSS Ivanom Godcem, dne 27. marca t.l. obiskal kolektiv SOZD REK Zasavje. (foto: A. Bregant)

Dne 27. marca tega leta je potekal v sejni sobi RES Zasavje v Trbovljah razgovor s predsednikom republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Vinkom Hafnerjem. Udeležili so se ga predstavniki vseh štirih delovnih organizacij TOZD in del. skupnosti. Zastopali so samoupravne organe, družbenopolitične organe, poslovodne organe ter strokovne službe. (foto: A. Bregant)

vsem v delovni organizaciji ZPT, je problem izostajanja z dela. Ne samo bolnih, zlasti velik odstotek je tistih, ki neopravičeno izostajajo z dela in prav v zadnjih mesecih jih je bilo več kot 4 %, kar doslej še ni bil primer. Takšno stanje, so v razpravi poudarili, zahteva takojšnje ukrepanje in iskanje novih rešitev, tako z zdrav-

stveno službo, kot tudi znotraj delovne organizacije, predvsem v smislu boljše discipline. Eden med vzroki, ki pogojuje nedisciplino je tudi pojav alkoholizma.

Pred koncem razprave, je bila poudarjena tudi potreba po izobraževanju kadrov. Na tem področju si v kombinatu prizadevamo reševati kadrov-

sko politiko z načrtnim štipendiranjem in da se načrtno vključujemo v politiko usmerjenega izobraževanja.

Ob koncu razgovora je predsednik Vinko Hafner poudaril, da res obstajajo določene motnje pri gospodarjenju v premogovništvu, ne samo sedaj ampak to sega v obdobja pred 10. leti in več, ko se je govorilo o neperspektivi porabe premoga itd., in so še danes prisotne. Seveda se situacija ne more spremeniti preko noči, je poudaril Vinko Hafner; danes vidimo stvari v drugačni luči, zato so tudi pristopi k razreševanju razvoja energetike kot celote drugačni in kot je bilo že slišati na tem razgovoru, so predvidena tudi znatna sredstva za razvoj in modernizacijo premogovnikov, vzporedno seveda tudi sredstva v družbeni standard. Prepričan sem, je nadaljeval, da bo čez nekaj let morda na enakem zboru kot je današnji, slišati drugačne razprave, ugodnejše, tako na področju gospodarjenja, zaposlovanja, beneficirane dobe itd. Vsekakor pa moramo startati s prizadevanji od tu, kjer smo. Vsekakor, je nadaljeval predsednik, pa se bo treba v republiških organih sindikata, medobčinskih in občinskih, prizadevati in pomagati pri razreševanju določenih problemov, pri čemer morajo sodelovati tudi vodilne strukture delavcev, ker imajo tudi oni svoje odgovornosti.

Predsednik Vinko Hafner je smatral, da je razgovor pripomogel k temu, da bomo lažje razreševali nekatere probleme tudi na drugih nivojih sindikalne organizacije. Končal je z besedami: »Kolikor boste vi v osnovnih organizacijah sindikata aktivni in če boste vi dobro delali, bomo tudi mi v republiškem sindikatu dobro delali. Obratno pa, če boste samo čakali na razna navodila ali pojasnila od zgoraj in če v osnovnih organizacijah kljub temu ne gre, je le jalovo delo ali pa so zelo skromni učinki«.

Katastrofalni potres v Črni gori — tudi mi bomo pomagali!

V nedeljo, dne 15. aprila 1979 je katastrofalen potresni sunek opustošil Črno goro. Jakost potresa, ob 7.21 uri zjutraj, je znašala 7,2 stopnje po Richterjevi lestvici oz. 9. stopenj po Mercalijevi lestvici. Epicenter oziroma središče potresa je bilo okoli 50 kilometrov zahodno od Titograda in 30 kilometrov od Ulcinja. To je bil najmočnejši potres v zadnjih 70 letih na območju naše države. Bil je za 1,2 stopnje po Richterjevi lestvici močnejši od potresa leta 1963 v Skopju.

Potres je povzročil ogromno škodo. Terjal je na desetine žrtev. Bilo je na stotine ranjenih, na stotine družin je ostalo brez strehe. Železniška proga Beograd—Bar je onespobljena za promet, hudo so prizadeta pristanišča Bar, Kotor, Tivat in druga. Hudo je poškodovana jadranska cestna magistrala, deformirana je železniška proga, ponekod se je pogreznila obala, kratka potresni sunek je izredno prizadel ta del naše domovine.

Da bi ublažili to tragedijo je predsednik republike Josip Broz Tito še isti dan, medtem ko si je ogledal najhujše kraje

nesreče, pozval vse jugoslovanske narode in narodnosti ter vse občane, da tudi tokrat pokažejo vso svojo solidarnost, ki so jo v podobnih primerih že neštetokrat pokazali. Vsi moramo pomagati črnogorskemu ljudstvu, da bo lažje premagalo težave, ki so nastopile kot posledica hude naravne katastrofe. Materialno pomoč bo možno povrniti oz. nadoknaditi, žal pa ne bo možno vrniti človeških življenj. Gotovo bomo naredili vse, da se izrazi skrb vseh naših narodov za prebivalce vasi in mest Črne gore, ki so bili prizadeti. Črnogorci ne bodo v nesreči sami!

V akciji vseh nas občanov in delovnih ljudi v Jugoslaviji tudi mi ne bomo stali ob strani. V teku je akcija, da bo vsak zaposleni pri REKZ prispeval v sklad za pomoč prebivalstvu Črne gore osebni dohodek enega delovnega dne v aprilu t.l. Podrobnejše sklepe sprejemajo te dni organi samoupravljanja. Brez dvoma se bomo člani kombinata tudi ob tej katastrofi izkazali s svojim prispevkom, tako kot smo se doslej že neštetokrat ob takšnih in podobnih prilikah.

Priprave na prevzem novih rudarsko gradbenih del

Pri izdelavi gospodarsko finančnega načrta za leto 1979, smo se v DO RGD zavedali, da bo letošnje leto predstavljalo obdobje izredno velike konjunktуре na domačem trgu. V skladu s temi pričakovanji, smo skušali čim bolj racionalno pristopiti k razporejanju prostih kapacitet na gradbiščih v Zasavju in izven njega. Kljub temu pa smo v velikem razkoraku med željami investorjev in našimi možnostmi, ker prostih kapacitet nimamo več in smo prisiljeni marsikatero zelo ugodno ponudbo izven Zasavja odbiti, kar pa si marsikdo napačno tolmači. Za izvajalca del je zelo težko biti navzoč na več gradbiščih, posebno če se za vsak objekt mora planirati in predvideti nujno potrebna struktura zaposlenih, tehniški kader in potrebna oprema. Kakšne so pa težave danes okrog tega pa mislim, da ni potrebno opisovati posebej, ker jih vsi dobro poznamo.

Za TOZD RIG Trbovlje, predstavlja dodatno težavo tudi ta problem. Ko nabavimo določeno opremo za domača gradbišča, je potem iz raznih vzrokov ne moremo uporabiti in se potem na vseh sestankih krivi izvajalca, pred težavami in problemi v domači hiši pa zamižimo. Na mnogih naših deloviščih v Zasavju, postaja transportna mehanizacija že tako akuten problem, da se vedno postavlja vprašanje pravočasnosti izdelave mnogih objektov. Poleg vsega tega pa največji problem mnogokrat predstavljajo nerešena finančna vprašanja, kar pa nas bo, kakor izgleda, pripeljalo do tega, da bomo prisiljeni odstopiti od izdelave raznih objektov tudi v Zasavju, ker sem prepričan, da za vsako ceno in pod vsakimi pogoji nismo dolžni izvajati del. Na gradbiščih v

Josip Broz Tito, predsednik SFRJ in ZKJ

»Samoupravljanje je akt humanosti in dejanje humanizacije človeške družbe. To je najprej doseženo s tem, da vzpostavlja človekovo popolno človeško dostojanstvo. Človek, ki se osvobaja vseh oblik odtujenosti, zlasti pa izkoriščanja in nadvlade postaja, kakor je poudarjal Marx, »bistvo vseh stvari«. Prisvaja si tako ekonomska kot politična sredstva skupnosti. Je merilo in arbiter politike in odločanja. Ko se mu vrne njegova enakost in človeško dostojanstvo, v samem sebi ne išče več sredstva, marveč cilj svoje moči, svojega obstoja in ustvarjanja...«

Zasavju bomo skušali obdržati že obstoječe kapacitete, predvsem v TOZD Premogovnik Hrastnik in v TOZD Premogovnik Kotredež, na razširitev teh pa zaenkrat ne moremo več računati. Na gradbišču v Velenju, bomo letos razpolagali samo z že obstoječimi kapacitetami. To pomeni, da bodo naši delavci angažirani na izdelavi jamskih investicijskih objektov in zračilnega jaška ŠOŠTANJ. Od novih večjih objektov pa predvidevamo, da bomo angažirani pri izdelavi glavnega izvoznega jaška NOVE PRELOGE. Predvidevamo, da bi do konca tega leta izdelali vse potrebno za odpiranje tega zahtevnega gradbišča ter izdelali približno 50 m omenjenega objekta.

Za nas je velikega pomena za nadaljnji razvoj stalna navzočnost in angažiranost pri izvajanju del izven Zasavja, da ne izgubimo korak z ostalimi izvajalci na področju Slovenije oz. Jugoslavije. Zato smo v letošnjem letu v sodelovanju s poslovno skupnostjo RUDIS, dali dve večji ponudbi, eno na področju naše republike in drugo na področju SR Hrvatske.

Trenutno smo najbolj angažirani v zadnjih pripravah za odpiranje gradbišča v Ljubljani, kjer naj bi izvajali rudarsko-gradbena dela na predoru in vstopnem jašku pod tiri železniške postaje Ljubljana. Vsa potrebna tehniška dokumentacija, dovoljenja za delo, potrebna oprema in kader so pripravljeni, tako da upamo, da bo v aprilu 1979 podpisana pogodba z investitorjem — Komunalno energetiko Ljubljana.

Objekt bo sestavljal: jašek $\varnothing$ 5,5 m, globine 15 m, permaliziran z betonskimi oblikovalci ter predor pod tiri $\varnothing$ 3,6 m s TH podporjem in betonsko oblogo. Priprava gradbišča bo trajala en mesec in v tem času bo potrebno urediti naslednje: izkop platoja in ureditev dovoznih poti, izkop in betoniranje temeljev za konzolno dvigalo in izvozni stroj, izkop temeljev za barako in za kompresorsko postajo. Rok za iz-

Skupina rudarjev v jami TOZD Premogovnik Ojstro — Terezija II. polje, kota 180, pri spravlilu železnega podporja.

(foto: Jože Kirič)

delavo objekta pa je 8 mesecev od končanih pripravljalnih del. Na gradbišču bo zaposlenih okrog 30 ljudi z nadzornim kadrom. Trenutno je največji problem nastanitev zaposlenih, katerega pa upamo, da ga bomo do pričetka del, uspešno rešili.

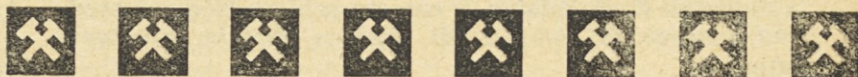
Drugo največje gradbišče, ki naj bi ga letos odprli, pa je izdelava, oz. poglobljanje jaška RIPENDA v Istarskih ugljenokopih Raša. Obstoječi jašek je že izdelan do globine 400 m, potrebno pa ga je poglobiti še za 200 m, ker je po srednjeročnem planu investitorja predvideno odpiranje nove jame RIPENDA, v podaljšku jame Labin. Jašek bo glavni komunikacijski objekt nove jame. Izdelovali bi ga skozi kredni apnenec s premerom 5 m. Jašek bi izdelovali od spodaj navzgor z uporabo stroja ALIMAK, oz. ALIMAK-platforme tipa BRC-5L, katerega smo letos kupili.

Osnovni profil jaška bi znašal $2,2 \times 2,2$ m, katerega bi v II. fazi razširili na $\varnothing$ 5,0 m. V jašku spričo lastnosti hribine, ne predvidevajo nobene permalizacije. Poleg tega glavnega objekta, bo potrebno izdelati še celo vrsto raznih drugih večjih in manjših objektov, vgraditi potrebno armaturo, itd.

Ker so ponudba in razgovori v začetni fazi, bomo še lahko pisali o jašku RIPENDA kdaj drugič, seveda če bomo nastopili kot izvajalci del.

Vsi omenjeni objekti bi angažirali našo delovno organizacijo v doglednem času v popolni meri. Zato smo si tudi zastavili cilj, da bomo v bodočnosti morali več storiti za nabavo nove opreme in s tem tudi tehnologije izdelave. To pa nam lahko prinese hitrejši napredek in razvoj naše temeljne in delovne organizacije.

Aljoša KINK

Potek in rezultati geoloških raziskav na območju Kotredež - zahod

Naše eksploatacijsko področje je del terciarnega pasu, ki se na zahodu prične pri Moravčah in se čez Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Dol in Laško nadaljuje vzhodno od Savinje.

Na območju zahodno od Zagorja je razvita glavna kadunja in več stranskih. Danes odkopavamo premog iz glavne kadunje. V jami Kotredež odkopavamo vzhodni del glavne kadunje, v severnem in južnem krilu. V jami Loke odkopavamo samo premog iz južnega krila glavne kadunje.

V letu 1977 smo pričeli z raziskavami južnega krila glavne kadunje med jamama Kotredež in Loke. Na desnem bregu potoka Medija, južno od zgradb podjetja »Energoinvest« Varnost, je Geološki zavod Ljubljana izvrtal tri raziskovalne vrtine, in sicer:

Kz — 1/77 globina 134,0 m, naklon 45°, azimut 180°

Kz — 2/77 globina 168,9 m, naklon 55°, azimut 180°

Kz — 3/77 globina 291,5 m, vertikalna.

Vse tri vrtine so navrtale premogov sloj, in sicer:

Kz — 1/77 na dolžini 120 m (med 1. in 2. obzorom) debeline 2,5 m

Kz — 2/77 na dolžini 132 m (na višini 2. obzora) debeline 16 m

Kz — 3/77 na dolžini 220 m (nekaj pod 2. obzorom) debeline 25 m.

Rezultati teh vrtin kažejo, da je v južnem krilu glavne kadunje premogov sloj v globini normalno razvit. Premogov sloj je v bližini površine deformiran in zdrobljen zaradi narivanja triadnih plasti. Verjetno se premogov sloj v globino proti dnu kadunje odebeli. Po podatkih iz jame Kotredež predvidevamo, da je premogov sloj v severnem krilu glavne kadunje slabše razvit (sl. 2).

Raziskave smo nadaljevali v letu 1978. Pri Repniku, okrog 300 m zahodno od profila vrtin Kz — 1-3/77 (sl. 1), smo zavrtili dve vrtini, in sicer:

Kz — 4/78 globine 332,0 m, naklon 60°

Kz — 5/78 globine 229,0 m, naklon 80°.

Obe vrtini sta dosegli triasno podlago, vendar nista prevrtali

premogovih plasti. Vrtini sta pokazali, da zgornje soteške plasti (krovnina) leže direktno na triasni podlagi. To kaže, da greben triasnega dolomita, ki loči vzhodno Venceljevo polje od glavne kadunje, je bolj proti severu kot smo predvidevali.

Nadalje smo približno v profilu Kz 1-3/77 v Vinah (sl. 2), pričeli z vrtanjem globoke vrtine. Predvidena globina vrtine Kz — 6/78 je bila okrog 1000 m. S to vrtino smo želeli ugotoviti globino dna kadunje ter debelino premogovega sloja. Med vrtanjem so se pojavile take težave, da smo morali vrtino ustaviti na globini 390 m.

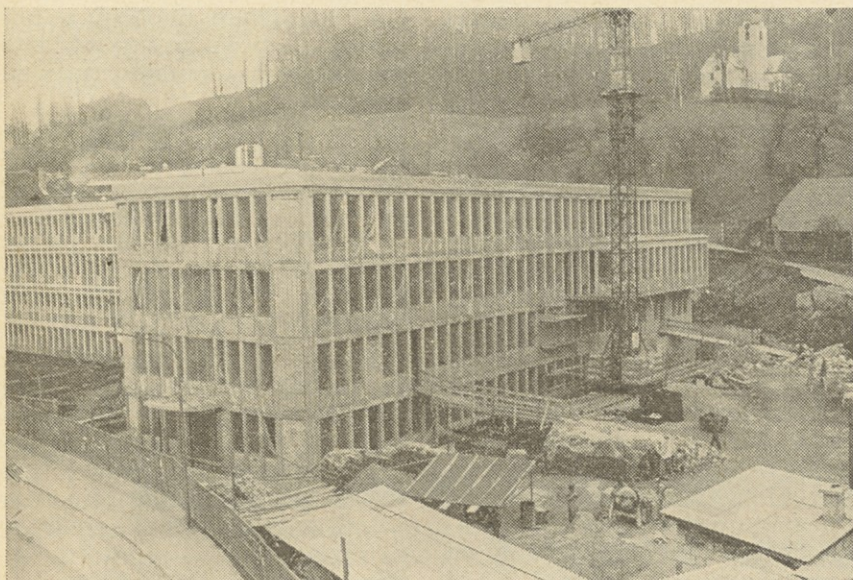
Vrtina je bila ustavljena v govških plasteh, verjetno blizu kontakta z morsko glino — sivico.

Po programu raziskav bi letos morali zaključiti raziskave s površine. V programu so tri vrtine v dolini potoka Medija ter dve vrtini v profilu 150 m zahodno od »Energoinvesta« na desnem bregu potoka Medija (sl. 1).

V teku je vrtanje vrtine Kz — 7/79 pri Bajcerju ob po-

Situacija premogovega sloja v jami Kotredež in vmesnega področja Kotredež—Loke ter situacija projektiranih in izvrtalnih vrtin.

Nova zgradba Zdravstvenega doma v Trbovljah bo dokončana sredi letošnjega leta. (Foto M. C.)

(Vzrok — uporaba nekontrolirane, neprimerne verige).

9. Pri medsebojnem prerekanju je delavec v čakalnici udaril sodelavca s trdim predmetom po glavi.

(Težja kršitev delovne discipline).

10. Po oddanem signalu za vožnjo iz vznožja nadkopa, je vstopil v nadkop. Ker se je v tem trenutku vožnja že pričela in je voziček iztiril, ga je ta pritisknil ob bok.

(Vzrok — kršenje navodil. Po oddanem signalu se mora počakati do kraja vožnje v za to izdelani kamrici).

11. Pri razpenjanju vozička mu je stisnilo kazalec roke.

(Ni uporabljal kavlja za razpenjanje).

12. Pri brušenju zvara z brusilnim strojem je brusilcu padel tujek v oko.

(Ni uporabljal osebnih zaščitnih sredstev — očal).

13. Pri varjenju je padel varilcu v čevlji drobci žarečega železa.

(Ni uporabljal zaščitnih gamoš).

14. Pri transportu TH lokov z gondolo je popustil zatikač dvigalke, ročica pa je udarila delavca na zapestje.

(Uporabljal je pokvarjeno dvigalko na gondoli).

Pretežno število teh primerov bi lahko imelo hujše posledice. Prav zaradi te nevarnosti in dejstva, da so povzročene zgolj z malomarnostjo, zahtevajo vso pozornost in tudi grajo.

Služba varstva pri delu

osmo leto urejajo in modernizirajo svojo delavnico, kar jim s pomočjo celotnega kolektiva tudi uspeva. Iz sredstev amortizacije smo nabavili nekaj strojev in orodja, tako da se delavnica usmerja, glede na učni program in program razvoja predvsem na izdelavo, opremljanje in montažo razdelilnih omar, lažjih konstrukcij, pločevinastih izdelkov in elektro instalacij. Učenci se pri takšnih zaključnih delih navajajo na delovne navade in se seznanjajo s celotnim delovnim procesom, od priprave materiala do finalizacije izdelka.

Delavnica je razdeljena na dva oddelka in to na kovinarski in elektro oddelok. Naj naštejemo nekaj večjih del, ki smo jih opravili v zadnjem obdobju.

Elektro učenci in inštruktorji so izvedli elektro montažna in instalacijska dela pri rekonstrukciji opekarne TOZD GRAMAT, nadalje elektro dela in izdelava RB pri pospeševalnih enotah PHB pri zvrčališčih na TOZD eparacija Trbovlje, izdelali in montirali opremo v VN omare za TOZD Premogovnik Hrastnik. Poleg dejavnosti v delovni organizaciji sodelujemo tudi z organizacijami izven REK. Predvsem so to elektro instalacijska dela, ki jih izvajamo skupno z SGP Hrastnik.

Učenci kovinarji delajo predvsem za potrebe TOZD v delovni organizaciji ZPT. To so predvsem; izdelava raznih naprav, ki se uporabljajo v rudarstvu, izdelki iz pločevine, izdelava monorey žižnic in tirnic itd. Za DO RGD smo izdelali ploščadi za globljenje jaška. Zaradi pomanjkanja inštruktorjev kovinarjev ne moremo prevzemati večjih del, čeprav se za naše izdelke zanimajo tudi zunanje delovne organizacije. Za Mehniko Trbovlje n.pr. izdelujemo kovinske zaboje za elektromonterske komplete klešč in stiskalnic.

V šolskem letu 1978/79 imamo v staležu TOZD RSC 48 učencev: kovinarjev, električarjev in avtomehaničarjev. Od teh so II. in III. letniki na praksi v delavnici, I. letnik pa je na

Praktično delo učencev v šolskih delavnicah

V šolski delavnici na Gvidi v Trbovljah opravljajo praktično delo učenci — kovinarji in električarji, ki so v staležu TOZD RSC.

Nekdanja kompresorska postaja tako služi novemu namenu; to je izučevanju mladih kovinarjev in električarjev. Učenci in inštruktorji tako že

osnovnem, tako imenovanem »A« programu na CSŠ v Zagorju, kjer sicer tudi večina učencev obiskuje teoretični pouk.

Z dosedanjim vpisom nismo najbolj zadovoljni. Medtem, ko se večja zanimanje za poklic električarja, pa je precej upadel vpis za kovinarske poklice. Kovinarji pa so vse bolj iskani pri vseh delovnih organizacijah in TOZD v REK Zasavje. V prihodnje bo treba pomisliti na bolj intenzivno usmerjanje v kovinarske poklice, kar si obe-tamo tudi od prehoda na usmerjeno izobraževanje. Tukaj naj omenim tudi nekatere probleme, ki bodo in so že prisotni pri izučevanju profesoristov. Verjetno bo potrebno razmišljati o izobraževanju dodatnih profilov v elektro strojni stroki za potrebe rudarstva,

predvsem z uvajanjem rudarja — strojnika in rudarja — električarja. Vsekakor bomo morali glede na vse bolj mehanizirano delo v rudnikih izdelati programe za izobraževanje bodočih upravljalcev strojev in vzdrževalcev (električarji in kovinarji). Prav zaradi specifičnosti del (jamska dela), je potrebno poleg rednih, znanj obvladati tudi dodatna znanje (S-predpisi). Menimo, da lahko prav šolska delavnica pri DO ZPT pri tem veliko naredi; zato mora imeti svoje mesto v bodočem šolskem centru. O problemih kadrov, njihovem šolanju in samoupravnih organiziranosti izvajalcev izobraževanja je čas, da spregovorimo prav sedaj, ko je v razpravi predlog zakona o usmerjenem izobraževanju.

Janez Brinar

Problematika samskega doma v Hrastniku

Samski dom rudarjev v Hrastniku je bil zgrajen leta 1952. Ima 44 sob, menzo z jedilnico, klubsko sobo in stanovanje za hišnika. Ker so se v letih 1950 do 1970 potrebe po delavcih po-

večale, je bil v neposredni bližini obstoječega samskega doma zgrajen drugi, novi samski dom z 60 sobami (120 postelj) in klubsko sobo.

V omenjenem obdobju so bili samski domovi polno zasedeni po delavcih - samcih rudnika Hrastnik.

Z večjim uveljavljanjem nafte kot energetskega vir, je premog bil nekoliko izrinjen, kar je povzročilo zmanjševanje števila delavcev v rudnikih. Odraž tega je bil, da se je število stanovalcev v samskih domovih zmanjšalo za polovico.

Ker so v tem času ugotovili da rudnik ne potrebuje obeh samskih domov, je bil novi samski dom po sklepu delavskega sveta TOZD RPH v letu 1974 odprodan občini Hrastnik — opravljena je bila zamenjava samski dom — zgradba občine, z doplačilom razlike vrednosti objektov (občina doplača rudniku 1.500.000 din).

V samskem domu rudarjev v Hrastniku stanuje 60 samcev-delavcev iz TOZD DO ZPT s področja Hrastnika ter manjše število delavcev iz DO RGD in drugi. V domu so pretežno delavci iz drugih republik in pokrajin.

Visoka fluktuacija delovne sile, ki je prisotna prav pri delavcih - samcih, povzroča težave, v pogledu discipline v domu, (novinci premalo spoštujejo hišni red in red v menzi, pa tudi prepočasi se nanj privajajo).

Drugi vir nediscipline v domu je vsekakor alkohol, posebno ob dnevih izplačevanja OD.

V domu deluje 6-članska domska skupnost, ki ima predsednika. Ta rešuje nastale probleme v domu ali pa prenaša na po potrebi sklicane zbornice stanovalcev. Stanovalci doma so aktivni v rekreiranju, saj so vključeni v več športnih sekcij, kot so: nogomet, odbojka, namizni tenis, boks, šah, itd., za kar imajo ustrezno opremo.

V klubski sobi je tudi TV sprejemnik, ki je stalno na razpolago stanovalcem doma. Nekateri tovariši so vključeni v delo družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov.

Večina tovarišev iz samskega doma je premalo aktivnih — premalo predvsem v ZSMS. Vzrok je iskati predvsem v ne-

Jama Dol — polnjenje vozičkov iz presipnega bunkerja na koti 260.
(foto: A. Bregant)

povezanosti mladih izven doma in mladih v domu. Razmere za bivanja v domu niso najboljše.

Postelje smo obnovili z jogi blazinami. Stanje v sanitarnih prostorih je zelo slabo in po obsegu na število stanovalcev nezadovoljivo, kar je vzrok, da so ti pod maksimumom higienskega standarda. Poleg omenjenih sanitarnih razmer je prepo-

trebna obnovev ostrejša samskega doma, in prepleskanje stavbnega pohištva (okna, vrata itd.).

Našteti je le nekaj problemov in razmer v samskem domu, ki še daleč ne grejo v korak s standardom, ki nam vsem pripada. Zato naj se uresniči tisto, kar je predvideno s srednjeročnim planom — izgradnja

samskih domov hotelskega tipa.

Zavedati se moramo, da tudi tisti delavci, ki živijo v slabih samskih domovih, odvajajo del svojega dohodka za stanovanjsko izgradnjo. K temu pa naj dodam še to, da rudniški samski dom v Hrastniku prostorsko ne zadovoljuje potrebe po novih delovnih močeh.

Dušan Ostojčič

Počitniški dom na Partizanskem vrhu je potreben obnove

V letu 1949 so se delavci bivšega Rudnika Trbovlje na pobudo tedanje sindikalne podružnice rudarjev Trbovlje odločili, da na Partizanskem vrhu zgradijo svoj dom, ki bi nudil širše možnosti rekreiranja in oddiha zaposlenim rudarjem. Kot takratni investitor je nastopil Rudnik Trbovlje, izvajalna dela pa je opravil gradbeni oddelek zunanjega obrata Rudnika Trbovlje. Gradnja doma na Partizanskem vrhu je potekala v letih 1949 in 1950 ob pomoči sindikalne organizacije rudarjev, ki je zainteresirala rudarje, da so s svojim prostovoljnim delom pripomogli k izgradnji svojega doma.

Po izgradnji doma, to je od leta 1950 dalje, je vodenje in poslovanje doma prevzela sindikalna podružnica rudarjev, kasneje pa je to obveznost prevzel Rudnik Trbovlje-Hrastnik. Vsa ta leta so se pojavljala vprašanja, kako urediti poslovanje doma, da bi bile razpoložljive kapacitete čimbolj izkoriščene, kar bi omogočalo pozitivno poslovanje doma. Stalne izgube in menjavanje načina poslovanja, so imele za posledico tudi prehitro menjavanje upravnikov, kar je še poglobljalo težak položaj. Rudarji so se vse premalo odločali, da preživijo svoj zaslužen letni dopust na naših okoliških vrhovih. Ugotovljeno stanje se tudi v zadnjem času ne izboljšuje, pač pa je v čedalje večji meri čutiti konkurenčnost kasneje zgrajenih planinskih postojank, ki z novimi prostori in ne nazadnje s pristopnejšo lokacijo vabijo izletnike vključujoč tudi naše delavce.

Kot rezultat takšnega stanja so tudi ne preveč vzpodbujajoči doseženi rezultati poslovanja našega doma na Partizanskem vrhu. Kljub precejšnjemu prizadevanju rudniških temeljnih organizacij s področja Trbovelj, da bi potrebna popravila vzdrževalnega značaja opravili čim ceneje, rezultati poslovanja doma še vedno izkazujejo vsakoletno izgubo, in sicer:

leto:	realizacija din	stroški din	razlika din
1970	52.538,20	79.420,80	— 26.882,60
1971	66.112,40	85.263,60	— 19.151,20
1972	81.786,10	112.287,85	— 30.501,75
1973	206.678,85	265.002,05	— 58.323,20
1974	284.827,80	297.899,50	— 13.071,70
1975	134.447,40	237.874,65	— 103.427,25
1976	218.769,85	307.965,75	— 89.195,90
1977	390.537,25	392.702,80	— 2.165,55
1978	393.627,40	495.035,10	— 65.407,70

Aktivnost samoupravnih organov

ODBOR ZA DRUŽBENI STANDARD DO ZASAVSKI PREMOGOVNIKI

Druga seja odbora za družbeni standard DO ZPT je bila 15. marca t.l. Na njej so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

— obravnaval je obstoječi pravilnik o delitvi stanovanj, hkrati pa tudi pravilnik o delitvi stanovanj na področju občine Trbovlje. Sklenil je, da naj bi obstoječe službe čimpreje pripravile nov pravilnik o razdelitvi stanovanj ob upoštevanju nekaterih določil, ki jih vsebuje pravilnik na področju občine Trbovlje;

— sklenil je, da naj bi sredstva stanovanjskega prispevka združevali po posameznih področjih, da bi na ta način omogočili nakup stanovanj tudi tistim TOZD, ki ne oblikujejo dovolj stanovanjskega prispevka. Na tej osnovi bi izdelali tudi skupno prednostno listo prosilcev za stanovanja;

— pooblastil je predsednike odborov za družbeni standard DO ZPT, DO RGD in DO IMD da s sodelovanjem predstavnikov DPO izdelajo do 15. aprila letos ključ za razdelitev 23 novih stanovanj na področju Trbovelj, ki bodo zgrajena v naslednjem obdobju.

Kot že omenjeno, vpliva na negativno poslovanje doma predvsem premajhna izkoriščenost razpoložljivih kapacitet doma. Dom razpolaga s 36 ležišči, vključujoč skupno ležišče in posluje preko vsega leta. Zmogljivost kuhinje je ca. 100 celodnevni obrok. Oskrbnica doma je dolžna pripravljati topla in hladna jedila in to v lastni režiji ter sama skrbi za nabavo in prevoz živil. Cene jedilom so sporazumno določene in potrjene od urada za cene Sob Trbovlje. Oskrbnica je poleg tega dolžna, da gospodarno ravna z zaupanimi osnovnimi sredstvi in drobnim inventarjem, skrbi za red in čistočo v vseh objektih, ki jih ima v oskrbi, skrbi za pravočasno nabavo kurjave in ogreva prostore. Poleg tega prodaja na račun REKZ vse vrste alkoholnih in brezalkoholnih pijač, razglednice, spominke, tobačne izdelke in drugo.

Prikaz števila letovalcev, ki so po posameznih letih koristili usluge doma, kaže na to, da se naši delavci večinoma ne odločajo za letovanje na Partizanskem vrhu.

leto:	zaposleni	število letovalcev:		skupaj
		svojci	tuji	
1970	10	20	—	30
1971	18	17	56	91
1972	12	23	—	35
1973	23	40	—	63
1974	28	19	7	54
1975	15	22	—	37
1976	11	5	1	17
1977	23	25	1	49
1978	23	24	—	47

Podatek, da se je v posameznih letih odločilo za letovanje v domu letno le po 53 letovalcev, dnevne razpoložljive kapacitete doma pa presegajo 30 postelj, kaže na izredno slabo izkoriščenost oziroma zasedenost našega doma. Tudi dejstva, da v prikazanih podatkih niso vključeni gostje, ki so le delno in za kratek čas koristili usluge doma in da tu niso upoštevani organizirani seminarji na Partizanskem vrhu, kakor tudi ne občasne organizirane skupine gostov, ne dajejo povoljnih rezultatov zasedenosti doma.

Gotovo je, da ni samo nezadostna zasedenost razpoložljivih kapacitet doma tista, ki pogojuje negativno poslovanje. Vsakoletna vzdrževalna dela in potrebna investicijska vlaganja, stroške poslovanja doma še povišujejo.

Na temelju zahtev pristojnih inšpekcijskih služb in potreb po modernizaciji doma, bi bilo v letošnjem letu potrebno nabaviti in urediti celotno centralno ogrevanje doma (staro je povsem dotrajano), zgraditi bi bilo potrebno zajetje vode pod domom in vodo napeljati do doma, objekt bi bilo nujno potrebno ozemljiti (montaža strelovoda), nujna pa je tudi zahteva po ureditvi skupnega ležišča. Po predvidevanjih bi stroški za izvedbo teh del znašali preko 500.000,00 din. Poleg tega pa je vsekakor potrebno razmisliti tudi o dokončni ureditvi sanitarnih prostorov, zunanji zaščiti objekta (premaz lesenega dela fasade) in ne nazadnje tudi o nabavi nove opreme za bivalne prostore.

Splošna ugotovitev je, da bi modernizacija doma zahtevala precejšnja finančna vlaganja, vendar bo le tako možno nuditi letovalcu vse tisto, kar od nas pričakuje. Še vnaprej pa bo ostalo odprto vprašanje dviga zainteresiranosti naših delavcev za letovanje na Partizanskem vrhu.

Anton Hančič

— v zvezi z letovanjem v letošnjem letu je sklenil, da naj odgovorna služba SOZD REKZ takoj izdela predlog pogojev letovanja ter pripravi predlog za razdelitev postelj v posameznih počitniških domovih ob upoštevanju nove organiziranosti;

— dal je pobudo, da naj bi samoupravni organi na ravni SOZD razpravljali o pogojih letovanja v prikolicah, s tem da bi letovanje v teh pocenili. Hkrati je bil mnenja, da naj bodo letovalne prikolice čimprej pripravljene na ustreznih lokacijah ter da bodo pravočasno obnovljene.

IZVRŠNI ODBOR ISE

7. seja izvršnega odbora samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva SR Slovenije je bila 21. marca t.l. Poleg članov izvršnega odbora je bilo na seji tudi več sodelavcev našega kombinata. Članom kolektiva posredujemo najpomembnejše sklepe, ki so bili sprejeti na seji tega odbora:

— o predlogu SOZD EGS za povečanje dotacije sredstev nizki napetosti, zaradi kasnejše uveljavitve novih cen električne energije ni razpravljal, ker je bil sklep skupščine ISE o vrednotenju elektroenergetske bilance za leto 1979 končan;

— SOZD EGS je bil dolžan posredovati temu odboru analizo vzrokov za nižji preliv sredstev na nizki napetosti od pričakovanega;

— v zvezi z vlogo TGA Kidričevo je ugotovil, da samoupravni sporazum o združevanju sredstev za financiranje graditve objektov po samoupravnem planu razvoja elektroenergetike za obdobje 1976—1980 ne predvideva nobene možnosti da bi OZD lahko opustile združevanje sredstev za financiranje graditve elektroenergetskih objektov;

Sprejel je na znanje informacijo, da je v okviru republike oblikovana posebna komisija za Kidričevo, da bi le-ta z vseh strani osvetlila njihovo problematiko;

— tudi pobuda obalne Požarne skupnosti Koper za oprostitve združevanja sredstev ni bila sprejeta;

— pri izdelavi predloga novega samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za obdobje od leta 1981 do 1985 bo treba proučiti možnost oprostitve obveznosti združevanja sredstev od investicijskih vlaganj predvsem za tiste investicije, ki bodo potrebne zaradi nadomestitve v elementarnih nesrečah uničenih ali poškodovanih objektov in naprav;

— ustrezno tolmačenje je sprejel v zvezi z razdelitvijo posebnega odjema za žarilne in talilne peči;

— podprl je vsebino družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji;

— odobril je izplačilo nadomestila predsedniku skupščine ISE za čas, ki ga porabi za proučevanje gradiva in pripravo na sejo organov ISE;

— odobril je odložitev sporazuma glede izvajanja nalog o prilagoditvi evidenc o sredstvih vplačanih do 31. 12. 1976 po članih ISE, ki je bil sklenjen med ISE in Ljubljansko banko leta 1977;

— sklenil je predlagati skupščini ISE, da sprejme sugestijo, predloge in zadožitve, ki jih predlagajo republiški organi v zvezi z urejanjem problematike na področju energetike, ki se nanaša na energetska bilanca za leto 1979;

— predlagal je, da naj skupščina ISE sprejme informacijo o vsebini družbenega dogovora za izvajanje politike cen proizvodov in storitev v letu 1979;

— sklenil je predlagati skupščini ISE, da sprejme informacijo o delovanju tarifnega sistema za prodajo električne energije s tem, da Združeno elektrogospodarsko podjetje stalno spremlja delovanje tega sistema in vsakih šest mesecev seznanja organe ISE o svojih ugotovitvah;

— vrsto sklepov je sprejel v zvezi z realizacijo rebalansa ovrednotene elektroenergetske bilance za leto 1978 (stroški za topli obrok se v letu 1979 obračunavajo tako kot v letu 1978. Sklad skupne porabe in osebni dohodki morajo biti pri vseh OZD in pri skupnih službah SOZD EGS, vključno s premogovniki, v skladu z družbeno dogovorjenimi merili);

— sklenil je predlagati skupščini ISE, da zaprosi službo družbenega knjigovodstva, za vsebinski pregled poslovanja OZD v SOZD EGS v letu 1978.

DELA VSKI SVET SOZD EGS

2. seja delavskega sveta SOZD Elektrogospodarske skupnosti Slovenije je bila 22. marca t.l. in na njej so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

— sprejel je informacijo o zaključku poslovanja TOZD elektrogospodarstva v prometu z električno energijo v letu 1978. Sklenil je dostaviti zahtevek za potreben sklad skupne porabe v znesku 153,333.000,— din z upoštevanjem kritja za prehrano v letošnjem letu. Prav tako je treba v okviru ISE nadomestiti nezadostno oblikovane rezervne sklade;

— sprejel je šest sklepov, ki se nanašajo na gospodarski načrt za letošnje leto; medtem je tudi odbor za ekonomsko finančne zadeve sklenil, da do naslednje seje delavskega sveta SOZD EGS dokončno oblikuje plan udeležbe za skupne prihodke za leto 1979 s tem, da ga predloži delavskemu svetu na naslednji seji. Neposredno po sprejetju plana udeležbe v skupnem prihodku je treba opraviti korekture med začasno in dokončno razporeditvijo skupnega prihodka ter jih poračunati najkasneje do 30. junija 1979;

— sprejel je plan stroškov in dohodka delovne skupnosti SOZD EGS za leto 1979 in plan skupnih stroškov SOZD EGS za letošnje leto kot začasen za dobo petih mesecev letošnjega leta;

— sprejel je tudi plan gospodarskih investicij v delovni skupnosti SOZD EGS za letošnje leto v znesku 4.013.101,— din. Te investicije se financirajo iz pet procentnega prostega dela od obračunane amortizacije pri članicah SOZD EGS;

— delovna skupnost za počitniško-rekreacijsko dejavnost je dobila nalogo, da do naslednje seje delavskega sveta predloži program dela in plan ustreznih sredstev za delno kritje stroškov te dejavnosti v stroškov te dejavnosti v letu 1979;

— sklenil je pristopiti k samoupravnemu sporazumu o ugotavljanju in razporejanju blagovnih in deviznih kontingentov v letu 1979;

— strinjal se je z predlogi, ki se nanašajo na inventuro osnovnih sredstev iz združenih sredstev v letu 1978;

— sklenil je preložiti sklepanja o brezplačnem prenosu osnovnih sredstev iz združenih sredstev (bivše ELES) na Savske elektrarne;

— sprejel je program investicij — I. faza »nadomestni objekti jame Preloge«;

— sprejel je aneks V. k investicijskemu programu graditve nuklearne elektrarne Krško;

— sprejel je vrsto sklepov, ki se nanašajo na izvajanje investicijskega programa objektov distribucije;

— imenoval je revizijsko komisijo za investicijski program za zgraditev čistilne naprave v Krškem;

— imenoval je člane projektov svetov;

— za člane izvršnega odbora JUGEL je sklenil predlagati Valentina Goloba in Marjana Gostenkarja za njuna namestnika pa Pavla Kunca in Vinka Frica;

— sprejel je ugotovitveni sklep v zvezi s sprejemom normativov delovne sile in normativov premogovništva;

— sprejel je investicijski program za graditev poslovno upravljalnega centra DEM — I.

faza v Mariboru. S tem v zvezi je sprejel vrsto dodatnih sklepov o virih sredstev, izvajanju investitorskih poslov ipd.;

— sklenil je, da je treba vse

osnutke samoupravnih splošnih aktov tiskati v glasilu Elektrogospodarstvo in jih pripraviti za obravnavo na delavskem svetu SOZD EGS.

Umrl je Đuro Pucar-Stari

Dne, 12. aprila 1979 je globoko pretresla delovne ljudi in občane SFRJ vest, da je umrl Đuro Pucar-Stari. V počastitev njegovega spomina je ob smrti tega vidnega revolucionarja, narodnega heroja in junaka socialističnega reda, člana sveta federacije, zvezni izvršni svet proglasil 15. aprila 1979 za dan žalovanja v vsej državi.

Vest o nenadni smrti Đura Pucarja, je globoko pretresla nas vse. Iz naših borbenih vrst je namreč odšel še en prvoborec jugoslovanske socialistične revolucije, kovinar in organizator delavskih stavk, pogumen človek, vodja SKOJ ter partije vse od zgodnje mladosti, dolgoletni zapornik v predvojnih kaznilnicah, stari tovariš in soborec Josipa Broza Tita in Đure Đakovića, sojetnik Moše Pijade, Serva Mihajla, Ivana Mačka in drugih. Bil je neutrudni graditelj socialistične Jugoslavije in dosledni soborec za nadaljevanje razredne vsebine revolucije, za neodvisnost države in njeno samostojno pot. V boju, dolgem 60 let, ni poznal oddiha ne utrujenosti, šel je skozi vse preizkušnje in ves ogenj, skozi katerega je morala KPJ od svoje ustanovitve pa do danes. Na preprost in neposreden način je koval sanje o človeški sreči in raznetil je iskre resnice in pravice. Njegova smrt je velika izguba za narode Bosne in Hercegovine, za Zvezo komunistov Jugoslavije in za vso našo socialistično skupnost, za katere razvoj in napredek je dal velik prispevek. V našem gibanju bo ostalo njegovo ime stalno zapisano. Bil je neutrudni graditelj Titove socialistične Jugoslavije.

Ob navzočnosti ogromnega števila občanov so posmrtni ostanke pokojnega narodnega heroja pokopali dne 15. aprila 1979, na novem mestnem pokopališču v Sarajevu.

Pokojni revolucionar bo ostal trajno napisan z neizbrisnimi črkami v srcu in spominu slehernega delavca našega kombinata.

Novi organi občinskih konferenc SZDL

Na občinskih konferencah Socialistične zveze delovnih ljudi v Trbovljah in Zagorju, so bili

v zadnjem obdobju izvoljeni na predlog koordinacijskih zborov za kadrovska vprašanja, novi organi občinskih konferenc SZDL.

Občinska konferenca SZDL Trbovlje

— predsedstvo občinske konference SZDL Trbovlje tvorijo naslednji člani: Janez Češ-

novar, Doroteja Dolar, Jana Garmuš, Ivan Gračner, Anda Guzej, Ludvik Hribar, Hinko Kamnikar, Darinka Klančar, Manica Kočar, Peter Kolander, Jože Koncilja, Svato Krasnik, Albin Mak, Janez Očepek, Slavko Pavlič, Jože ml. Pikl, Drago Sotler, Ivo Trentelj, Karel Vukovič, Milena Zidar, Viktor Žorž;

— izvršni odbor predsedstva OK SZDL Trbovlje tvorijo: Doroteja Dolar, Ivan Gračner, Anda Guzej, Hinko Kamnikar, Jože Koncilja, Svato Krasnik, Albin Mak, Jože Pikl, Viktor Žorž;

— za predsednika občinske konference SZDL je bil predlagan Ivo Trentelj, za podpredsednika Doroteja Dolar in za sekretarja Jože Koncilja;

— delegacijo občinske konference SZDL Trbovlje za delegiranje delegatov v medobčinski svet SZDL revirskih občin tvorijo: Doroteja Dolar, Ivan Gračner, Jože Koncilja, Ado Naglav, Drago Sotler, Ivo, Šošter, Ivo Trentelj in Viktor Žorž. Od teh osmih delegatov se jih bo po pet udeleževalo skupščine medobčinskega sveta SZDL revirskih občin;

— delegacijo občinske konference SZDL Trbovlje za delegiranje delegata v republiško konferenco SZDL Slovenije tvorijo: Franc Dežjot, Anda Guzej, Ado Naglav, Drago Sotler in Ivo Trentelj.

Občinska konferenca SZDL Zagorje ob Savi

— predsedstvo občinske konference SZDL Zagorje ob Savi tvorijo: Metod Malovrh, Dragica Krivic, Emil Stern, Mirko Govejšek, Jože Očepek, Franc Kovač, Anton Merva, Miroslav Štrajher, Jože Malovrh, Vlado Kojnik, Ljubomir Vutkovič, Aleš Maček, Rudi Gole, Zora Abram, Roman Krautberger, Jože Omahne, Jana Lunar, Drago Butja, Andrej Kos, Marjan Kovač, Davorin Sušnik;

— izvršni odbor predsedstva OK SZDL Zagorje ob Savi tvorijo: Miroslav Štrajher Jože Malovrh, Vlado Kojnik, Aleš Maček, Rudi Gole, Davorin Sušnik, Jana Lunar, Zora Abram, Andrej Kos;

— za predsednika občinske konference SZDL v Zagorju ob Savi je bil predlagan Vlado Kojnik, za podpredsednika Jože Malovrh in Zora Abram, za sekretarja pa Miroslav Štrajhar;

— delegacijo občinske konference SZDL Zagorje ob Savi za delegiranje delegatov v medobčinski svet SZDL revirskih občin tvorijo: Vlado Kojnik, Miroslav Štrajhar, Jože Malovrh, Rudi Gole, Zora Abram, Valči Prašnikar, Lea Drnovšek in Marija Miklavčič. Od naštetih delegatov se jih bo po pet udeleževalo skupščine medobčinskega sveta SZDL revirskih občin.

— delegacijo občinske konference SZDL Zagorje ob Savi za delegiranje delegatov v republiško konferenco SZDL Slovenije tvorijo: Vlado Kojnik, Peter Kovač, Vilma Zupan, Ivan Vovk, Staša Baloh.

Nove organe občinske konference SZDL Hrastnik bomo objavili v naslednji številki našega glasila, potem ko bodo v maju izvoljeni na svoji ustanovni seji.

Meste in vloga žensk v SLO

V zgodovini vojn in ustvarjanja oboroženih sil se mestu in vlogi žensk namenja pomembna pozornost. Vendar pa je bila stopnja njihove angažiranosti v oboroženih silah odvisna od reprodukcijskih odnosov določenega zgodovinskega obdobja, družbenega polčaja in značaja oboroženih sil, kar je vsekakor vplivalo na oblike in načine njihovega vključevanja v armado. Kadar govorimo o neposrednem vključevanju

Obnavljanje in številčna krepitev članstva

Statut ZK, resolucije VIII. in XI. kongresa ZK, zavezujejo vse OO in organe ZK, da redno spremljamo in analiziramo organiziranost in razvoj ZK v svoji sredini, a najmanj enkrat letno ocenimo dosežene rezultate na tem področju ter sprejememo ukrepe za nadaljnje delo na tem področju.

V skladu s programom dela Revirskega komiteja in občinskih konferenc ZK v revirjih, vsakokrat ob koncu leta ocenjujemo organiziranost in razvoj ZK, s posebnim poudarkom na sprejemu in prenehanju članstva ZK ter organizacijske krepitve zveze komunistov. Namen rednega ocenjevanja ni samo številčni pregled stanja, temveč ocena notranje krepitve zveze komunistov in njen vpliv na družbenopolitične in družbenoekonomske odnose v revirjih. Hkrati tudi ocenjujemo, kaj je bilo doseženega v tistih sredinah, v katerih smo že v prejšnjih ocenah ugotovili določene pomanjkljivosti in slabosti.

V tej oceni prikazujemo številčno rast OO ZK, sprejem v ZK, strukturo članstva, posebej pa izpostavljamo tiste sredine, z majhnim številom članov ZK v odnosu na zaposlene in tiste, v katerih v letu 1977 in 1978 niso sprejemali v ZK.

1. Število OO ZK v posameznih občinah v revirjih:

Občina	ustanovljene v letu		vseh OO ZK
	1977	1978	
Hrastnik	6	4	35
Trbovlje	20	14	85
Zagorje	4	8	51
SKUPAJ	30	26	171

Na osnovi navedenih podatkov lahko zaključimo, da v revirskih občinah nadaljujemo z ustanavljanjem novih OO ZK, skladno z ustanavljanjem novih TOZD in KS, v katerih jih prej nismo imeli. To je rezultat prizadevanj, da v sleherni TOZD in KS zagotovimo pogoje za ustanovitev OO ZK.

2. Število članov ZK v občinah in v revirjih (stanje 30. 11. 1978):

Občina	1977	1978	razlika	% porasta
Hrastnik	815	865	50	6,1
Trbovlje	1.636	1.759	123	7,5
Zagorje	828	848	20	2,4
REVIRJI	3.279	3.472	193	5,9

Iz tabele je razvidno, da se je število članov ZK povečalo v vseh treh občinah za 193 ali 5,9 %.

3. Število novosprejetih članov ZK:

Občina	1974	1975	1976	1977	1978	Skupaj
Hrastnik	72	73	66	59	43	313
Trbovlje	95	120	153	109	144	621
Zagorje	106	72	67	68	58	371
REVIRJI	273	265	286	236	245	1.305

Število novosprejetih članov v revirjih, je od leta 1974 konstantno, po letih približno enako, kar kaže na načrtno politiko sprejemanja, brez oscilacij.

4. Odstotek članstva ZK v primerjavi s številom zaposlenih, volilnih upravičencev in prebivalstva:

Občina	št. zap.	% čl. ZK	št. vol. upr.	% čl. ZK	št. prebiv.	% čl. ZK
Hrastnik	3.815	15,90	7.925	10,90	11.082	7,80
Trbovlje	10.050	17,50	14.051	12,52	18.340	9,59
Zagorje	4.892	17,33	12.369	6,86	16.233	5,22
REVIRJI	19.757	17,57	34.345	10,10	45.655	7,60

Skupno število zaposlenih v letu 1978 v primerjavi z letom 1977, je porastlo za 127, število članov ZK pa za 193. Glede na to se je povečal % članstva v primerjavi s številom zaposlenih za 0,73 %. Število volilnih upravičencev je v primerjavi s tem obdobjem porastlo za 2.064. Ker pa je sorazmerno enako porastlo tudi število članov ZK, je % članov ZK v primerjavi s številom volilnih upravičencev ostalo nespremenjeno in znaša 10,10 %. Število prebivalcev se je v revirjih zmanjšalo za 146, to pa je ob povečanju števila članov ZK vplivalo tudi na odstotek članov ZK v primerjavi z vsemi prebivalci in se je povečal za 0,5 %. Iz teh podatkov je razvidno povečanje članov ZK (pozitivno) — v strukturi prebivalstva in se giblje tako, kot smo načrtovali.

5. Prenehanje članstva v obdobju 1975—1978:

Občina	izstopi	črtani	izključeni	skupaj
Hrastnik	9	4	17	30
Trbovlje	11	27	47	85
Zagorje	3	14	25	22
REVIRJI	23	45	69	137

6. Pregled članstva ZK po KS:

OO ZK	krajevna skup.	št. član. v OO ZK
Občina Hrastnik		
1. Log	Hrastnik—zg. del	67
2. Kolonija—Studen.	Hrastnik—zg. del	35
3. Center	Hrastnik—zg. del	26
4. Teren II.	Hrastnik—spod. del	22
5. Dol	Dol pri Hrast.	24
6. Čeče	Čeče	13
7. Prapretno	Prapretno	15
Občina Trbovlje		
1. Franc Fakin	Franc Fakin	45
2. Ivan Keše	Ivan Keše	27
3. Center	Center	75
4. Alojz Hohkraut	Alojz Hohkraut	16
5. Fric Keršič	Fric Keršič	39
6. Klek	Klek	12
7. Dobovec	Dobovec	7
8. Zasavje	Zasavje	20
Občina Zagorje		
1. Selo	Selo	33
2. Toplice	Toplice	27
3. Kisovec—Loke	Kisovec—Loke	31
Izlake	Izlake	12
5. Senožeti	Senožeti	5
6. Mlinše	Mlinše	4
7. Kotredež	Kotredež	95
8. Zagorje—Center	Zagorje—Center	95
9. Ravenska vas	Ravenska vas	3

žensk v oborožene sile, se to nanaša na spontano, organizirano, vendar neobvezno, obvezno in končno na masovno in prostovoljno vključevanje v revolucionarnih in narodnoosvobodilnih vojnah.

ŽENSKÉ so že v davni predstavljal pomemben dejavnik v oboroženih silah. O tem govorijo najstarejši podatki o ženskah — bojevnica. Ženske — bojevnice se omenjajo že v grških izročilih predhomerjevega obdobja. Herodot navaja sarmatske ženske, ki so šle v boj s svojimi možmi v času pohoda Aleksandra Makedonskega. Udeležbo žensk navajajo tudi zapisi bojev narodov Azije, Afrike in Južne Amerike. Na območju današnje Turčije so nekdaj živela plemena žensk — bojevnice Amazonk. Poleg drugega so skrbele za ženski naraščaj in že od otroštva dalje vadile deklice v vojnih veščinah, medtem ko so bili moški izločeni iz vojske, ženske pa so imele komandne in vodilne položaje.

Iz srednjega veka so avtentični podatki o udeležbi žensk v direktnih oboroženih spopadih v husitskih vojnah, z uporniki pri obrambi kolskih taborišč, v Franciji je znana junakinja Ivana Orleanska. V vojni španskega ljudstva proti Napoleonu so ženske zasedale celo oficirske položaje. V prvi in drugi srbski vstaji so ženske v Srbiji sodelovale v bojih proti Turkom, tako tudi v hercegovki vstaji, v Pariški komuni, v Oktobrski socialistični revoluciji in kasneje v domovinski vojni 1918—1920. Totalnost druge svetovne vojne je zahtevala masovno angažiranost vseh potencialov, tudi žensk. Masovna udeležba žensk v minuli vojni je zabeležena v SSSR, Veliki Britaniji in ZDA.

ŽENSKÉ V NARODNOOSVOBODILNEM BOJU

Z ustanovitvijo Socialistične delavske stranke Jugoslavije (komunistov) leta 1919, se v naši državi začenjajo prvi koraki v organiziranem delu

Od skupnega števila 33 KS v revirjih v 8 KS nimamo OO ZK, kar je razmeroma veliko število in zahteva organizirano in stalno aktivnost občinskih konferenc in njenih organov, za spremembo obstoječega stanja.

Delež kmečkega prebivalstva po občinah:

— Hrastnik	3,17 %	—
— Trbovlje	2,03 %	—
— Zagorje	10,0 %	1 član ZK

V strukturi članstva ZK v revirjih je samo en kmetijski proizvajalec član ZK. Neglede na to, da smo ob lanskoletni analizi ugotovili, da moramo na področju sprejemanja posebno pozornost nameniti sprejemanju kmetijskih proizvajalcev in da je bila aktivnost na tem področju povečana, nam ni uspelo vključiti novih članov.

Revirski komite ZKS Trbovlje, je ob obravnavi ocene organiziranosti, razvoja in sprejema v ZK v revirjih v letu 1978, oceno je pripravila njegova komisija za organiziranost, razvoj ZK in kadrovske politiko, sprejel po obširni in celoviti razpravi skupaj z oceno tudi predložena stališča in sklepe. Ti so:

1. Neglede na to, da smo v vseh treh občinah sproti ustanavljali OO ZK v TOZD in KS, v katerih so za to bili pogoji, so še vedno nekatere TOZD, delovne in krajevne skupnosti, ki nimajo OO ZK.

Zato je treba napraviti pregled teh sredin in sprejeti ukrepe ter zagotoviti pogoje za ustanovitev OO ZK tudi v teh sredinah. Pri tem moramo upoštevati, da gre predvsem za KS in TOZD, v katerih je potrebna daljša intenzivna skupna akcija komunistov v delovnih organizacijah, v TOZD in komitejev občinskih konferenc ter ustreznih komisij. To nalogo mora spremljati tudi komisija za organiziranost in razvoj ter kadrovske politiko revirskega komiteja.

2. Iz ocene je razvidno, da je na področju spremljanja v ZK, v revirskih občinah dosežena kontinuiteta po številu novospregletih članov, ni pa to doseženo v posameznih OO ZK. Glede na to se morajo občinske konference in njeni organi še nadalje prizadevati za obnavljanje članstva s sprejemanjem družbenopolitičnih aktivnih delavcev, mladine in žensk, zlasti tistih, ki so se s svojo aktivnostjo izkazali v prizadevanju za spreminjanje družbenoekonomskih odnosov, uveljavljanju delegatskih odnosov in samoupravljanje v teh organih in družbenopolitičnih organizacijah.

3. V prihodnje je potrebno pri ocenjevanju vzrokov za prenehanje članstva narediti poglobljeno analizo razlogov za prenehanje članstva in ugotoviti, ali je to rezultat diferenciacije znotraj ZK ali pa gre za globlje idejne vzroke oziroma, ugotoviti je dejanske razloge s statističnim pregledom vzrokov.

4. Iz dosedanje prakse je razvidno, da je mogoče doseči boljše rezultate pri sprejemanju novih članov, kadar OO ZK s svojo aktivnostjo pridobi zaupanje v sredini, v kateri deluje. Ker se število OO ZK, ki dalj časa ne sprejemajo novih članov iz leta v leto povečuje je potrebno, da občinske konference in njeni organi skupaj z vodstvi teh OO ZK, temeljito ocenijo dosedanje delo na tem področju in sprejemajo ukrepe za spreminjanje takšnega stanja.

5. Stanje na področju sprejemanja v ZK kmetijskih proizvajalcev je več let nespremenjeno, kljub že sprejetim stališčem in sklepom. Zato je potrebno, da občinske konference in njeni organi v prihodnjem obdobju proučijo razloge za takšno stanje in realno ocenijo, kaj je mogoče in v katerem času to stanje preseči ter skladno s tem zasnujejo stalno intenzivnejšo aktivnost.

(Iz Informacij št. 1/79
Revirskega komiteja ZKS Trbovlje)

žensk. Na konferenci, ki je bila 20. aprila 1919. leta v Slavon-skem Brodu, je bil izbran centralni sekretariat žensk socialistk (komunistk), ki je prispeval k nadaljnjemu angažiranju žensk v delavskem revolucionarnem gibanju. Leta 1920 je bilo samo v Beogradu 2164 sindikalno organiziranih žensk. Pomembno vlogo pri združevanju in organiziranju naprednih žensk so imeli takratni časopisi »Žena danes« (Beograd 1936), »Ženski svet« (Zagreb 1938) in »Naša žena« (Ljubljana 1940). V spominu so ostale stavke žensk in njihova podpora stavkajočim v številnih krajih ožje in širše domovine na predvečer druge svetovne vojne in prodora fašizma.

Na poziv Komunistične partije Jugoslavije v najbolj usodnih dneh naše zgodovine, so se ženske ramo ob rami z moškimi odzvale in šle v boj proti okupatorju in domačim izdajalci. V borbenem sestavu revolucije so ženske od prvih dni vstaje 1941. leta v neenakopravnemu boju žrtvovale največ. Junaško so umirale na vseh bojiščih, umirale so v zaporih, taboriščih in mučilnicah ter s seboj v grob nosile skrivnosti, za katere sovražnik ni nikoli zvedel. Ženske so bile v vseh partizanskih kolonah. Korakale so skupaj s tovariši s puško na rami in sanitetno torbico. Srbele so za ranjence in jih nosile z bojišč ter jih hrabrile in zdravile.

Kot politične komisarke in komandirke so se ženske v naši revoluciji izkazale kot sposobne voditeljice, pripravljene v naši revoluciji izkazale kot sposobne voditeljice, pripravljene v najtežjih trenutkih zamenjati živo besedo z osebnim zgledom. Leta 1941 so prve odbore žensk imenovali v odbore antifašistične fronte žensk — AFŽ, decembra so bili ustanovljeni iniciativni odbori AFŽ za Liko in Kordun, ustanovni odbor AFŽ za vzhodno Bosno je bil 22. 2. 1942 v Foči in koncem leta 1941 v Sloveniji. V Črni gori, Srbiji in Makedonji v tem času niso bila formirana vodstva, pač pa je na terenu obstajala široka mreža odborov AFŽ. Prva dr-

žavna konferenca AFŽ Jugoslavije je bila od 6. do 8. decembra 1942 v Bosanskem Petrovcu, na kateri je bilo 166 delegatk iz vseh krajev, razen Slovenije in Makedonije, od koder delegatke zaradi opravičenega razloga niso mogle priti. Na konferenci je bil izvoljen dvajsetčlanski centralni odbor AFŽ Jugoslavije, sprejete pa so bile pomembne odločitve za nadaljnje angažiranje žensk v boju proti okupatorjem in domačim izdajalcem.

V narodnoosvobodilnem boju so jugoslovanske ženske masovno sodelovale. V celotnem sestavu naših enot so bile ženske udeležene od dva do dvajset odstotkov. Mnoge od njih so ostale v spominu kot svetli liki revolucionark. V enotah narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije je sodelovalo 100.000 žensk, od katerih je padlo 25.000, 40.000 je bilo ranjenih, 3000 pa je invalidk. V koncentracijskih taboriščih okupatorjev in domačih izdajalcev je umrlo okrog 282.000 žensk. Med in po vojni je dobilo oficirske čine 3344, Partizansko spomenico, 91 pa jih je bilo proglašanih za narodnega heroja. Po osvoboditvi je veliko število žensk ostalo v raznih službah JLA kot zdravnice ali farmacevtke, medicinske sestre in vojne uslužbenke na administrativnih dolžostih.

ŽENSKÉ V LJUDSKEM ODPORU

Po osvoboditvi se ženske niso šolale v vojnih šolah, tako da je znatno upadlo število žensk — oficirjev v aktivnem sestavu naših oboroženih sil. Danes je med približno 700 načelniki občinskih uprav za ljudsko obrambo v Jugoslaviji samo ena ženska kot načelnica, in sicer na občinski skupščini Ajdovščina. Po zakonu o ljudski obrambi so ženske vojni obvezniki, vendar so pa oproščene rekrutne obveze in služenja vojaškega roka. Ženske se lahko pozvane na vojaške vaje za opravljanje strokovnih del — inženirke, zdravnice, apotekarice in drugo

V dneh 23. in 24. marca so enote civilne zaštite Trbovlje ob sodelovanju prevoznih sredstev in druge mehanizacije iz OZD, porušile zgradbo dosedanjega doma upokojencev v Trbovljah na Ulici 1. junija. Upokojenci so dobili svoje društvene prostore še pred porušitvijo v bivši Lamparjevi hiši na

(foto: A. Bregant)

zdravstveno osebje — od 19. do 40. leta, ženske-rezervni oficirji in vojne oslužbenke pa do dopoljenih 50 let starosti.

V sistemu koncepcije naše ljudske obrambe in družbene samozaščite se vlogi žensk namenja posebna pozornost. Ustava in zakon o ljudski obrambi zagotavljata ženskam načelno enakopravnost in še posebno, kadar gre za udeležbo v ljudskem odporu. O tem je mnogo zapisanega v raznih resolucijah in drugih dokumentih SZDL in konferenc za družbeno aktivnost žensk Jugoslavije, kjer so opredeljena že osvojena stališča, kakor tudi v zaključkih predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, o aktualnih in idejnopolitičnih vprašanjih kadrovske politike v ljudskem odporu. V vseh teh dokumentih so jasno regulirane možnosti vključevanja žensk v ljudski odpor in družbeno samozaščito oziroma naustrezne dolžnosti v oboroženih silah naše države.

Primeri udeležbe žensk v narodnoosvobodilnem boju nam govorijo o velikih vrednostih in moralnih lastnostih, ki so jih imele ženske. One so kakor je rekel tovariš Tito — vnašale v naš boj humanosti in jo prena-

šale na borce. Ta humani element je odigral veliko vlogo pri krepitvi borbene morale. Ženske so danes z različnimi dolžnostmi in funkcijami vključene v ljudski odpor in družbeno samozaščito, čeprav niso izkoriščene vse možnosti, da se jim omogoči udeležba na odgovornih položajih v ljudskem odporu. Vendarle pa je že danes v enote in štabe civilne zaštite v Jugoslaviji vključenih 35 % žensk. Ta veliki napredek udeležbe žensk v ljudskem odporu in družbeni samozaščiti je bil narejen še posebno po devetem kongresu Zveze komunistov Jugoslavije.

Aktivna in masovna udeležba žensk v pripravah in vodenju ljudskega odpora in družbene samozaščite izhaja iz njihovega enakopravnega položaja v družbi, iz ustavnih načel, principa koncepcije ljudskega odpora in tradicije osvobodilnega boja. Ženske predstavljajo velik odstotek našega ljudskega potenciala in kot take pomenijo pomemben dejavnik in vitalnost v ljudski obrambi. V ljudski obrambi bodo aktivno sodelovale v oboroženem boju kot pripadnice oboroženih sil ali bodo masovno angažirane v proizvodnji, preskrbi, zdravst-

vu, civilni zaščiti, v organih v zaledju, ali pri drugih nalogah v zvezi z neposrenim odporom proti napadalcu.

Ko danes razmišljamo o mestu in vlogi žensk v koncepciji ljudskega odpora in družbene samozaščite, moramo vedeti, da je od njihove organiziranosti in masovnih priprav za ljudski odpor v mnogočem odvisna njihava ustvarjalna vloga v vojni. Udeležba žensk na raznih dolžnostih v teritorialni obrambi, mladinke — prostovoljke, omogočanje študija na petih jugo-

slovanskih univerzah od leta 1976 dalje za smer »ljudski odpor«, širše možnosti študija tudi ženskam, bodočim oficirjem za rezervni sestav naših oboroženih sil. S tem bomo dobili strokovne kadre, ki bodo zasedli odgovorne funkcije v naših oboroženih silah. Tako se bo izboljšala struktura žensk na vodilnih dolžnostih, kakor tudi njihova aktivna udeležba v obrambnih pripravah naše domovine.

Stanislav NIKOLIČ

Posvet s predsedniki mladine

Na zadnjem posvetu s predsedniki organizacij ZSMS 21. marca, so člani predsedstva OK ZSMS Zagorje razpravljali o aktivnem vključevanju članstva ZSMS v skupno akcijo »NIČ NAS NE SME PRESENETITI« v letu 1979. Poleg omenjene osrednje točke dnevnega reda, so mladi spregovorili o tekočih nalogah za mesec april in maj. Ugotovili so, da bi bilo v prihodnje boljše načrtovati seminarje, kot oblike idejnopolitičnega usposabljanja v timsko delo, zaradi lažjega reševanja specifičnih problemov, ki se pojavljajo v določenih sredinah (med mladimi v združenem delu).

Ker si mladi še vedno zamisljajo marksistične krožke, kot neko »nedosegljivo« raven izobraževanja, študija in proučevanja politične literature, bo mlade potrebno najprej informirati z obsegom in namenom dela marksističnih krožkov. Kot prvi korak na tem področju pa bodo predsedniki OO ZSMS naredili z ugotovitvijo, koliko mladih je sploh zainteresiranih za to dejavnost v posameznih sredinah (OO ZSMS). Na podlagi rezultatov omenjene ankete pa bodo pri

predsedstvu OK ZSMS Zagorje izdelali program dela krožkov. Seveda bo pri tem potrebna iznajdljivost posameznih sredin, da se bodo povezale z osnovnimi organizacijami ZK, ki jim bodo v veliko pomoč pri samem delu, kot tudi usmeritev krožkov. Eno izmed oblik idejnopolitičnega usposabljanja v osnovnih organizacijah naj bi predstavljalo skupno s celotnim članstvom prebiranje in proučevanje resolucije X. kongresa ZSMS in prilog informativno političnega glasila ZSMS Mladine AŽ.

V mesecu maju načrtuje OK ZSMS Zagorje sprejeti sto mladih v enote TO. Potrebna je torej takojšnja akcija OO ZSMS za evidentiranje možnih kandidatov za sprejem v enote TO, ki se bodo morali predhodno usposabljati tako praktično kot tudi teoretično.

Skupno s člani predsedstva OK ZSMS so predsedniki osnovnih organizacij ugotovili, da je še vedno v večina osnovnih organizacij prisotno forumsko delo in da bo potrebno pogostejše sestajanje predsednikov OO ZSMS.

Drago Jamnik

Podeljena so bila občinska priznanja osveobodilne fronte

Žirije za podelitev »priznanja OF slovenskega naroda« pri občinskih konferencah socialistične zveze delovnih ljudi v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju, so ob letošnjem dnevu ustanovitve OF — 27. aprilu, podelile ta priznanja izbranim občanom, ki so jih predlagale razne organizacije za podelitev tega priznanja. Priznanje obsega umetniško izdelano diplomo in srebrno značko.

V Hrastniku so prejeli priznanje:

- Alojz Gabrič,
- Robert Halzer,
- Anton Kaše,
- Franc Keršlin,
- Branko Milinovič,
- Vilko Pust,
- Ivanka Šerbah.

V Trbovljah so prejeli priznanja:

- Gasilsko društvo Dobovec,
- Mešani pevski zbor DPD Svobode II.
- Rudi Dolničar,
- Franc Grešak,
- Milko Jazbec,
- Mira Kreže,
- Milan Rems,
- Vili Žnidaršič.

V Zagorju so prejeli priznanja:

- Francka Razboršek,
- Ivan Krautberger,
- Ana Medija,
- Milan Okrogar,
- Davorin Slapar.

Za vsakega dobitnika občinskega priznanja je bila podana ustrezna obrazložitev s strani žirije.

Vsem dobitnikom priznanja naše tople čestitke!

USPOSABLJANJE V TREH CIKLUSIH

V delavskem domu Zagorje je 12. in 13. marca potekal prvi ciklus idejnopoličnega usposabljanja za člane predsedstva OK ZSMS, predsedstva področnih konferenc (KMD, KMVI in KMKS) ter predsednike in sekretarje osnovnih organizacij ZSMS.

Vloga subjektivnih sil v samoupravnih družbi, stališče ZSS o pridobivanju in delitvi dohodka ter vloga in pomen KS, kot temeljne samoupravne skupnosti, družbenoekonomski in družbenopolitični odnosi v KS, so bile osrednje teme, ki so jih mladi poslušali in o njih

razpravljali v popoldanskem času dvodnevne seminarja.

Za mesec april OK ZSMS Zagorje smo načrtovali drugi ciklus idejnopoličnega usposabljanja, kjer naj bi se pobjliže seznanili z nalogami iz resolucije X. kongresa ZSMS, organiziranostjo in delovanjem ZSMS po posameznih področjih ter metodah dela vodstev osnovnih organizacij ZSMS.

Za tretji ciklus pa načrtujejo usposabljanje še članov komisije za LO in DS pri OK ZSMS ter predsednikov teh komisij iz osnovnih organizacij ZSMS.

Drago Jamnik

so se seznanili s hojo po neznanem terenu, hojo po azimutu, s pomočjo karte, premagovanje ovir, itd.

Jasna Kosm

PIONIRJI MLADINCI OSNOVNE ŠOLE IVAN V AKCIJI »POMAGAJMO ŽENAM, KI NAS POTREBUJEJO

Mnogo je žensk, ki so ostale v jeseni življenja zapuščene in nesrečne. Čas jim krajšajo le ptički, ki brezkrbno drobijo v kletkah in mačke, ki se jim prilizneno plazijo okrog nog. Vseeno pa potrebujejo nekoga, da bi poklepetale z njim in mu pripovedovale o izkušnjah, ki so si jih nabrale na življenjski poti.

Pionirji in mladinci osnovne šole Ivan Skvarča iz Zagorja dobro vedo, koliko osamljeni ženi pomeni topla beseda, zato so obiskali štiriinštirideset zagorskih žena. Podarili so jim šopek pomladanskega cvetja in jim pomagali pri vsakdanjem delu. Poslušali so vojne zgodbe, se pogovarjali in največkrat razšli kot stari znanci.

Silvo, Eta in Štefko iz 5. c razreda so zapisali:

Obiskali smo Zupančič Marijo. Zelo je bila vesela, zato smo ji obljubili, da jo bomo obiskali vsak teden. Pomagali ji bomo pri delu, ki je pretežno zanje.

Ko so se Duši, Petra in Nataša iz 7. b razreda poslovile od prijazne žene, jih je prešinilo: »Kako malo je bilo treba, da smo jo osrečile! Mi pa smo kljub brezkrbnosti in izobilju tolikokrat nesrečni!«

Akcija je uspela! Štiriinštirideset žena so otroci z majhno pozornostjo prepričali, da jih še potrebujemo! Pionirji in mladinci pa bodo drugič premislili, če lahko nagajajo ženi, ki je pomagala graditi svet, kakršnega imamo.

Prav gotovo pa nimamo osamljenih žena le v Zagorju!

Tatjana Pirc

Ob 30-letnici organiziranega usposabljanja mladine za SLO

Letošnjega pohoda po poteh XIV. divizije so se udeležili tudi mladi iz revirjev.

(Foto: T. Bezgovšek)

Šolsko leto 1978/79 je jubilejno leto organiziranega usposabljanja mladine za SLO, zato so v tem letu po vsej Sloveniji organizirana množična tekmovanja, ki bodo zaključek šolskih in izvenšolskih aktivnosti na področju obrambne vzgoje mladine.

Tudi v Hrastniku je že bil imenovan štab za pripravo in izvedbo tekmovanj ob tej pomembni obletnici.

Mladi so preizkusili svoje znanje s področja prve pomoči, zgodovine NOB, streljanja, kar je bilo povezano tudi z orientacijskim pohodom, na katerem

Varujmo naše okolje

Pionirska organizacija »France Prešeren« na osnovni šoli Ivana Skvarča se je vključila v akcijo »Očistimo in varujmo naše okolje«. Pionirji vedo, da so največkrat tudi oni krivi, da okrog trgovin, po pločnikih, cestah, stanovanjskih naseljih ležijo raznobarvni papirčki, koši kruha, ogrizki.

Očistili so okolico šole in bližnje poti. Čeprav se akcije ni udeležilo zelo veliko pionirjev, je bil rezultat dela kmalu viden. Šolsko dvorišče, stopnice, poti so bile spet čiste in urejene, papirčki pa so se znašli tam, kamor tudi sodijo — v smetnjakih!

KAKŠEN CILJ BODO DOSEGLI S TO AKCIJO?

V pionirju se bo začela oblikovati nova misel, da je nemogoče živeti v umazanem okolju in neurejenih naseljih. Nič več ne bo brezskrbno metal po tleh neuporabne embalaže, kajti sam jo bo moral tudi pobrati. Opozarjal bo prijatelje in sošolce, če se ne bodo ravnali po teh nenapisanih pravilih.

Ko pa bo pionir postal samoupravljalec že s trdnimi, izoblikovanimi stališči, bo še vedno borec za lepo okolje, čisti zrak, urejena naselja in parke.

Brez ljubezni do narave, ki je včasih celo preveč materinska do ljudi, ki jo neusmiljeno izkoriščamo, ne moremo živeti z upanjem na lepšo prihodnost, saj smo njen sestavni del!

Zakaj bi bežali v hribe, na morje, lovili svež zrak, ki bo s takšnim nepremišljenim ravnanjem postal muzejska znamenitost, če pa nas tudi v mestu lahko obkrožajo zelenice, parki in nasadi?

Pionirje pa lahko v njihovem prizadevanju podpre tudi širša družbena skupnost. Ne pozabimo, da je tudi otroška roka sposobna spremeniti že zakoreninjene človekove navade!

Tatjana Pirc

Ali je vsaka prekinitev dela res že štrajk?

Pojav prekinitev dela spremljajo raziskovalci v Sloveniji že nekaj let. Proučuje jih tudi center RS ZSS za raziskovanje samoupravljanja. Poprečno je bilo do lani 50 prekinitev letno, lani pa so jih evidentirali kar enkrat več (natančneje 108). Analize nam še ne dajo odgovora za to povečanje. Zato moramo ob tem podatku biti tembolj pozorni. Strokovnjaki sicer trdijo, da se značilnosti prekinitev dela v Sloveniji tudi lani niso spremenile in ki so v tem, da so prekinitve kratke in z majhnim številom udeležencev (približno 20 do 50). S tem pa se dejansko začenjajo nesporazumi, kajti prizadeti v OZD nemalokrat trdijo nasprotno, da sploh ni šlo za štrajk v klasičnem smislu, marveč le za sestanek, boljše t.i. izsiljeni sestanek kar med delom, ker so pač ljudje hoteli kakršno sporno vprašanje, ki je vsiljevalo napetosti in s tem tudi različne govorice in podobno, pač takoj razčistiti in urediti.

Navedena druga razlaga je — dokler še ni natančnejših analiz — sprejemljiva. Je verjetna tembolj, če pogledamo podatke, da je teh sporov največ res rešenih takoj, po kratkem postopku in po navadi direktno z vodilnimi strukturami v organizaciji združenega dela. Gre za to, da se delavci niso odločili za daljšo pot preko samoupravnih organov in z razpravami v družbenopolitičnih organizacijah v okviru kolektiva. Ali je potemtakem ta oblika prekinitev dela res še štrajk?

Iz dosedanje analize je videti, da je največ prekinitev dela v industriji in rudarstvu. Če pa primerjamo število prekinitev s številom zaposlenih, jih je največ v gradbeništvu. Lani so prvič ugotovili prekinitev dela v gozdarstvu (štirikrat) in v družbenih dejavnostih (šest). V prekinitev dela je bilo lani udeleženi približno 0,8 % vseh

zaposlenih v Sloveniji. Večji prekinitvi po številu zaposlenih sta bili lani le dve (Železarna Ravne in Sava Kranj) in samo ena večja po trajanju (Megrad Ljubljana, TOZD Penobeton Vodice). 99 % udeležencev v prekinitvah so delavci iz neposredne proizvodnje in v tem jih je nekaj nad 92 % kvalificiranih, polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev. Nikdar v teh prekinitvah ni bila zajeta celotna delovna organizacija. Znaná sta le dva primera, da je bilo v prekinitvi udeleženi več TOZD.

Presenetljivo je ob vsem tem, da zbrani podatki demantirajo domneve, da prihaja do prekinitev v glavnem tam, kjer imajo nizek osebni dohodek. Ponuja se čisto drugačna razlaga od te, kakršno smo navajeni, da danes niso osebni dohodki med poglavitnimi vzroki za prekinitev, ampak so to predvsem kršitve samoupravnih pravic in slabi medsebojni odnosi in taki odnosi, ki bi samoupravljalce včasih radi reducirali na priveseke k stroju, na sredstvo za delo. Tega anahronizma pa samoupravljalci ne prenesajo, in prav je tako.

Navedeno trditev potrjuje še ugotovitev, da je največ prekinitev v prvem trimesečju (zaključni računi) in v industrijskih središčih. Za lani pa imamo poleg sprejemanja zaključnih računov še posebnost, da so v tem času povsod sprejemali še samoupravne sporazume o delitvi. Prav ta načrtovana delitev marsikje ni bila soglasno sprejeta. Velikokrat tudi strokovne obrazložitve niso nakazale posledic. In če ni bilo še ustrezne obveščenosti, so se vsilili nesporazumi, s tem pa napetosti in spet različne govorice in konflikti, njihova skrajna oblika so seveda prekinitve zahtevo, da sporne zadeve takoj razčistijo. Do tega je prihajalo zlasti tedaj, če so delavci

zares dobili nižje osebne dohodke od pričakovanih. Velikokrat so delavci šli v prekinitev tudi zato, ker se niso strinjali z enostavnim linearnim povečanjem osebnih dohodkov, saj je to povsem v nasprotju z njihovo staro zahtevo, naj se uveljavi zdravo nagrajevanje po delu in resnični prispevnosti združenemu delu. Neurejena udeležba v delitvi je seveda nemalokrat izsilila nejevoljo in celo slabe odnose med TOZD, kjer so zaradi tega nastale ob nespremenjenem delovnem učinku očitne razlike v osebnih dohodkih, saj kar povsod jemljejo osebni dohodek kot osnovno merilo za primerjavo. Nekaj prekinitev dela je bilo tudi na račun previsoko zastavljenih norm ali zaradi neuslišanih zahtev, in morda tudi zaradi neizpolnjevanja samoupravnih sprejetih dogovorov, zaboljšanje delovnih pogojev.

Kamni spotike, ki privedejo do teh prekinitev ali bolje rečeno do izsiljenih sestankov med delom, so morda res v tem, da zakon o združenem delu natančno ureja vprašanja, zaradi katerih je prihajalo do napetosti in do prekinitev, toda zade-

ve niso skoraj nikjer konkretno zirane v samoupravnih aktih OZD in TOZD. Marsikje nimajo niti dogovorov ne določil o tem, kako npr. ravnati v situacijah, ko pride do prekinitve dela.

Po navedenem in po tem, da se vprašanje ostrine teh konfliktov oziroma prekinitev dela ni pokazalo kot problem, ki ga ni mogoče rešiti z dogovori, se zdi, da bi naše prekinitive zaslužile več razlage v tem smislu, da so prej kazalci demokratičnosti kot pa kakšen patološki pojav. Zgodovina delavskega razreda nas dobro pouči, da so bili edino avtoritarni režimi na videz brezkonfliktni sistemi. Naše samoupravljanje pa se ne prestopa še kar naprej in naprej krepi, dopolnjuje in izpopolnjuje in to med drugim pomeni, da se tudi ljudje zavedajo svojega položaja in zato tudi vedno bolj hočejo biti poučeni o vsem, kar zadeva njihove primarne in sekundarne obveznosti, o njihovem delu in življenju, o vsej družbeni produkciji in reprodukciji — in nekatera teh vprašanj pač rešujejo kar po kratkem postopku.

Lidija Mohar, RSZSS

Splačalo se je videti in slišati

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Iz Denverja, ki leži na 1600 m visoki planoti, smo se odpeljali z avtobusi po čudoviti gorski avto cesti na krožno, preko 2000 km dolgo pot, da bi spoznali z različnimi rudami in premogom bogati predel Rocky Mountaina. Rudarji pa tudi geologi smo na tej poti resnično imeli kaj videti in spoznati! Že takoj za Denverjem leži mestice Golden, ki ima pod zaščito ohranjeno tipično arhitekturo izpred 100 let, kateri so dali svoj pečat takratni iskanci zlata, sedaj pa so v tem mestecu rudarske šole. Ko smo prišli po

gorski avto cesti po prvem večjem vzponu na sedlo, od koder se odpre pregled na širitisočake Skalnega gorovja in se začne spuščati cesta v dolino nekdanjih zlatokopov (Clear Creek Canon), smo imeli srečo, da smo srečali čredo bizonov, ki so sedaj zelo redki in seveda zaščiteni. Prav tu, na tej vzpetini je tudi grob legendarnega junaka in tvorca zgodovine Zapada — Buffalo Billa (s pravim priimkom F. Cody). Videli smo stara rudarska naselja ob nahajališčih zlata (ob nekem ohranjena stara in restavrirana separacija), pa največje nahajališče molibdena na svetu, nato rudnik molibdena, rudnik

srebra, manjše premogovnike z podzemeljsko eksploatacijo in se povzpeli preko sedla Berthoud Pass na višini 3500 m, kjer je razvodnica med atlantskimi in tihomorskimi rekami v Steamboat Springs, ki je znano zimsko smučarsko središče (od tod izvira pretežni del ameriške reprezentance v smučarskih skokih). Ta kraj nam je bil za izhodišče, ko smo v naslednjih dveh dneh obiskali štiri premogovnike. Najprej smo si ogledali dnevni kop premogovnika Edna, ki je zanimiv tudi zaradi tega, ker leži na nadmorski višini našega Triglava in je najvišje ležeči premogovnik v Ameriki. Nato smo si ta dan ogledali še dva, nekaj 10 km oddaljena dnevna kopa družbe Energy Fuels Corporation. Vsi ti premogovniki imajo precej podobne geološke prilike, precej podoben način eksploatacije, in sicer vsak s svojo več ali manj po kapacitivnosti specifično mehanizacijo. Premog ima kalorično vrednost med 6000-7000 kcal/kg, pepela 6-13 %, vlage 9-12 % in žvepla 0,5-1 %. Ni uporabljev za koksanje, uporabljajo ga v glavnem v termoelektrarnah. Premogovniki so se začeli razvijati po letu 1960 z letno proizvodnjo 150-200.000 ton, danes pa vsak proizvaja letno 3-4 milijone ton. Vsak ima zaposlenih okrog 250-300 ljudi, delajo vse dni v letu in tudi pozimi, čeprav imajo zaradi visoke nadmorske višine težave s snegom, ki ga pa s svojo močno mehanizacijo takoj očistijo in usposobijo delovišča za normalno delo. Premoške plasti so debele od 0,5 do 4 m, ležijo skoraj vodoravno in v globini dobrih 10 m. Premoške plasti odkrivajo v pasovih do 50 m, kolikor pač dosega ročice draglinov, ki prelagajo odkrivko. Postopek odkrivanja in pridobivanja je zelo enostaven: z buldožerji odrinejo humuzno zgornjo plast, zavrtajo in odstrelijo krovno jalovo plast, ki jo nato z dragline Marion prekladajo na sosednjo že odkopano področje. Z razstrelivom narahljajo premogov sloj, ki ga nato z različnimi nakladalci nala-

gajo na demperje; ti premog odvažajo do drobilcev, od koder ga s trakovi transportirajo do deponij (običajno stožaste), od koder nakladajo premog v 100-tonske vagone in v kompozicijah, ki jih vleče 5 diesel lokomotiv prepeljejo v termoelektrarne. Preloženo odkrivko zravnajo z mehanizacijo in takoj rekultivirajo. Zlasti pa je impresivna vsa mehanizacija za katero naj navedem, da je izrednih kapacitet. Tako so demperji z nosilnostjo 140 t, na enem izmed dnevnih kopov pa smo videli tudi največji draglin v Ameriki, ki ima lopato za zajemanje 45 m³.

Takšna mehanizacija pa mora biti polno angažirana vse dni v letu in tudi preko dneva. Naš spremljevalec, ki nam je to razlagal je še dodal, da niso tako bogati, da bi si privoščili kakršnokoli, manjše angažiranje in izkoriščenost teh velikih in dragih naprav.

Kakšen paradoks! Takoj sem pomislil, kako »bogati« smo pa mi, da si to lahko privoščimo. Pri nas, ko imamo delovni proces v 264 dneh in ob dnevnem povprečno 15-urnem obratovanju naprav, je izkoriščenost na letni časovni fond komaj 45 %. Brez dvoma je bodočnost vsega rudarstva zasnovana na uvajanju čim popolnejše mehanizacije, ob kateri pa moramo delovni proces prilagajati njeni čimvečji izkoriščenosti, ne pa obratno. Dobra organizacija ob dobro izbrani mehanizaciji pa mora dati dobre produktivne rezultate, ki morajo biti in so tudi lahko dobro ali celo bogato nagrajeni. Ko sicer počasi (pa vendar) uvajamo mehanizacijo v naše delovne procese, moramo temu posvetiti vso pozornost. Uvajanje sorazmerno dragega stroja za izdelovanje prog F-6A nam je lahko dober opomin saj smo v začetku ob pazljivi organizaciji dela dosegli sorazmerno dobre rezultate (preko 10 m/dan), sedaj pa z njim dosegamo rezultate (povprečno 6 m/dan), ki smo jih včasih z ročnim izdelovanjem, nagrajujemo pa ta dela (v primerjavi z odkopom) kot da dosegajo nadpovprečne storitve..

Po ogledu premogovnikov in kosilu v naravi sredi prerije, ki so nam ga pripravili gostitelji, smo si ogledali še 450 MW termoelektrarno. Sedaj gradijo v tem območju še eno 750 MW, sicer malo bolj oddaljeno zaradi pomanjkanja vode. To so ogromne termoelektrarne, če pomislimo, da bo naša nova termoelektrarna III imela moč 150 MW, ali nuklearna elektrarna Krško 632 MW.

Naslednji dan smo obiskali še en premogovnik v odpiranju. Tu pa je devet vodoravnih slojev premoga in ga odpirajo z več etažami. Uporabljena mehanizacija je enaka kot v prej opisanih dnevnih kopih s tem, da grade tu tudi montažne delavnice za popravila mehanizacije. Sedaj proizvajajo že letno milijon ton, čez dve leti pa bo že polna dosežena letna produkcija 4 milijone ton ob 400 zaposlenih. Povprečni letni zaslužek delavcev je 18.000 dolarjev, imajo pa še razne dodatke tudi do 6000 dolarjev. Seveda je to njihov bruto osebni dohodek, od katerega je potrebno odbiti najmanj eno tretjino za dajatve, ki jih odvajajo (za socialno zavarovanje in drugo). Zanimivo je, da Američani vedno navajajo bruto osebni zaslužek, od katerega morajo še odvesti vse dajatve. Mar pri nas komu pride na misel, da bi navedel bruto osebni dohodek, če ga povprašas za zaslužek? Pa vendar je samo bruto osebni dohodek primerljiv zaradi različnih krajevnih prispevnih stopenj, kar dobro vemo v ZPT, ki leži na območju treh občinskih skupščin in se bomo morali verjetno tudi mi prej ali slej navaditi na navajanje bruto osebnega dohodka za kakršnokoli primerjavo!

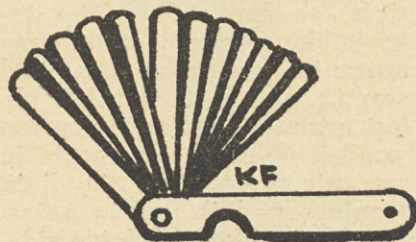
Od premogovnika smo se odpeljili proti Rio Blanco, kjer smo naleteli na »športni dan« ameriške mladine. Skozi mestece je šla namreč parada srednješolcev na čelu z 80-člansko godbo, za njimi pa v vseh mogočih uniformah in z različnimi transparenti dekleta in fantje seveda ne peš, ampak na okrašenih traktorjih in avtomobilih (vozniško dovoljenje pridobijo

v Ameriki že s šestnajstimi leti), malo nižje v mestecu so se jim pridružili osnovnošolci, prav tako na čelu s svojo številčno godbo na pihala, oboroženi s transparenti. Tako so pripravljali športno vzdušje v celém mestecu, kjer je zvečer njihovo šolsko moštvo v baseballu igralo odločilno tekmo za prvaka tega območja.

Ko smo se vozili proti jugu do reke Colorado (poimenovali so jo Indijanci po rdečih naplavinah Rdeča reka), smo lahko videli, kako se hitro razvijajo mesteca (montažne hiše, hiše na kolesih itd.), kajti v tem predelu so bogata nahajališča urana, zemeljskega plina, v ozadju pa so mizaste gore, bogate na naftnih škrljavcih. Ob reki Colorado smo se peljali skozi znameniti Glenwood Canyon in mimo masiva rdečih gor (rdečo barvo imajo po železovih rudah), skozi kanjon, kjer smo videli pretočno hidroelektrarno (podobna pretočna hidroelektrarna je predvidena v savskem sistemu hidroelektrarn pri Renkah); nato smo se povzpeli na 3300 m visoki gorski prelaz in skozi Eisenhowerjev 4,5 km dolgi cestni predor prišli v območje, kjer je zajezena voda, s katero se oskrbuje po skupno preko 80 km dolgih vodnih rogov in cevovodih mesto Denver. Če omenim, da v času, ko smo prebivali v tem mestu, že 6 mesecev ni padla kaplja dežja, pa to milijonsko mesto ni imelo prav nobenih težav pri oskrbi z vodo, nam bo tako dolga oskrbovalna pot, napeljana iz gorovja prav gotovo razumljiva.

(nadaljevanje sledi)

Ivče Berger

Razstava gradbeništva v Københavnu

Plenum opekarjev SRS je zadolžil Biro gradbeništva Slovenije, da organizira ogled razstave gradbeništva v Københavnu pod geslom »Gradimo za milijarde«. Ogled razstave je organiziral Kompas od 2. do 5. marca 1979, katere se je samo v tej skupini udeležilo 38 predstavnikov opekarn in gradbenih podjetij iz Slovenije, med njimi tudi predstavnik TOZD GRAMAT.

Strokovna ekskurzija je bila zelo dobro organizirana, saj je vse potekalo po načrtu. Izpred poslovalnice Kompassa v Ljubljani smo se z avtobusom odpeljali na zagrebško letališče Pleso. Od tu smo s SAS letalom poleteli do letališča Kastруп v neposredni bližini Københavna. Iz letališča smo se odpeljali z avtobusom v mesto in se nastanili v hotelu CODAN ob Novem pristanišču.

3. in 4. marca smo si ogledali razstavo, ki je bila zelo vzorno organizirana. Ob vhodu na razstaviščni prostor so bile zastave vseh držav udeleženk na razstavi. Kar toplo nam je postalo pri srcu, ko smo zagledali tudi jugoslovansko zastavo. Razstava je bila s strokovnega stališča zelo zanimiva glede toplotne izolacije stanovanjskih in drugih objektov, prikazane pa so bile tudi gradnje z veliko uporabo opečnih izdelkov, kar je bilo za nas še posebno zanimivo. Poleg gradbenih materialov (opeke, oblikovancev iz ekspandirane glinice z vložki stiropora, lesa in malte), so bili razstavljeni tudi posamezni gradbeni elementi iz teh materialov. Prav tako je bila razstavljena tudi vsa notranja oprema stanovanj od stopnic, talnih in stenskih oblog, armature in sanitarne keramike, pohištva, ogrevanja in zračenja prostorov kot tudi čiščenje odpadnih vod in požarne varnosti do kompletne zidane hišice. Razstavljene so bile

tudi lesene hiše, med njimi tudi »brunarice«. Od slovenskih razstavljalcev je razstavljalo Gorenje kompletno opremo za kuhinjo. Nekateri razstavljalci so prikazali tudi konkretno uporabo orodja in materiala. Zelo zanimiva je bila izdelava plastičnega ometa, ki so ga nanašali ročno s posebnim kožnim valjčkom in tudi zidava s fasadno opeko. Razstavljena opeka je bila skoraj iste barve in kvalitete kot naša, vendar nekoliko manjših dimenzij. V razgovoru so nam razstavljalci povedali, da pri gradnji stanovanj največ uporabljajo opeko, ekspandirano glino, les in stiropor. Glede formatov opeke

sicer nismo videli nič novega, videli pa smo zelo široko uporabo opeke in tudi občutek udobja v stavbi, ki je zgrajena iz opeke. Da se na Danskem v resnici zelo veliko gradi z opeko smo se prepričali v samem mestu, kjer je zelo veliko stavb grajenih izključno z opeko.

Zanimanje za to razstavo je bilo izredno veliko ne le v Sloveniji in Jugoslaviji temveč tudi v drugih evropskih državah, saj je bil razstavni prostor iz dneva v dan nabito poln in so obiskovalci tudi po dve ure čakali pred vhodom, da so razstavišče odprli. Ob zaključku ogleda razstave smo udeleženci iz naše skupine organizirali razgovor o vtisih iz razstave in skupno ugotovili, da je bila razstava zelo zanimiva in koristna.

Ivan Slanšek

Uporaba napitka v jami Loke - popravek

V zadnji številki Srečno smo poročali med drugim, da je uporaba napitkov v naših jamah vedno manjša in da toplega čaja v Hrastniku sploh več ne pripravljajo, v Trbovljah in Zagorju pa le še v manjših količinah.

Da ne bi bili člani kolektiva napačno informirani ter rudarji v TOZD Premogovnik Kisovec prikrajšani za priznanje

k pravilnemu odnosu do zdravstvenih ukrepov, popravljamo napako in obveščamo vse članke kolektiva, da v TOZD Premogovnik Kisovec, kjer združuje delo okoli 300 delavcev, pripravljajo trikrat dnevno okusen čaj v količini 500 litrov, kar pri tako veliki potrošnji kaže, da je čaj okusen in zaželen.

Služba varstva pri delu

125 let Rudarske godbe Hrastnik

Ko je v prejšnjem stoletju tudi v naše rudarske kraje začela prodirati napredna delavska miselnost, se je tudi pri nas dvignila samozavest delavcev.

Ob spoznanju, da sta neznanje in ne-enotnost največja sovražnika delavcev, so tudi v Hrastniku med prvimi začeli ustanavljati razna društva, ki so

Dne 21 aprila 1979 je rudarska godba Hrastnik s slavnostnim koncertom v Delavskem domu v Hrastniku proslavila svoj 125. jubilej.

dvigala zavest in znanje ter tako dvigala delavski razred iz zaostalosti.

Tako se je tudi v hrastniški dolini porodila misel o ustanovitvi godbe, ki naj bi s svojimi nastopi vzbujala delavce k dvigu njihove razredne zavesti in s tem za borbo proti nasilju ter osnovne pravice človeka.

Že iz zgodovine je znano, da je glasba neposredno povezana s človekom in družbenim razvojem.

Hrastniški rudarji so imeli godbo že 1849. leta, vendar je takrat štela le pet godbenikov. O organizirani godbi lahko govorimo šele v letu 1853, ko je godba štela 12 godbenikov in imela že svojega kapelnika in dobila ime Rudarska godba.

V prvih letih je godba igrala le koračnice na raznih slovesnostih. Pozneje pa že lažje skladbe in začela igrati na pogrebihi ponesrečenih rudarjev in ostalih.

Z ustanovitvijo »Društva Svoboda« leta 1922 so postali člani tega društva tudi godbeniki.

Vpliv napredne delavske miselnosti se je tako stopnjeval in ni bilo prireditve, na kateri ne bi sodelovala hrastniška Rudarska godba. Udeležila se je tudi

znanega zleta Svobod v Celju leta 1935.

Po vdoru okupatorja v našo domovino se je zavest godbenikov še povečala in dosegla vrhunec 11. 7. 1944, ko je godba kolektivno odšla v partizane. Med žrtvami veličastne NOB so zapisana tudi imena dvajsetih članov godbe.

V novi socialistični samoupravnosti družbi je godba ob pomoči sindikalne organizacije hrastniških rudarjev ponovno vložila vse moči za čim uspešnejše nadaljevanje dela in kulturnega poslanstva.

Precejšnje število samostojnih koncertov, igranj na proslavah, nastopih na tekmovanjih, revijah in festivalih dovolj zgovorno povedo, da je godba napredovala in napravila po osvoboditvi pomembno in ogromno poslanstvo o čemer govorijo številna priznanja, pohvale in diplome.

Med najvažnejše nastope je vsekakor treba šteti sodelovanje na prvomajski paradi leta 1950 v Beogradu, nastope na revijah godb v Velenju, Postojni, Ravnah in Novi Gorici ter sodelovanje na II. festivalu amaterskih orkestror Srbije na Paliču pri Subotici leta 1960, kjer je godba zastopala Slovenijo.

Tudi po letu 1960 je godba nastopala na raznih revijah, proslavah in tekmovanjih pihalnih orkestror Slovenije. Za dolgoletno uspešno delo je prejela leta 1968 eno najvišjih priznanj t.j. »Orden zaslug za narod«, leta 1974 zlato Gallusovo odličje, še istega leta pa tudi odlikovanje občinske skupščine Hrastnik »Zaslužni občan«.

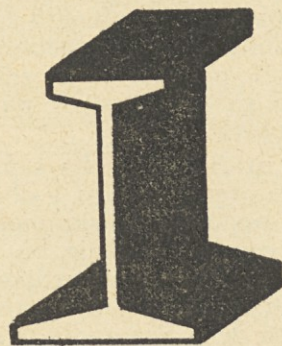
V zadnjem obdobju t.j. 1977 leta, pa je godba dosegla izredni uspeh, saj je na tekmovanju v prvi jakostni skupini pihalnih orkestror Slovenije v Artičah dosegla I. mesto, v finalu v Rogški Slatini II. mesto oz. srebrno odličje.

V teh 125 letih je vodilo Rudarsko godbo Hrastnik večje število kapelnikov, med katerimi so bili: Jernej Puncar in njegov sin Herman, Anton Verdaj, Alojz Draksler, Ivan Dolinar, Franc Završnik, Franc Turnšek, Jože Kumlanc, Jože Brun, Viktor Malovrh, Stanko Plahuta in Jože Rus.

Od leta 1974 pa nastopa godba pod vodstvom kapelnika Franca Grabenška.

Letos poteka tako 125 let obstoja Rudarske godbe Hrastnik. Jubilej bo godba proslavila s svojim celovečernim koncertom, sodelovala bo na vseh proslavah v občini ter izvedla še več promenadnih koncertov. Pri svojem nadaljnjem delu pa bo godba posvetila vso skrb še večji kvaliteti in množičnosti ter tako zastopala kulturo hrastniške družbenopolitične skupnosti.

Branko Kušar

Boj za zdravo okolje v revirjih

Dne 28. marca t.l. je potekalo v novi poslovni zgradbi o Hrastniku na Trgu Franca Kozarja, širše revirsko posvetovanje o problematiki človekovega okolja v procesu družbenega planiranja za Zasavje. Na posvetovanju so bili navzoči predstavniki Samoupravne interesne skupnosti revirskih občin za varstvo zraka ter njenih enot v občini, predstavniki družbenopolitičnih organizacij vseh treh zasavskih občin, predstavniki združenega dela in drugi. Na posvetovanju so na temelju podanih ugotovitev in široke razprave sprejeli več stališč, priporočil in zaključkov, ki naj bodo osnova za bodoče reševanje problematike človekovega okolja v revirjih. Vsi nosilci nalog pa so zavezani, da se aktivno lotijo reševanja in preprečevanja žarišč onesnaževanja. Na naslednjem posvetovanju, ki bo koncem letošnjega leta v organizaciji izvršnega sveta skupščine občine Hrastnik, bodo ugotovili, kaj je bilo storjenega na temelju sprejetih ugotovitev na spomladanskem posvetovanju.

Na posvetovanju so ugotovili, da je bilo v revirskih občinah že nekaj narejenega v tem pogledu in da imajo OZD izdelane programe za odpravo žarišč in izboljšanje človekovega okolja, nekatere delovne organizacije pa so svoje programe tudi izpejale. Kljub temu pa vse tri revirske občine še vedno spadajo med najbolj ogrožena območja v Sloveniji, to je IV. območje onesnaženosti zraka.

Bralce našega glasila oz. članke kolektiva kombinata želimo seznaniti z najpomembnejšimi stališči, priporočili in zaključki, ki so bili sprejeti na tem posvetovanju:

— utrditi bo treba samoupravnost organiziranost v občinah in v medobčinski skupnosti za varstvo zraka. Vanje bo treba vključiti tudi predstavnike krajevnih skupnosti, SIS in združenega dela. Vse enote in skup-

nosti bodo pripravile ustrezne programe dela, predvsem sanacijske programe,

— vse tri občinske skupščine bodo sprejele občinske sanacijske programe ter poskrbele za njihovo izvedbo. Ti programi posameznih občin pa bodo vključevali tudi sanacijske programe za preureditev objektov, obratov in naprav OZD, družbenopravnih oseb in občanov,

— v organizacijah združene dela bodo morali izdelati svoje sanacijske programe in usklajene načrte, vendar le v primeru, če teh še niso izdelali. Rok za izdelavo teh programov je 30. september tega leta,

— investitorji morajo pri določenih vlaganjih oz. modernizacijah že pri izdelavi projektov upoštevati predpise s področja varstva okolja, sicer upravni organi posameznih občin ne bodo izdali soglasij,

— v pripravah o temeljih novih sredjeročnih prostorskih in razvojnih planov je treba obvezno reševati tudi vprašanje združevanja sredstev za varstvo zraka in njenih enot v posameznih občinah,

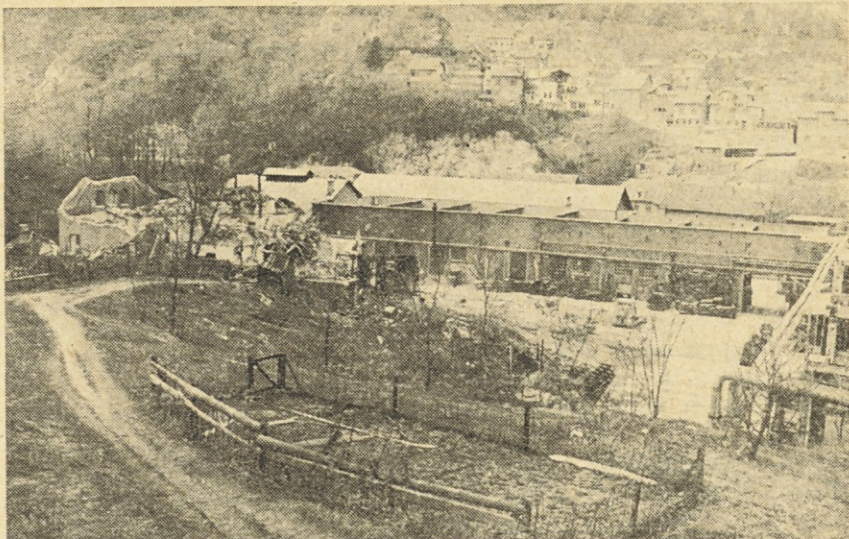
— DO Termoelektrarna je dobila nalogo, da mora redno vzdrževati deponijo elektrofiltrskega pepela v Prapretnem hkrati pa mora zagotoviti za bodočo TE TO III. novo odlagališče za elektrofiltrski pepel,

— na posvetovanju so sklenili, da je treba v zvezi z izgradnjo TE TO III. hkrati pristopiti tudi k izgradnji toplovodnega omrežja za vse tri revirske občine, kar je bilo v idejnih projektih že dogovorjeno oz. sklenjen sporazum med vsemi tremi revirskimi občinami,

— delovne in druge organizacije komunalnega značaja so dobile nalogo, da poskrbe za ureditev centralnih deponij z vsemi ukrepi za zaščito okolja in da pristopijo k odpravljanju neorganiziranih odlagališč,

— razmišljati je treba o predelavi odpadkov za sekundarne surovine,

— ugotovili so, da v revirskih občinah ni urejen glavni kanalizacijski sistem in so dejasko potoki, ki tečejo skozi revirske občine, zbirniki odpadnih vod, zato bo treba pristopiti k načrtni izgradnji vodočistilnih naprav,

V marcu tega leta je Strojna tovarna Trbovlje podrla oziroma odstranila največjo stanovanjsko hišo v Trbovljah, ki smo jo poznali pod imenom »Glažuta«. Zgradbo so že več let načrtno izseljevali, tako da je bilo koncem preteklega leta v njej le še nekaj strank, katerim so preskrbeli ustrezna stanovanja. Na tem mestu bo STT zgradila novo tovarniško halo. (foto: A. Bregant)

— izplačevanje odškodnin za povzročeno škodo kmetijstvu in gozdarstvu v dosednji obliki ni trajna rešitev. Stremeti moramo za tem, da odpravimo onesnaževanje, nato pa odpade tudi ocenjevanje in odplačevanje odškodnin,

— vsi nosilci planiranja tako organizacije združenega dela, interesne skupnosti in druge organizacije so dolžne sprejeta priporočila in stališča vključiti

v svoje letne srednjeročne programe. Predvideti je treba tudi vire sredstev za uresničitev teh programov.

Za posamezna stališča, priporočila in zaključke so določeni tudi nosilci akcij. Prepričani smo, da nam bo v vsem naslednjem obdobju postopoma uspelo omejiti onesnaževanje in s tem pripomoči k bolj zdravemu življenju in rasti v revirjih.

- za stroške naprav za odlaganje odpadkov in skupnih prostorov za hišno samoupravo 0,2 %
- za stroške prispevkov, taks ipd 5,8 % = 32,1 %

Zgrajena stanovanja v letu 1978

Po podatkih republiškega zavoda za statistiko je bilo v letu 1978 dokončanih v naši republiki skupno 8391 stanovanj, s skupno površino 473.625 m² in povprečno površino na eno stanovanje 56,4 m².

V Hrastiku je bilo v preteklem letu dokončanih 46 stanovanj s skupno 2.412 m² stanovanjske površine in 52,4 m² povprečno na eno stanovanje.

V Trbovljah je bilo dokončanih 121 stanovanj s skupno 6.848 m² stanovanjske površine oziroma 56,6 m² povprečno na eno stanovanje.

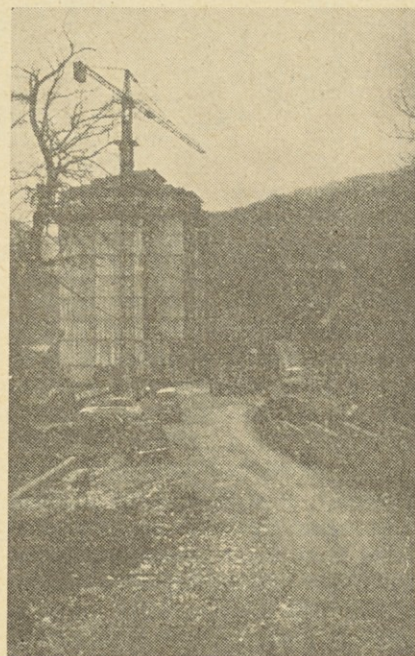
V Zagorju ob Savi je bilo dokončanih 90 stanovanj s skupno 5.333 m² stanovanjske površine oz. 59,3 m² povprečno na eno dokončano stanovanje.

Struktura povprečnih cen novozgrajenih stanovanj v letu 1978 v Sloveniji

Po podatkih republiškega zavoda za cene je znašala povprečna prodajna cena novozgrajenih stanovanj v Sloveniji v letu 1978 9.032 din/m², kar predstavlja 100 %. Struktura te cene pa se sestoji iz naslednjih elementov:

- za gradbena dela 43,8 %
- za zaključna dela 33,1 % = 76,9 %
- za odškodnino za zemljišče 3,8 %

- za zazidalne načrte, lokacij in tehnične dokumentacije 1,4 %
- za pripravljala in posebna zemljiška dela 0,8 %
- za stroške priključkov objekta in komunalne opreme 8,1 %
- za stroške nadzora 0,6 %
- za stroške zunanje ureditve 0,5 %
- za stroške zaklonišč in toplarn 1,9 %

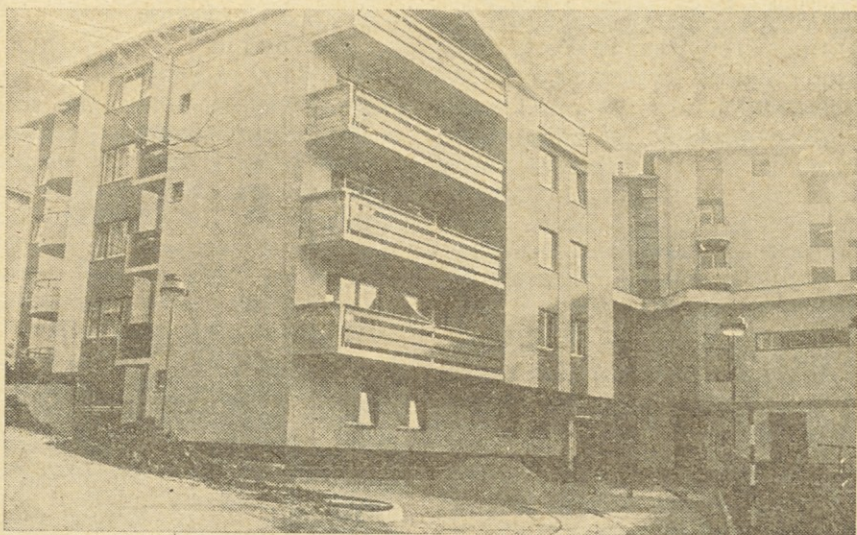
V Hrastniku na Logu pospešeno grade novo stanovanjsko stolpnico nad stadionom. (foto: Jože Gerhard)

Nov dom upokojencev sprejel prve oskrbovance

S ponedeljkom, 2. aprila tega leta, je pričel normalno poslovati novozgrajeni dom upokojencev Franca Salamona v Trbovljah. V času gradnje so ga imenovali Socialni zavod v ustanavljanju. Vsak dan so postopoma sprejemali po sedem oskrbovancev od tistih, ki so se že v lanskem letu javili za bivanje in oskrbovanje v tem domu in katere je socialna služba skupno z zdravstveno službo

izbrala kot primerne za bivanje oziroma oskrbovanje v tem domu.

Slavnostna otvoritev novozgrajenega objekta je bila sicer že na soboto, dne 3. marca 1979, vendar so morali izvajalci del nekatere ugotovljene nepravilnosti v tem času odpraviti, to je predvsem dvigalo in pa klimatske naprave. Tudi okoličje je bilo treba v tem času popolnoma urediti.

V začetku marca 1979 so slavnostno odprli novozgrajeni socialni zavod za starejše občane iz revirjev — Dom upokojencev Franca Salamona. Postavili so ga v Koloniji 1. maja v Trbovljah.

(foto: A. Bregant)

Kot smo že navedli je bila slavnostna otvoritev tega doma, dne 3. marca tega leta ob 12.00 uri. Pri tej otvoritvi se je zbralo okoli 500 občanov, med katerimi so bili tudi predstavniki družbenopolitičnih skupnosti vseh treh revirskih občin, nadalje predstavniki družbenopolitičnih organizacij, interesnih skupnosti vseh treh občin in republike ter drugi. Za uvod je zaigrala nekaj skladb Delavske godbe Trbovlje. Začelo se je z Internacionalo, nato pa je Hinko Kamnikar v imenu komisije sveta za ustanovitev in gradnjo socialnega zavoda prišel s slavljem. Slavnostni govor je imel Vinko Kovačič, predsednik Medobčinskega sveta zveze sindikatov v revirjih, nato pa je zapel moški pevski zbor upokojencev, ki deluje v okviru Društva upokojencev Trbovlje in ga je vodil prof. Stane Ponikvar. Za tem je spregovoril Franci Rajšek in v imenu ustanovitelja in soinvestitorja, občinske skupnosti socialnega skrbstva v Trbovljah, spregovoril o poteku priprav, projektiranju, izvajanju del na objektu, pa tudi o ustanavljanju oziroma organiziranju novega socialnega zavoda. Za tem je novozgrajeni dom odprla in prerezala trak pred vhodom Franja Bricl, najstarejša ob-

čanka. Takoj za tem so si vsi navzoči ogledali spodnje prostore vseh treh objektov, bivalnega, negovalnega in gospodarskega. V avli takoj ob vhodu je vse navzoče pozdravil s pesmijo mladinski pevski zbor Trbovlje pod vodstvom Ide Virt.

Že prvi vtisi obiskovalcev, ki so si ogledali novozgrajene prostore, so bili izredni. Vsi so se zelo pohvalno izražali, tako o prostorih kakor tudi njihovi opremini in njih funkcionalnosti. Novozgrajeni objekt predstavlja veliko obogatitev za Trbovlje, kakor tudi za Hrastnik in deloma tudi Zagorje. Podrobneje o tem smo že brali v Srečno številka 2/79 iz februarja tega leta.

Danes naj dodamo le še nekaj manj znanih podatkov, da bi lahko dobili pregled nad dosedanjim prizadevanjem Društva upokojencev Trbovlje in ob sodelovanju občinske skupščine, interesnih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij ter podobnih institucij iz Hrastnika in Zagorja. Z akcijo za zgraditev prostorov, predvsem stanovanj za upokojence, je pričela komisija za stanovanjska vprašanja pri Društvu upokojencev v Trbovljah. Ta je bila izvoljena leta 1970 in je nadaljevala s pričetim delom prejšnjega odbora in to spora-

zumno z organizacijo Zveze borcev NOV ter Skupščino občine Trbovlje. Kronologija prizadevanj okrog gradnje doma upokojencev in pravkar dokončane gradnje drugega dela doma upokojencev oz. socialnega zavoda, je po podatkih, ki nam jih je posredoval Ivo Pinterič, dipl. inž., kot član ustrezne komisije pri Društvu upokojencev Trbovlje, zelo obsežna, vendar so bili rezultati zelo plodni. 29. novembra 1971 je bil zgrajen prvi dom upokojencev v koloniji 1. maja v Trbovljah, sedanjí dom pa kot vidimo iz tega opisa 3. marca letos. Predsednik skupščine Samoupravne interesne skupnosti socialnega skrbstva občine Trbovlje Franc Rajšek, se je v imenu te skupnosti kot investitorja, zahvalil številnim sodelavcem, ki so pomagali v tej ali oni obliki pri gradnji novozgrajenega doma, predvsem je ta pohvala veljala članom komisije za ustanovitev in izgradnjo socialnega doma in članom sveta Jožetu Piklu, sicer predsedniku Društva upokojencev Trbovlje, Ivu Pinteriču, Stanetu Žuži, Ivanu Vozlju, Mirku Anžlju, dr. Jožetu Golobiču, Marjanu Grošlju, Hinku Kamnikarju, Janezu Malovrhu, Joži Mrak, Janezu Naradu, Lojzetu Trpinu ter članom iz Hrastnika, Stanetu Dolancu, Ivanu Suhodolčanu, Veri Šivec in Franji Zupančič. Zahvala pa je veljala tudi Revirskemu komiteju ZKS, medobčinskemu svetu ZSS revirskih občin, medobčinskemu svetu SZDL revirskih občin, medobčinskemu svetu ZSMS revirskih občin, društvoma upokojencev Trbovlje in Hrastnik, ZZB NOV Trbovlje, Skupščini skupnosti invalidsko-pokojninskega zavarovanja SRS, interesni skupnosti invalidsko-pokojninskega zavarovanja Trbovlje, Hrastnik in Zagorje, samoupravni stanovanjski skupnosti Trbovlje, Dolfki Boštjančič, svetovalki pri republiških sindikatih, Tatjani Trenta iz republiškega komiteja za zdravstvo in socialno skrbstvo, Ignacu Nagodetu, predsedniku upravnega odbora sklada za gradnjo domov in stanovanj upokojencev pri

skupnosti pokojninsko invalidskega zavarovanja SRS, glavnemu projektantu arhitektu Bogdanu Finku, iz projektivnega biroja Emona Ljubljana, nadalje izvajalcu gradbenih del GIP Beton Zasavje — TOZD Operativa Zasavje, Trbovlje in Veri Jamšek, ki je opravljala posle nadzornega organa investitorja. Posebej pa se je v imenu investitorja predsednik zahvalil vsem delavcem, ki so kakorkoli

pomagali zgraditi ta dom. Predno je bil objekt izročen v upravljanje delovni skupnosti, je predsednik občinske skupnosti socialnega skrbstva želel vsem, ki bodo bivali v novozgrajenem domu, da bi našli v njem čimveč osebne sreče, prijateljstva in medsebojnega razumevanja. Tej njegovi želji, se pridružujemo tudi delavci REK Zasavje.

T. L.

Mednarodno leto otroka

Generalna skupščina OZN je na svojem 31. zasedanju proglasila letošnje leto za mednarodno leto otrok. O tem je pri nas razpravljala zvezna konferenca SZDL in jugoslovanska komisija za sodelovanje z UNICEF, zvezni izvršni svet pa je pripravil način pristopa k posameznih aktivnostim v okviru akcije mednarodnega leta otrok. Tudi v naših občinah so bili imenovani posebni odbori, ki so pripravili program prireditvev in pa aktivnosti, tako za razne interesne skupnosti, kakor tudi krajevne skupnosti,

temeljne in delovne organizacije, družbenopolitične organizacije. Ti odbori so se obrnili na vse družbene dejavnike v vseh občinah, da zanesljivo izpeljejo svoje programe, ki so jih pripravili ti odbori in se nanašajo na povečanje skrbi za rast in napredek najmlajšega rodu. Programi so precej obsežni in zajemajo naloge zdravstvenih skupnosti, skupnosti otroškega varstva in skupnosti socialnega skrbstva (družine alkoholikov, rejništvo, razvojni oddelki, duševno nezadostno razviti otroci, preventivno letovanje, vzgojno

varstveni zavodi, varstvo na domu ipd.). Podobne naloge imajo tudi izobraževalne, kulturne in telesno-kulturne skupnosti (izobraževanje staršev, redna prehrana vseh šolarjev in dijakov, brezplačni učbeniki, gledališka vzgoja za predšolske otroke, lutkarstvo, dramska dejavnost, kulturna in športna aktivnost, šole v naravi, prometna varnost). Krajevne skupnosti pa so prav tako ustanovile odbore za mednarodno leto otroka. V okviru teh nalog naj bi organizirali rekreativne izlete otrok, organizirali dejavnost na otroških igriščih, urejevali igrišča n zelenice ter organizirali očiščevalne akcije, poživele naj bi delo komisij, svetov in društev prijateljev mladine itd. Temeljne in delovne organizacije pa naj bi v tem letu temeljito pregledale socialne razmere otrok svojih delavcev in poiskale ustrezne rešitve. Pri tem naj bi sodelovali tudi sindikati. Občinski odbori so predlagali, da naj bi vsaka delovna organizacija izdelala svoj akcijski program za delo v mednarodnem letu otroka.

Svoje bo prispevala tudi občinska konferenca ZSMS in klub študentov. Posebno mesto pri izgrajevanju osebnosti mladega človeka gre družbenim organizacijam in društvom. Te naj bi vse leto vzpodbujale delovne ljudi in občane, da se poglobijo v problematiko celotne družbene skrbi za otroke. To so posebej Zveza prijateljev mladine, Rdeči križ, planinska in športna društva, kulturna društva, taborniki ipd.

V marcu letos je mešani pevski zbor Svoboda II. iz Trbovelj proslavil 25-letnico svojega obstoja. Ob tej priliki so pripravili slavnostni koncert v Domu svobode II. v Trbovljah.

(Foto Trbovlje)

Varčevanje v prometu - konkretno

Zvezni izvršni svet je na svoji seji dne 12. aprila 1979 sprejel sklep o konkretnem pričetku varčevanja z naftnimi gorivi. S sprejetimi ukrepi bi letos privarčevali okoli 300.000 ton mo-

tornega goriva. Po drugi strani pa bi privarčevali večjo količino uvožene nafte. Manj jo bo treba namreč uvoziti, s tem pa bomo privarčevali med drugim tudi precej deviz.

Dolgo smo že govorili o nujnosti varčevanja z nafto in njegovimi derivati, vendar dalje od tega nismo prišli. Vedno smo govorili le bolj deklarativno, da je treba izkoriščati domača energetska sredstva oz. vire, v istem času pa smo gradili vrsto energetskih in drugih objektov, katere poganja mazut oz. drugi derivati, čeprav bi morda predvsem termoelektrarne in vrsto tovarn lahko oskrbovali s premogom.

Dobršen razlog k omejitvi porabe nafte oz. tekočega goriva pa je prispevala tudi zadnja podražitev nafte na mednarodnem trgu. V zadnjih treh mesecih se je namreč nafta podražila v primerjavi z decembrom 1978, za 26 do 28 odstotkov.

Ukrepi za zmanjšanje porabe motornega goriva so predvsem naslednji:

— hitrost potniških avtomobilov na avtocestah je omejena na največ 100 km, na drugih cestah pa na 80 km,

— potniški avtomobili z registrsko številko, ki se končuje na parno številko bodo izključeni iz prometa ob ponedeljkih, z neparno registrsko številko pa ob četrčkih. Ničla velja za parno število,

— določila ne bodo veljala v dneh državnih praznikov, prav tako ne za vozila SNZ, JLA in diplomatskih predstavnikov, vozila ki imajo prednost v prometu in vozila s tujo registracijo,

— konec prvega tedna v mesecu je prepovedana vožnja s tistimi potniškimi vozili ki imajo parno zadnjo številko na registrski tablici, konec zadnjega tedna v mesecu pa za avtomobile z neparno številko,

— omejitve ne bodo veljale za tuje turiste,

— omejitve veljajo tudi za tovorna vozila v družbeni lasti, ki niso namenjena javnemu potniškemu prometu. Radij gibanja teh vozil je omejen na 200 km, izjema so le vozila, ki prevažajo pokvarljivo blago ipd,

— prepovedano bo ustanavljanje novih prog v cestnem prometu daljših kot 100 km,

— za kršitve omejitev hitrosti in prometa v prepovedanih dneh so določene kazni, ki jih bodo izrekli prometniki takoj na kraju samem,

— za posameznike znaša kaznen 1000 din, za organizacije združenega dela pa od 30 do 500.000 din, odgovorne osebe od 5 do 30.000 din, zasebni prevozniki pa od 1.000 do 10.000 din,

— omejitve bodo predvidoma trajale do konca tega leta.

Odlok o tem je zvezni izvršni svet objavil v uradnem listu v marcu, pričel pa je veljati 8 dni po objavi v uradnem listu.

Ob mednarodnem letu otroka - Pikapolonica

V sredo, dne 11. aprila so s pričetkom ob 16. uri pripravili slavnostno otvoritev nove vzgojnovarstvene enote — novega otroškega vrtca imenovanega Pikapolonica. Zgradili so ga za objekti splošne bolnišnice v Trbovljah. Odprli so ga v počastitev letošnjega mednarodnega leta otroka.

Ob navedeni uri se je zbralo na platoju pred novozgrajenim objektom precejšnje število občanov. Za uvod je zaigrala delavska godba Trbovlje nekaj skladb. S slavljem je pričela Martina Đokić, dipl. inž., predstavnica Samoupravne interesne skupnosti otroškega varstva občine Trbovlje. Pozdravila je vse navzoče, posebno še goste, nato pa je predala besedo predsedniku skupščine občine Trbovlje Janezu Ocepku. Ta je v svojem govoru

orisal dosedanja prizadevanja naše družbene skupnosti za čim idealnejšo ureditev otroškega varstva, namensko za zdravo rast mladega rodu, na koncu pa se je zahvalil vsem delovnim ljudem in občanom Trbovelj, ki so s svojimi sredstvi omogočili izgradnjo tega prepotrebnega objekta, zahvalil se je projektantom, izvajalcu, nadzornim organom in ostalim, ki so kakorkoli pripomogli k dokončni izgradnji novega objekta. Posebna zahvala pa je veljala skupščini in izvršnemu odboru SIS otroškega varstva. Za tem so pripravili vrtičkarji — cicibani kulturni nastop v katerem so zapeli nekaj pesmi in recitali nekaj pesmi. Spregovoril pa je tudi Dušan Sedej, predsednik skupščine SIS otroškega varstva občine Trbovlje. Orisal je raz-

voj otroškega varstva v zadnjem obdobju na področju Trbovelj, ter navedel objekte, ki so bili zgrajeni v zadnjih letih namensko za otroško varstvo. Celotna vrednost objekta, vključno z ureditvijo zunanjih površin znaša okoli 30 milijonov din oziroma tri milijarde starih dinarjev. Gradnja res ni bila tako poceni, vendar je teren precej pripomogel k temu, da so se gradbeni stroški povečali. Z gradnjo so pričeli 15. 12. 1977 in je trajala okoli 15 mesecev. Projektirali so ga v IBT Trbovlje, odgovorni projektant pa je bil arhitekt Ratko Blažič, gradbena dela je opravilo GIP Beton Zasavje — TOZD Operativa Zasavje Trbovlje.

Objekt je funkcionalno razdeljen v dva dela. Spodnji del ima garažo, centralno kuhinjo

za pripravo do 1000 obrokov hrane, centralno pralnico in likalnico, upravne in pedagoške prostore, večnamenski prostor, ki služi za telovadnico, glasbeno sobo, ogled filmov in sestanke kolektiva, hišnikovo stanovanje ter zaklonišče. V zgornjem delu objekta pa so prostori vrtca z zmogljivostjo 120 do 130 otrok, štirje oddelki za otroke v starosti do 2 let, 2 oddelka za otroke v starosti 2 do 3 let in dva oddelka v starosti od 3 do 7 let. V vrtcu je še soba za zdravstvene preglede, kabinet za učila, garderobe in sanitarije. Potem ko bodo urejene še zunanje površine bodo le te na razpolago vsem otrokom. Celoten objekt je zgrajen po minimalnih normativih in bo zagotavljal popolno funkcionalnost in največjo stopnjo varnosti. Vrtec je namenjen otrokom vseh krajevnih skupnosti, kar je pogojevalo izbiro lokacije. K temu je svoje prispevalo tudi možnost toplotnega ogrevanja in voda. Na koncu se je tov. Se-dej v svojem govoru zahvalil članom izvršnih odborov skup-

nosti otroškega varstva iz prejšnjega in sedanjega mandata, arhitektu Blažiču, strokovni službi stanovanjske skupnosti, izvajalcu GIP Beton Zasavje — TOZD Operativa Zasavje Trbovlje, zvezi skupnosti otroškega varstva, stanovanjski skupnosti Trbovlje, Ljubljanski banki za pomoč s kreditiranjem, občini Trbovlje in družbenopolitičnim organizacijam, največjo zahvalo pa je izrekel občanom Trbovelj, ki so omogočili s samoprispevkom izgradnjo tega objekta. Pokrovitelj otvoritve je bila Ljubljanska banka — Temeljna banka Zasavje, ki bo imela tudi patronat nad novim vrtcem Pikapolonica. Po končanem govoru je predstavnica organov Ljubljanske banke Darinka Kus razvezala vrvico. Za tem si je več sto navzočih občanov ogledalo vse prostore novega objekta. Vsi so bili nad izgradnjo in opremo izredno navdušeni...

Otroci so naše največje bogastvo, tako stoji zapisano na spominski plošči ob vhodu v nov objekt.

Ustanovljen je aktiv revirskih novinarjev

Dne 28. marca tega leta, je potekala v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah ustanovna skupščina oz. ustanovni občni zbor aktiva novinarjev združenega dela v revirjih. V imenu iniciativnega odbora je navzoče pozdravil Janko Savšek, predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev aktiva novinarjev v revirjih. Nato pa je po izvolitvi organov občnega zbora spregovoril Jože Gu-na, dipl. org., iz RUDISA. V svojem poročilu je poudaril, da je informiranje danes bistven družbeni in politični odnos, zato mora biti to sredstvo v rokah delovnih ljudi. Naloga novinarjev v združenem delu, je poudaril poročevalec, pa je da naj bodo kar najbolj komunikativni, bolj strokovni pri svojem delu in osebno pošten, da bo čimmanj negativnih pojavov, ki se danes pojavljajo tu in tam, kadar novinar v OZD obravnava v glasilu kakšno vprašanje, ki je »vroče«. Poudaril je še misli Edvarda Kardelja o izrednem pomenu resnično neodvisnega in demokratičnega sistema informacij za demokratično družbo, to je sistem virov zanesljivih informacij, ki bodo dostopne vsakomur, ki jih bo potreboval. Naloge novoustanovljenega aktiva v revirjih naj bi bile predvsem povezava informacijskih sistemov OZD s sistemom javnega obveščanja delavcev in občanov v revirjih, nadalje ugotovitev, kakšni so dosednji vplivi lokalnih informacijskih centrov in internih glasil na obnašanje in oblikovanje stališč delavcev in občanov, dalje kako priti do ustreznega informacijskega sistema v revirjih. Razširitev kroga dopisnikov iz temeljnih in drugih organizacij posebno iz vrst mladine ter doseči redno izmenjavo glasil, ki izhajajo v OZD. Te naloge pa seveda še niso vse.

Dne 11. aprila tega leta so slavnostno odprli novozgrajeni otroški vrtec v Trbovljah zadaj objektov Splošne bolnišnice. Fotografija je bila posneta sredi marca 1979. (foto: C. M)

Navzoči, med katerimi sta bila tudi Boštjan Pirc iz republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in Igor Longyika, predstavnik Društva novinarjev Slovenije, so v razpravi sprejeli pravilnik aktiva, pravilnik o sprejemanju v članstvo Društva novinarjev Slovenije, statut društva novinarjev Slovenije, seznanjeni pa so bili tudi z vsebino kodeksa novinarjev Jugoslavije. Oba gošta sta v razpravi pojasnila številne misli in primere iz vsakdanje prakse in dajala navodila za delo odbora. K temu je dodal dobre ideje tudi Milan Vidic v imenu revirskega komiteja ZKS.

Navzoči so se zedinili, da nosi novoustanovljeni aktiv naziv: »Aktiv revirskih novinarjev«. Ta združuje v svojem ok-

viru vse urednike, stalne sodelavce in organizatorje obveščanja iz združenega dela in novinarje časopisnih in RTV hiš, ki delujejo na območju revirjev.

V izvršni odbor tega aktiva so bili dodatno izvoljeni: Jože Guna, predsednik (RUDIS), Milan Vidic (RTV), Janko Savšek (Revirski komitej ZK), Rudi Špan (Mehanika), Ervin Matešič (GIP Beton Zasavje), Jože Gerhard (Steklarna) in Tine Leničič (REK Zasavje).

Nadzorni odbor pa sestavlja jo Emil Kohne, predsednik, (REK Zasavje), Pavle Burkeljc (Delo), Helena Kastelic (Radio Trbovlje).

Novoustanovljenemu aktivu revirskih novinarjev želimo v nadaljnjem delu kar največ uspeha.

Priznanje Tonetu Tribušonu

Dne 12. aprila je Milan Kačun, predsednik skupščine SR Slovenije, izročil v prostorih republiške skupščine inž. Tonetu Tribušonu, odlikovanje Red dela z rdečo zastavo. Tovariša Tribušona je predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval za zasluge in delo, ki je posebnega pomena za napredek naše družbe. Tone Tribušon je v vsem povojnem času opravljal vrsto zelo odgovornih dolžnosti, bodisi v zveznem ali v republiškem izvršnem svetu, sindikatu in drugih organih, sedaj pa je predsednik izvršnega odbora Samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva. Naj izkoristimo priložnost, da se njegovemu 60. letnemu jubileju in podeljenemu odlikovanju s čestitkami pridružimo tudi delavci SOZD REK Zasavje!

Sergej Kraigher soglasno izvoljen

Skupščina SRS je na skupnem zasedanju vseh treh zborov dne 9. aprila soglasno izvolila Sergeja Kraigherja za člana predsedstva SFRJ iz Slovenije.

Kandidaturo uglednega družbenopolitičnega delavca in komunista, aktivnega v slovenskem in jugoslovanskem političnem dogajanju od Čebina dalje, je utemeljil predsednik republiške konference SZDL Slovenije Mitja Ribičič.

Za predlog je glasovalo soglasno vseh 250 delegatov. Nato so mu takoj po izvolitvi čestitali najvišji družbenopolitični delavci in mu zaželeli mnogo uspeha tudi na novi dolžnosti v SFRJ.

Čestitkam se pridružujemo tudi delavci REK Zasavje.

Uskladitev pokojnin

Po uradnih statističnih podatkih so se povečali povprečni osebni dohodki v letu 1978 nasproti letu 1977 za 21,9 %. Ker so bile pokojnine že akontativno povečane 1. 7. 1978 v povprečju za 7 % in 1. 1. 1979 za 12 %, se tako povečane pokojnine povečajo še za 1,8 %.

Povečajo se vse pokojnine, pri katerih se za izračun pokojninske osnove ni upošteval osebni dohodek iz leta 1978.

Pokojnine borcev NOV pred 9. 9. 1943 oziroma do 13. 10. 1943, odmerjene od zajamčene pokojninske osnove, se s 1. 1. 1979 na novo odmerijo od pokojninske osnove, ki je enaka poprečnemu osebnemu dohodku delavcev v SR Sloveniji v preteklem letu, povečanemu za 17,6 %, to je od zneska dinarjev 6.941,93.

Pokojnine z varstvenim dodatkom se povečajo tako, da se poveča znesek pokojnine, varstveni dodatek pa na novo odmeri od mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov, določenega za leto 1979.

Pokojnine z varstvenim dodatkom, pri katerih je za izračun pokojninske osnove upoštevan osebni dohodek iz leta 1978, se ne povečajo, temveč se varstveni dodatek na novo odmeri od mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov, določenega za leto 1979.

NAJNIŽJI POKOJNINSKI PREJEMKI

Mejni znesek najnižjih pokojninskih prejemkov znaša od 1. januarja 1979 dalje 2.900 din.

Najnižji in najvišji znesek pokojninske osnove

Najnižji znesek pokojninske osnove za leto 1979 se določi v višini 3.160 din.

Najvišji znesek pokojninske osnove za leto 1979 se določi v višini 18.299 din, to je v višini 3,1-kratnega poprečja osebnega dohodka vseh zaposlenih v SR Sloveniji v letu 1978.

SKLEP

o valorizacijskih količnikih za preračunavanje osebnih dohodkov iz prejšnjih let na raven osebnih dohodkov iz leta 1978.

Ugotovi se, da je znašal v letu 1978 poprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega na območju te skupnosti 5.903 din, kar pomeni 21,9 % več kot v letu 1977.

Osebnih dohodki iz prejšnjih let, ki se štejejo v pokojninsko osnovo, se preračunajo na raven osebnih dohodkov v letu 1978 takole:

oseb. doh. dosež. v letu 1965,	s količnikom 947,5
oseb. doh. dosež. v letu 1966,	s količnikom 716,4
oseb. doh. dosež. v letu 1967,	s količnikom 648,7
oseb. doh. dosež. v letu 1968,	s količnikom 592,1
oseb. doh. dosež. v letu 1969,	s količnikom 514,2
oseb. doh. dosež. v letu 1970,	s količnikom 429,0
oseb. doh. dosež. v letu 1971,	s količnikom 359,3
oseb. doh. dosež. v letu 1972,	s količnikom 305,1

oseb. doh. dosež. v letu 1973,	s količnikom 263,4
oseb. doh. dosež. v letu 1974,	s količnikom 210,0
oseb. doh. dosež. v letu 1975,	s količnikom 167,7
oseb. doh. dosež. v letu 1976,	s količnikom 145,1
oseb. doh. dosež. v letu 1977,	s količnikom 121,9

Gornji sklep je sprejela marca t.l. skupščina Skupnosti pokojninskega zavarovanja v SR Sloveniji.

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

ŠIRJENJE ENERGETSKIH VIROV

V dneh 19. aprila in 20. aprila tega leta je potekal v Skopju seminar o izkoriščanju sončne energije. Pri delu tega seminarja je sodelovalo 20 zelo znanih strokovnjakov s tega področja iz vse države. Organizator bo izdal zbornik vseh del, ki so bila obravnavana na tem seminarju.

Makedonija zadnja leta vlagala precejšnja sredstva in napore pri proučevanju možnosti koriščenja sončne energije. Pobude s tega področja podpirajo republiški in drugi faktorji ob upoštevanju dejstva, da se energetska situacija še dolgo ne bo mogla izboljšati, če se bomo naslanjali le na doslej znane — klasične vire, zato gledajo na sončno oz. solarno energijo kot faktor, ki lahko ublaži obstoječe pomanjkanje energije. Prav v Makedoniji namreč obstajajo zelo povoljni pogoji za proizvodnjo te plemenite energije, ki ne onesnažuje človekovega okolja pa tudi dovolj jo je v tej naši najjužnejši republiki. O možnosti izkoriščanja sončne

energije je po praktični strani precej napredovala »Elektromontaža« iz Ohrida, ki je že izdelala solarni kolektor.

REKORDNA PROIZVODNJA PREMOMA V MARCU

Jugoslovanski premogovniki so prvič nakopali 4,05 milijona ton premoga v enem mesecu. To se je dogodilo v marcu letos. Sprašujemo se, če je to možna dobra napoved za večjo porabo vseh vrst naših premogov ali pa gre bolj za naključje.

Letošnja proizvodnja premoga v marcu v jugoslovanskih premogovnikih je večja od proizvodnje v lanskem marcu za preko 577.000 ton ali za 16,6 %. Dejansko je bilo v marcu večje povpraševanje po premogu zaradi intenzivnejšega obratovanja termoelektrarn, ki so nadomeščale manjšo proizvodnjo predvsem hidroelektrarne Đerdap. Ta namreč ni mogla dobavljati električne energije, ker so bili daljnovidni porušeni zaradi viharnega vremena. Rekord je bil torej

plod določenih okoliščin ne pa toliko načrtnega usmerjanja.

V prvih treh mesecih letošnjega leta so jugoslovanski premogovniki skupaj nakopali 11.183.000 ton črnega in rjavega premoga ter lignita. Učinek je torej večji od enakega razdobja lanskega leta za 943.000 ton ali 9,2 %. O kaki renesansi proizvodnje premoga zaenkrat torej še ne moremo govoriti, pač pa bomo morali počakati tudi še na to kako se bo gibala proizvodnja v naslednjih mesecih.

GRADNJA ENERGETSKIH OBJEKTOV NA HRVATSKEM

Republika Hrvatska je razmeroma zelo siromašna v pogledu energetskih rezerv; z izjemo hidropotenciala v tej republiki ni pomembnejših rezerv primarnih virov energije za proizvodnjo električne energije, zato so se odločili za pospešitev tempa izkoriščanja preostalega hidropotenciala. Smatrajo, da je to povsem prava orientacija za nadaljnja

leta oz. bodoči srednjeročni načrt.

Skupni hidropotencial na Hrvatskem cenijo na 12.000 GWh. Dosedanje hidroelektrarne proizvedejo 5.600 GWh, s programom razvoja od leta 1976—1980 pa je predvidena gradnja treh hidroelektrarn s skupno 1.180 GWh (Zakučac II, Čakovec in Obrovac, kar so že pričeli graditi). Neizkorišчени hidropotencial pa znaša nekaj več od 5.000 GWh. Iz tega razloga bodo preostalih 350 MW do leta 1986 prvenstveno poiskali v hidropotencialu ali pa v drugi termoelektrarni na premog v Plominu, eventuelno v termoelektrarni na tekoče gorivo ali pa v gradnji termoelektrarne na premog izven Hrvatske, predvsem v Sap Kosovo, v načrtu pa imajo tudi zgraditev jedrske elektrarne.

Kot elektrarne kontinuitete v programu razvoja elektrogospodarstva Hrvatske v razdobju od 1978. do 1980. leta so za leto 1985 predvidene hidroelektrarne Brodarci, Golubić in Đale in termoelektrarna Plomin II. Z gradnjo bodo pričeli v letu 1980, s tem da bodo postopoma vključene v poizkusno obratovanje v I. polovici leta 1984, redno pa naj bi pričele obratovati v začetku leta 1985. Elektrarne kontinuitete za leto 1986 pa sta hidroelektrarni Krčić in Dubrava ter termoelektrarna Gacko. Z gradnjo bodo pričeli v letu 1981, redno pa naj bi pričeli obratovati v začetku leta 1986.

FRANCIJA BO RAZŠIRILA SVOJ PROGRAM JEDRSKE ENERGIJE

Kljub svarilom, ki so prihajala na naslov francoske vlade po težki jedrski nesreči v ZDA, je francoska vlada sklenila, da pospeši svoj program za jedrsko energijo. Odlok je podprla z zagotovitvijo, da bodo varnostne ukrepe, ki so že sedaj pri gradnji jedrskih elektrarn v Franciji občutno ostrejši kot v ZDA, v bodoče še izboljšali. Sedaj je vlada objavila, da bodo v okviru gradbenega programa za leto 1980/81 zgradili

v severni Franciji še 2 dodatna 900-MW reaktorja ter centralo z enako kapaciteto v Chinonu na Loiri. Nadaljnjih 6 ali 7 blokov po 1.300 MW načrtujejo še v drugih krajih. Konec marca je Francija razpolagala s 15 reaktorji s skupno kapaciteto 7.350 MW, 27 blokov s kapaciteto 25.800 MW pa je v gradnji. V Franciji krijejo jedrske centrale 13 % električnih potreb, v letu 1985 pa bodo dobavljale že prek 50 % potrebnega toka. Ambiciozni program bi lahko nekoliko zavrlo le pomanjkanje potrebnih sredstev, saj velja ena jedrska centrala približno 3 mlrd. fr.

ENERGETSKA POLITIKA ŠVEDSKE

V dolgoročnem planu energetske preskrbe predvideva švedska vlada omejitve gradnje in obratovanja jedrskih elektrarn na 12 reaktorjev. Do leta 1990 se bo energetska potrošnja na Švedskem dvignila za 0,4 % do 1 % letno. Letni porast je znašal v zadnjih 30 letih do leta 1975 povprečno 4,5 %, od tega leta dalje pa le 1,2 %. V preteklem letu je znašala švedska energetska potrošnja okoli 400 kWh, kar predstavlja, računano na prebivalca, skoraj najvišjo raven na svetu. Delež nafte in naftnih proizvodov, ki bo tudi do leta 1990 najpomembnejši energetski vir, je znašal lani v celoti 69 % vendar se bo do leta 1990 znižal na 50 %. Uvoz nafte in naftnih proizvodov je lani znašal po 16 milij. ton. Najpomembnejši dobavitelji nafte in njenih proizvodov so Saudova Arabija, ZAE, Velika Britanija, Nigerija in Nizozemska; pri uvozu premoga in koka v višini 2,1 milij. ton pa so na vrhu lestvice SZ, ZRN in Poljska. Najpomembnejši domači energetski vir je vodna sila, ki krije 13 % energetskih potreb (64 % celotne potrošnje električne energije). Sedanje kapacitete hidroelektrarn v višini 14.100 MW se bodo do leta 1990 povečale na 16.150 MW, kapacitete jedrskih elektrarn pa od sedanjih 61 na 65 TWh.

MANJŠA VLOGA NAFTE PRI ENERGETSKI POTROŠNJI OECD

Prvič po letu 1975 se je v lanskem letu naftna potrošnja držav OECD dvignila manj kot potrebe po energiji. Skupno je poraba nafte porasla za 2,2 %, medtem ko so potrebe po energiji porasle za 2,5 %. Potrošnja premoga se je povečala za 0,5 %. Potrošnja premoga se je povečala za 0,5 % (— 0,4 % leto dni prej), zemeljskega plina za 1,9 % (— 1,4 %), jedrske energije za 12 % (+ 22,50 %) in hidroenergija za 7,1 % (+ 0,2 %). V prvih 9 mesecih lani je bilo na razpolago 2.691 milij. ton naftnega derivata napram 2.644 milij. ton leto dni prej (+ 1,8 %). Uvoz dežel OECD se je znižal za 4,7 % od 1.022 na 955 milij. ton naftnih derivatov.

PREMOG IN KOKS

VREDNOST ZAHODNONEMŠKEGA IZVOZA PREMOGA LANI 3 MLRD. DM

Zahodnonemška Ruhrkohle je v letu 1977 zabeležila prodajo premoga v višini 85 milij. ton, od tega je odpadlo na izvoz 15 milij. ton. V letu 1978 se je prodaja dvignila na 64 milij. ton, od porasta 6 milij. ton je odpadla le 1/3 na domače tržišče 2/3 pa na izvoz. Približno 30 % celotne prodaje zahodnonemškega premoga odpade na izvoz, kar predstavlja letno vrednost 3 mlrd. DM. ZRN izvažajo premog v 50 držav, med katerimi so najpomembnejše države ES (zlasti Francija in Belgija), Jugoslavija ter vzhodne države (zlasti Romunija in NDR). Uvoz zahodnonemškega premoga se nanaša zlasti na potrebe jeklarske industrije držav uvoznic.

RUHRKOHLE OPUŠČA SVOJE RUDNIKE V ZDA

Ruhrkohle AG Essen opuščajo rudnike v ZDA, ker le-ti izkazujejo velike izgube. Izguba 10 manjših rudnikov v zahodni

Virginiji in Kentuckyju, ki so v preteklem letu proizvedli 0,6 milij. ton premoga, je znašala 80 milij. \$. V zvezi s tem so zaenkrat odpustili 380 delavcev.

VLADA ZRN PODPIRA RAZISKAVE NA PODROČJU PREMOGA

Po izjavi državnega sekretarja — zveznega ministra za raziskave bo vlada ZRN do leta 1982 namenila za raziskave na področju premogovništva 1,5 mlrd. DM. Za realizacijo sedmih projektov v naslednjih letih bodo investirali 38 milij. DM.

JEDRSKE ELEKTRARNE V FRANCIJI

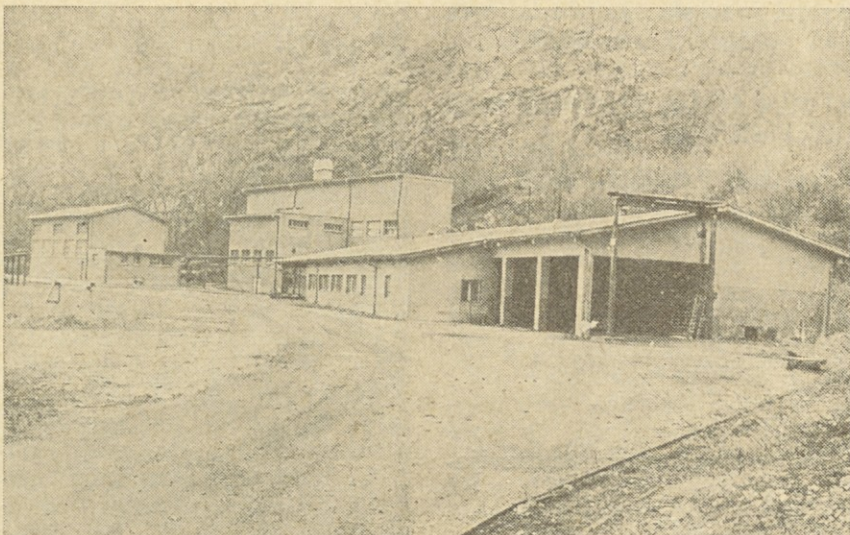
Že v letu 1974 je bil v Franciji izdelan program za pospešeno gradnjo jedrskih elektrarn. Do leta 1985 naj bi jedrske elektrarne, ki bodo imele kapaciteto 40.000 MW, krile 50 % potrebe po električni energiji ter 20 % celotnih potreb po primarni energiji.

V ZDA ZAPRLI 5 JEDRSKIH ELEKTRARN

S 15. marcem so v ZDA zaprli 5 jedrskih elektrarn, ki so imele skupno kapaciteto 4.200 MW. Nuclear Regulatory Commission je to zahtevala spričo dejstva, ker bi se lahko zgodilo, da varnostne naprave v primeru potresa ne bi delovale pravilno. Za nadomestitev električne energije, ki so jo pri tem izgubili, bodo morale ZDA poiskati dodatnih 200.000 sodov nafte dnevno, kar pa bo seveda težko, saj jim že sedaj zaradi dogodkov v Iranu primanjkuje 500.000 sodov nafte.

ODPIRANJE NAJVEČJEGA POVRŠINSKEGA KOPA LIGNITA

V okviru Rudarskoenergetskega kombinata Kolubara so lani in v začetku letošnjega leta opravili vrsto del za odpiranje površinskega kopa lignita Tamnava, ki bo največji površinski kop v Jugoslaviji. V februarju so delavci Žegrapa iz Beo-

Zunanji objekti bivšega obrata Dol na Dolu. V enem od teh objektov je še nameščena kompresorska postaja. Del objektov pa služi drugim namenom. V teh prostorih bi rad Sijaj uredil del svojih proizvodnih prostorov. (foto: A. Bregant)

grada zgradili največji objekt na površinskem kopu, in sicer predor, dolg 1.700 metrov, po katerem bo voda reke Kladnice preusmerjena v akumulacijsko jezero. Tega bo uporabljala termoelektrarna, ki jo bodo zgradili v naslednjih letih. Površina akumulacijskega jezera bo varirala od 84 do 184 hektarov. Stalna zaloga vode v akumulacijskem jezeru bo 1 milijon kubičnih metrov, lahko pa bo porastla do 6 milijonov kubičnih metrov. Pred kratkim so tudi že pričeli z deli pri gradnji nasipa, ki bo dolg 615 metrov, visok pa 8 metrov.

PRIPRAVLJEN JE PREDLOG ZA NOVE CENE PREMOGA

Splošno združenje premogovnikov Jugoslavije je v marcu t.l. predlagalo Zveznemu zavodu za cene, da bi zvišali za 25 % sedanje cene premoga, namenjene široki porabi. Doselej Zvezni zavod za cene še ni odgovoril na postavljeno zahtevo. Zvišane cene naj bi se nanašale na okoli 9 milijonov ton premoga, ki ga bodo jugoslovanski premogovniki letos dobavili raznim porabnikom, tj. industriji, negospodarstvu, trgovini itd. To povišanje pa naj bi se ne nanašalo na premog namenjen termoelektrarni.

Hkrati so proizvajalci premoga zahtevali, da naj bi pristojni zvezni organi odločili o tem, da bi v bodoče odločali o cenah premoga na ravni republik in pokrajin.

INVESTICIJE ZA RAZISKAVE V BRITANSKEM PREMOGOVNIŠTVU

V finančnem letu 1979/80 bo britanska NCB izdala za raziskave in razvoj na področju premogovništva 36 milij. Z rekordnim nivojem investicij naj bi ustvarili bazo za obsežno uporabo premoga ob omejitvi uporabe surove nafte in zemeljskega plina. Investicijski program NCP bosta finančno podprla britansko ministristvo za energijo in Evropska skupnost za premog in jeklo.

PORAST ODVISNOSTI AVSTRIJE OD UVOZA ENERGETSKIH VIROV

V razdobju od leta 1977 do 2000 bo po oceni IFO-instituta energetska potrošnja porastla za 60 % od 35,7 milij. premogovnih enot na 59,8 milij. premogovnih enot. Odvisnost Avstrije od uvoza energetskih virov nafte, zemeljskega plina in premoga bo v navedenem raz-

dobju porasla za nadaljnjih 7 % na 64 % v letu 2000.

NUJEN UVOZ ENERGETSKE OPREME V SZ

Sovjetska industrija za izdelavo lastne opreme za jedrske termo in hidro centrale ima vedno večje težave s kritjem naraščajočih potreb v državi, saj obstoječe kapacitete niso zadostne, za nadaljnjo izgradnjo pa primanjkuje sredstev. Zato je SZ prisiljena v še večji meri uvažati tujo opremo, če hoče da se bo elektroenergija razvijala po planu. V letu 1977 je SZ kupila v inozemstvu energetske opreme v vrednosti 154 (1976 : 115,3) milij. rbl. Najvažnejši dobavitelji so bili: ČSSR, (48,3), Poljska (36,9), NDR (34,8), ZRN pa je bila s 7,8 milij. rbl. na četrtem mestu. Skokovito je porasel uvoz opreme za proizvodnjo elektroenergetskih naprav in sicer od 6,3 milij. rbl., v letu 1976 na 49 milij. rbl. v letu 1977.

ELEKTRO-STATISTIKA ES ZA LETO 1978

Bruto potrošnja elektroenergije v državah ES se je v letu 1978 povečala za 4,3 % na 1.200.553 GWh. Vendar pa so nekatere izmed teh držav znatno nad povprečjem ES. Tako je v Franciji potrošnja porasla za 7 %, na Irskem za 6,6 %, na Danskem za 6,2 % in v Belgiji za 5,1 %. Zahodnonemški porast je bil zelo blizu povprečja ES. S 356.500 GWh je bila ZRN ponovno največji potrošnik v skupnosti. Proizvodnja električne energije v ES se je lani povečala za 4,7 na 1.187.473 GWh. Pri proizvodnji atomske energije je ZRN zaostala s 33.850 GWh za 0,5 %, Velika Britanija je bila z 32.445 GWh za 6,4 % za predhodnim letom, medtem ko je Francija zabeležila porast za 69,7 % na 29.000 GWh, Italija pa za 30,3 % na 4.185 GWh. Pri potrošnji naftnih proizvodov v termoelektrarnah je Nizozemska zabeležila 176,6 % rast. Potrošnja premoga v termoelektrarnah za javno preskrbo se je lani povečala v

ES za 5,9 % oz. za 7,83 milij. ton na 141 milij. ton.

BELGIJA KRIJE POLOVICO POTREB PO PREMOGU Z UVOZOM

Belgijska proizvodnja premoga je lani nazadovala napram predhodnemu letu za 6,8 % na 6,59 milij. ton. Izvoz, ki je bil že preje nepomemben, se je znižal za nadaljnjih 16,8 %, nasprotno temu pa se je uvoz povečal za 7,8 % (1977: + 10,5 %), na 7,108 milij. ton, kar predstavlja približno polovico potrebnih količin. Najpomembnejši dobavitelj je bila z deležem 85,6 % ZRN. Potrošnja premoga v Belgiji je lani porasla za 0,5 % na 13,906 milij. ton.

RUDNIK KANIŽARICA BO DAL VEČ PREMOGA

V zadnjem času smo o rudniku Kanižarica pisali nekoliko manj, vendar to ne pomeni, da kolektiv v tem času ni storil nobenih novih korakov v smeri nadaljnje sanacije rudnika po hudi katastrofi, ko je voda pred leti poplavlila njihove jame. V letošnjem letu kaže, da bodo v tem rudniku nakopali 120.000 ton premoga. Že v letošnjih prvih treh mesecih so nakopali za 10 % več premoga kot so načrtovali. Februarska proizvodnja je bila nasploh za njihove razmere rekordna. Nakopali so ga namreč 13.100 ton, kar je največ odkar so pričeli vnovič obratovati po poplavljenju rudnika. Rekord so dosegli v letu 1973, ko so mesečno proizvedli 14.100 ton. Naj omenimo, da rudnik Kanižarica v letu 1978 ni posloval z izgubo, to pomeni, da se je kolektiv že postavil čvrsto na svoje noge. V jami je sedaj zaposlenih 200 rudarjev, sicer pa ima cel rudnik zaposlenih 434 delavcev. Takoj bi radi zaposlili še nekaj delavcev, če bi bili na voljo. Fluktuacija se je nekoliko zmanjšala, saj so znašali lanskoletni povprečni osebni dohodki 5.960,— din. Za belokrajnske razmere je to kar precej, medtem ko so v primerjavi z osebnimi dohodki drugih slo-

venskih rudnikov med nekoliko slabšimi.

Pri investicijah se nekoliko zatika, predvsem pri izdelavi plinskih naprav za osebne avtomobile. Vzoredna proizvodnja le-teh namreč še ni stekla. Proizvodnja teh naprav naj bi namreč nadomestila sčasoma proizvodnjo premoga. V obratu gradbenih izdelkov pa bodo maja letos začeli izdelovati stropne opazne betonske plošče, hkrati pa bo pričel obratovati nov kamnolom apnenčevega drobljenca.

SKUPNA REŠEVALNA VAJA

Dne 9. junija tega leta bo v revirjih — v REK Zasavje, skupna reševalna vaja jamskih reševalcev vseh slovenskih rudnikov. Ustrezne strokovne službe DO ZPT pripravljajo podrobnejši program te vaje skupno z drugimi premogovniki.

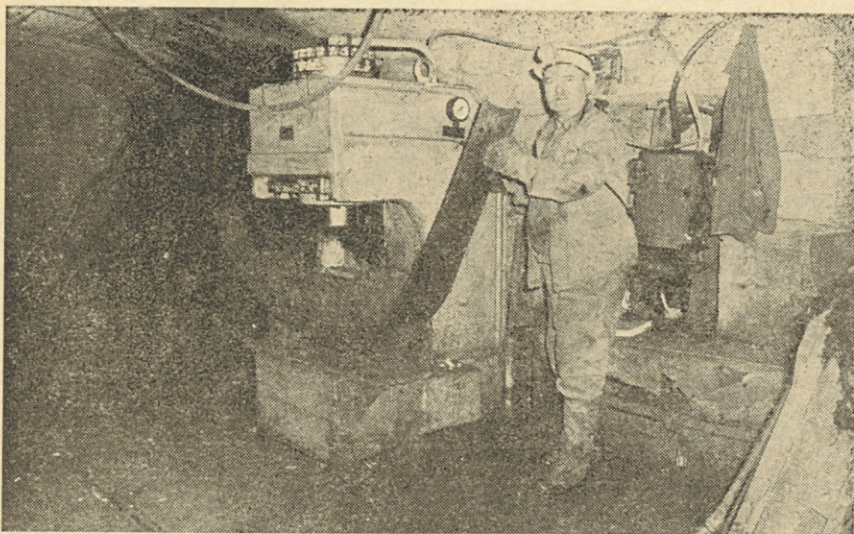
V ZRENJANINU NOVA TE — TO

Vsi trije zbori Skupščine občine Zrenjanin so lani sprejeli predlog za zgraditev termoelektrarne — toplarne v Zrenjaninu. Z gradnjo bodo pričeli prihodnje leto, v investicijski objekt pa bodo investirali 1,3 milijarde dinarjev, od tega bo za 804.000.000,— din domače opreme, ostala oprema pa bo uvožena iz inozemstva.

Dnevna zmogljivost nove termoelektrarne in toplarne, bo znašala 320 ton tehnološke pare, 110 gigakalorij toplote za ogrevanje in 135 megavatov energije.

V GRADNJI JE TERMoeLEKTRARNA DRMNO

Industrijsko energetske kombinat Kostolac gradi poleg površinskega kopa Drmno, ki bo letno proizvajal 6 milijonov ton premoga, tudi novo termoelektrarno Drmno. Rudnap iz Beograda bo za njihove potrebe uvozil preko Škoda Exporta iz Prage opremo za kotlovne naprave za dva bloka z močjo dvakrat po 300 megavatov. Pri dobavljanju opreme bo sodelo-

Stiskalnica TH podporja na zveznem obzorju — kota 250 v jami Dol. Pri delu Ivan Jovan. (foto: A. Bregant)

vala domača industrija v vrednosti okoli 50 %. Opremo za oba bloka bodo uvozili v času od leta 1980 do 1983. Skupno vrednost uvoza in izvoza bo dosegla vrednost okoli 125.000.000 dolarjev.

SVETOVNA KONFERENCA O ENERGETIKI

Predsednik Mehike je predlagal da bi ustanovili v okviru organizacije združenih narodov mednarodno konferenco o energetiki. Cilj te konference bi bil, da bi potrjevali dogovorjene okvire proizvodnje, distribucije in porabe vseh vrst energije, nadalje financiranje in prenos tehnologije. Predlagatelj je sklic mednarodne konference o energetiki utemeljil s tem, da prav energetske problemi vsebujejo seme hudih sporov, tako npr. meni, da je tudi sedanje povečanje cen nafte direktno vplivajo na vedenje posameznih držav v razvoju.

HUDE TEŽAVE ZARADI PODRAŽITVE NAFTE

Vodilne industrijske zahodne države so se dogovorile, da bo-

do zmanjšale porabo nafte, za 5 %, oz. za 2 milijona barelov dnevno (1 barel je 119,2 l.); s tem bi nadoknadili zmanjšane dobave iranske nafte. 20 držav članic mednarodne agencije za energijo — IEA, je soglasno sklenilo, da bodo podvzeli čvrsto in hitro ter koordinirano akcijo. Oskrba z nafto je postala tako resna, da se lahko pričakuje sprejetje izjemnih ukrepov. Hkrati bi v okviru akcije sprejeli vrsto sklepov za prehod od uporabe nafte na druge energetske surovine in večjo eksploatacijo lastnih nahajališč nafte in plina v posameznih državah, članicah.

JAPONCI O SKUPNEM RAZVOJU ENERGETIKE

Japonska bo predlagala sredi tega leta, da bi industrijske države skupno raziskovale nove vire energije, da bi se na ta način zmanjšala odvisnost od dobav nafte iz držav Bližnjega vzhoda. Uradni predstavniki japonskega ministrstva za trgovino in industrijo so izjavili, da že izdelujejo načrt, k vsebuje pet točk. To so predvsem na-

slednji sektorji: jedrska fuzija, likvefakcija in vplinjane premoga ter razvoj solarne energije.

RACIONALNO IZKORIŠČANJE ENERGIJE

Na Švedskem je bil v drugi polovici marca t.l. sejem pod skupnim imenom »Elmia Energy 79«. Na tem sejmu so bile razstavljene med drugim tudi naprave za racionalno izkoriščanje energije; hkrati z razstavo je bilo organiziranih vrsto konferenc in mednarodnih simpozijev. Prikazani so bili razni proizvodi in oprema za kontrolo in reguliranje proizvodnje energije, ponovno izkoriščanje toplote, toplotne črpalke, industrijski sistemi varčevanja z energijo, sistemi nizkih temperatur in možnosti izkoriščanja sončne in geotermalne energije in energije vetra. Na konferencah pa so predvsem govorili o vplivih posameznih vrst fosilnih, jedrskih in drugih energetskih surovin na zdravje in človekovo okolje, kakor tudi o možnostih rizika pri njihovi uporabi.

UVOZ PREMOMA V DRŽAVE EGS

V države, članice Evropske gospodarske skupnosti so v preteklem letu uvozili 44,8 milijonov ton premoga, kar je 3 % manj v primerjavi z letom 1977. Iz ZDA so uvozili v preteklem letu za 28 % manj premoga, tako da so ga prejeli le 7,7 milijonov ton. Iz Sovjetske zveze pa so uvozili 3,2 milijona ton, kar je tudi četrtno manj kot leto poprej, pač pa so povečali uvoz premoga iz Južne Afrike, iz Poljske, Avstralije in drugod.

Skupna lanskeletna poraba premoga v državah, članicah EGS je znašala 287 milijonov ton, od česar je 16 % uvoženih količin.

USTANOVITEV ZASAVSKEGA RAČUNSKEGA CENTRA

Koncem preteklega leta je bila ustanovljena nova delovna organizacija pod imenom Zasavski računski center, v ustanavljanju, Trbovlje. Svoje upravne prostore ima začasno v Suštarjevi koloniji 7/a. Že ime pove, kakšne so naloge te delovne organizacije v ustanavljanju. V tem obdobju je bilo sprejetih že vrsto aktov, samoupravnih sporazumov, revirskih delovnih in drugih organizacij. Sedaj pa je v teku registracija DO ZRC. Naknadno so morali zbori delavcev sprejeti še akt o ustanovitvi DO ZRC, kar terjaja registracijsko sodišče.

Sicer pa se ta DO ZRC ne ukvarja le s statusnimi vprašanji novega računalniškega centra v Zasavju, pač pa se intenzivno pripravlja skupno z ostalimi interesenti na gradnjo novih prostorov in nabavo opreme. Z INTERTRADE Ljubljana so že podpisali dogovor o nakupu računalniške opreme. Gre za nabavo najnovejšega IBM sistema, tipe E 4341. To govori v prid DO ZRC — po eni strani najnovejša oprema, po drugi strani nižja cena. Oprema bo veljala okoli 865.000 \$ dolarjev. Prednost pri nabavljanju te opreme imajo tudi predvsem zato, ker so revirji v računalniškem pogledu nerazvito področje. Predvidoma bo oprema dobavljena maja 1980. Uvoznik opreme bo poskrbel za izobrazbo kadrov in njihovo usposabljanje v centru IBM v Radovljici. Seminar za operaterje in luknjače bo v Trbovljah, za organizatorje in vodje oddelkov AOP pa v Radovljici.

V zvezi z ustanovitvijo DO ZRC pa so nastale s podpisom samoupravnih sporazumov določene obveznosti, ki pa so jih nekatere temeljne, delovne organizacije in druge organizacije že poravnale, večina pa še ne.

Celokupne obveznosti namreč znašajo za vse podpisnice 8,674.000,— din, doslej pa je bilo do začetka aprila poravnanih obveznosti v znesku 1,613.036,— din ali 18,6 %. To pa se nanaša le na sporazum o ustanovitvi DO ZRC. Dogovorjene obveznosti združevalcev dela za izgradnjo poslovnih prostorov s področja občine Trbovlje znašajo 7,750.000 din, doslej pa je bilo poravnano le 600.000 din ali 8 %.

Za ustanovitev DO ZRC je po samoupravnih sporazumih potrebno združiti 29,665.922,— din ter za zgradbo ca. din 12,000.000,—.

Upravni objekt, v katerem bo imel svoje prostore računalniški center, bo zgrajen na Leninovem trgu nasproti bloka »Škratovina«. V tej zgradbi pa bodo poleg tega centra imeli prostore še Zavarovalna skupnost Triglav — območna revirska skupnost, Postaja milice in Teritorialna obramba občine Trbovlje. Vsi bodo imeli na razpolago skupno 2.895 m² površine, predračunska vrednost objekta pa je za gradbeni del 29,461.800,— din.

V nekaj vrstah

POSVETOVANJE TOPLARN JUGOSLAVIJE

V dneh 12. in 13. aprila 1979 je potekalo v Beogradu v organizaciji združenega dela za daljinsko oskrbo s toplotno energijo mest v Jugoslaviji, tretje posvetovanje predstavnikov toplarn iz vse Jugoslavije. Prvo in drugo posvetovanje je bilo v letih 1974 in 1976. Osnovni cilji in nameni takšnih posvetovanj so izmenjava izkušenj in znanja s področja daljinskega oskrbovanja mest in naselij s toplotno energijo v naši državi.

Na 3. posvetovanju v aprilu tega leta so bili prebrani številni referati s tega področja na temelju teoretičnega znanja in praktičnih izkušenj v izkoriščanju naprav za daljinsko oskrbovanje naselij s toplotno energijo. Šlo je za študije, za projektiranje proizvodne opreme, eksploatacijo, vzdrževalna dela ipd. Posvetovanja sta se udeležila tudi dva predstavnika DO IMD TOZD Komunalna energetika Trbovlje.

Dne 16. marca tega leta je potekal v sejni sobi upravne zgradbe REK Zasavje občni zbor Zveze rudarskih, geoloških in metalurških inženirjev in tehnikov — ZRGMIT, podružnica Trbovlje. O delu podružnice v preteklem mandatnem obdobju je poročal večletni predsednik Mirko Mlakar, dipl. inž. rud.

(foto: A. Bregant)

OBJAVLJENA JE BILA PREDNOSTNA LISTA

Izvršilni odbor skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Trbovlje je v času od 12. do 26. aprila 1979 javno objavil predlog prednostne liste upravičencev za dodelitev solidarnostnih stanovanj. Skupno je na razpolago 74 solidarnostnih stanovanj, od tega je namenjenih 5 stanovanj za mlade družine, 51 stanovanj za družine z nižjimi osebnimi dohodki, 4 stanovanja za ZB NOV in 14 stanovanj za prerezporeditev po 13. členu pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje najemnih stanovanj zgrajenih s sredstvi družbene pomoči. Lista je bila objavljena na običajnih oglasnih mestih v REK — TOZD in delovnih skupnostih na področju Trbovelj. Rok za pritožbe pa je bil do 26. aprila tega leta.

Predlog prioritete liste zajema tudi nekatere člane kolektivov TOZD in delovnih skupnosti našega kombinata. Prioritetna oz. prednostna lista je sestavljena na temelju števila točk ugotovljenih po določenih citiranega pravilnika.

V prioritetni listi za razdelitev stanovanj je navedenih 131 družin z nižjimi osebnimi dohodki, ki imajo od 980 pa do 264 točk. Nadalje 52 mladih družin, ki imajo od 835 do 228 točk, 40 članov ZZB NOV, ki imajo od 726 pa do 347 točk ter 14 družin, ki prosijo za prerezporeditev stanovanja po pravilniku. Skupno je na prioritetni listi 237 prosilcev.

POVPREČNI OSEBNI DOHODKI V JUGOSLAVIJI V LETU 1978

Po podatkih, ki so bili objavljeni v Uradnem listu SFRJ, dne 16. marca tega leta povzemamo, da je znašal povprečni čisti mesečni osebni dohodek v SFRJ v letu 1978 5.075,— din. Ta znesek služi kot podlaga za odmero pokojninskega dodatka in stalnega mesečnega denarnega prejemka za letošnje leto po zakonu o temeljnih pravicah imetnikov partizanske spomenice 1941

ter temeljnih pravicah borcev španske narodnoosvobodilne in revolucionarne vojne 1936 do 1939. Ta osnova pa velja tudi za pravice, ki jih imajo iz teh dveh naslovov tudi narodni heroji.

Zvezni komite za vprašanja borcev in vojaških invalidov, pa je hkrati objavil tudi odredbo o osnovi za odmero dodatka za borce v letu 1979, ki znaša 5.380,— din.

ODKRITJE POSEBNEGA SPOMINSKEGA OBELEŽJA

Občinski svet zveze sindikatov Trbovlje, je skupno s klubom samoupravljalcev izvolil odbor, ki bo vodil organizacijske priprave v zvezi z odkritjem spominskega obeležja na rudniku Trbovlje. Spominsko obeležje bo odkrito 23. junija na zgradbi TOZD Premogovnik Trbovlje, označevalo pa bo vse velike stavkovne boje rudarjev in drugih delavcev od leta 1889 dalje. Proslava bo potekala v okviru dneva samoupravljalcev, ki ga bomo praznovali 27. junija in 90-letnice velike stavke rudarjev leta 1889. Potekala pa bo tudi v smislu uresničevanja nalog opredeljenih z vsebinsko usmeritvijo proslav ob letošnjih jubilejih ZKJ, SKOJ, ZSMS in enotnih sindikatov Jugoslavije.

OBRAMBNA VZGOJA DIJAKOV IN UČENCEV

V počastitev 30-letnice obrambne vzgoje v trboveljskih šolah so najboljše ekipe 7. in 8. razredov osnovne šole Trbovlje ter srednjih šol pripravile občinsko tekmovanje v premagovanju ovir. Sodelovalo je 47 ekip na orientacijskem pohodu. Osnovnošolske ekipe so šle skozi 10 kontrol, srednješolske ekipe pa skozi 6 kontrolnih postaj. Najboljše ekipe so se 17. aprila pomerile na regijskem tekmovanju v Ljubljani.

REPUBLIŠKI FINALE V TRBOVLJAH

V soboto, dne 21. aprila 1979, je potekal od 16. ure dalje v gle-

dališki dvorani delavskega doma v Trbovljah republiški finale najboljših ekip na temo »SKOJ — SSOJ 1919—1949«, ob tej priliki je bila izvedena kulturna prireditev mladih in razglašeni rezultati tekmovanja.

Dne 20. marca letos je kolektiv Splošnega gradbenega podjetja Hrastnik proslavil 20-letnico svojega obstoja. Ob tej priliki so podelili delavcem SOVD REK Zasavje pismeno priznanje za uspešno sodelovanje v teh dveh desetletjih. Enaka priznanja je dobila tudi DO Rudarska gradbena dejavnost in drugi kolektivi.

(foto: A. Bregant)

UNIVERZA V LJUBLJANI POIMENOVANA PO EDVARDU KARDELJU

Na pobudo študentov, delavcev in delegatov uporabnikov članic Univerze v Ljubljani sprejete izvršitve na seji univerzitetnega sveta, dne 27. 2. 1979 in na temelju soglasja Republiške skupščine k samoupravnemu sporazumu o združitvi v Univerzo in k statutu Univerze, so 18. aprila 1979 na svečanem zboru v zbornični dvorani Univerze razglasili Univerzo Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Poimenovanje ljubljanske Univerze po enem najplodnejših marksističnih teoretikov 20. stoletja, je utemeljil rektor Univerze dr. Slavko Hodžar. Tako za Univerzo kakor tudi za širšo slovensko javnost je to posebno priznanje. S tem je izrekla Univerza velikemu revolucionarju in mislecu svoje priznanje in svojo globbo zavezanost.

SLAVNOSTNA SEJA V BEOGRADU

Dne 19. aprila tega leta je bila v Beogradu slavnostna seja družbenopolitičnih organizacij in to ob 60-letnici Zveze komunistov Jugoslavije, SKOJ in revolucionarnih sindikatov. Slavnostno sejo je imel centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije in Svet zveze sindikatov Jugoslavije, predsedstvo konference ZSMJ in predsedstvo konference za vprašanja družbenega položaja žensk v Jugoslaviji. Referat na temo 60 let revolucionarnega boja Zveze komunistov Jugoslavije je podal predsednik ZKJ Josip Broz-Tito. Ustanovni kongres KPJ je bil od 20. do 23. aprila 1919 v Beogradu. Več o tem pa bomo pisali v naslednji številki našega glasila.

Zgodovinska krivulja naše partije ni vodila vedno navzgor. V času teh desetletij ni manjkalo vzponov pa tudi ne padcev, jasnosti in negotovosti, trdnosti in odklonov, posebno v prvih dveh desetletjih. Iz vseh preizkušenj pa je partija prišla vedno še bolj čvrsta, okrepljena in enotna, še zlasti v času, ko je za njeno krmilo prijel tovariš Tito.

RUDIS IN OLIMPIJSKE ZIMSKE IGRE V SARAJEVU

Že nekaj časa je znano, da bodo v letu 1984 zimske olimpijske igre v Sarajevu. Dne 18. aprila tega leta pa so se na sestanku predstavnikov OZD iz Slovenije, ki so se prijavile kot zainteresirane za projektiranje, gradnjo in opremljanje objektov in naprav za zimske olimpijske igre v Sarajevu, dogovorili, da

bo nosilec skupne ponudbe iz Slovenije poslovna skupnost RUDIS iz Trbovelj. Ta bo poskrbel, da bodo zainteresirane organizacije nastopile enotno preko RUDISA napram organizacijskemu komiteju za izvedbo zimskih olimpijskih iger v Sarajevu. Rudis bo torej nastopil kot nosilec celovite slovenske skupne ponudbe za gradnjo raznih objektov in naprav v Sarajevu.

NAGOMESTNE VOLITVE V DS TSO

Dne 23. marca tega leta so delavci delovne skupnosti Tehničnih strokovnih opravil SOZD REK Zasavje, izvedli nadomestne volitve v delavski svet DS TSO. Za novega člana je bil

izvoljen Matjaž Hočevar, dipl. inž. rud..

KRAJEVNA SKUPNOST ZAGORJE OB SAVI SE JE POIMENOVALA PO JOŽETU MARNU

Skupščina delegatov krajevne skupnosti Zagorje je na seji dne 12. 3. 1979 potrdila predlog osnovne organizacije ZKJ Zagorje center in komisije za zgodovino pri komiteju občinske konference ZKS Zagorje, da se ta krajevna skupnost od 1. 4. 1979 dalje imenuje »Krajevna skupnost Jože Marn Zagorje ob Savi«.

Jože Marn je bil predvojni komunist in revolucionar, ki je mnogo storil za našo družbeno skupnost

60 let Svobode Center

Delavsko prosvetno društvo Svobode Center bo letos slavilo svoj 60-letni jubilej. Ustanovljeno je bilo leta 1919, takoj po končani 1. svetovni vojni.

Sedanja Svoboda Center vključuje v svojem okviru gledališče, moški pevski zbor Zarja, mešani pevski zbor Slavček, likovno sekcijo RELIK, mladinsko gledališče in lutkov-

no gledališče. Vsi ti imajo svoje društvene in vadbene prostore v Delavskem domu Trbovlje.

Svoj 60-letni jubilej bodo proslavili sredi junija tega leta. V ta namen so že pripravili okvirni program v katerem bodo sodelovale vse sekcije tega osrednjega kulturnega društva v Trbovljah.

Vojaščine ne bodo šteli v pokojnino

Skupščina republiške skupnosti za invalidsko-pokojninsko zavarovanje delavcev SR Srbije, je pred približno dvema mesecema sprejela odlok o podaljšanem zavarovanju, po katerem naj bi bilo mogoče dokupiti vojaški rok za pokojninsko dobo. Ta sklep pa je zbudil ostre reakcije in nezadovoljstvo javnosti. Iz tega razloga je izvršni odbor te skupščine sklenil pred-

lagati skupščini invalidsko-pokojninskega zavarovanja Srbije, da naj razveljavi možnost za odkup let vojaščine v pokojninskega leta. Ta odlok bodo umaknili brez dvoma na prihodnji seji te skupščine. Umaknili ga bodo praktično »pod pritiskom« javnosti oziroma javnega mnenja. Gre namreč za to, da je služenje vojaškega roka pravica in obveznost vsakega

občana in zato odkup tistih let, ki jih občan prebije v JLA ne bi smel biti ugodnost za posameznike, ki imajo na voljo sredstva za dokup takšnih let. Le v informacijo naj navedemo še to, da bi bilo treba za leto dni delovne dobe in pokojnin-

sko osnovo od 5.000.— do 6.000.— din treba plačati od 12.000.— do 15.000.— din. Stvar torej ne bi bila tako poceni.

V Sloveniji se s temi problemi delegati niso ukvarjali niti o tem sklepali.

Po poteh partizanske Ljubljane

Poseben odbor za pohod po poteh partizanske Ljubljane organizira v počastitev osvoboditve Ljubljane, mesta heroja in jubilejev ZKJ in ZKS, dne 9. 5. 1979 partizanski marš na 25 km za moške in partizanski marš na 8 km za ženske ekipe.

Prijave bo organizator sprejemal na dan prireditve — tek-

movanja 9. 5. od 8. do 13. ure. Ob prijavi v hali Tivoli bo obvezen zdravniški pregled.

Ekipe štejejo po 3 tekmovalce. To velja za tekmovalni pohod.

Posebej pa bo organiziran pohod »po poteh partizanske Ljubljane«, z 10 km dolgo progo.

šolah 17 aktivnih mentorjev. Sicer pa je dejavnost mladinskega odbora in planinskih skupin po šolah izredno pestra.

Najvidnejši uspeh pa je dosegel alpinistični odsek. Ta se je koncem leta 1977 preimenoval v Zasavski alpinistični odsek pri PD Trbovlje. Odsek ima skupno 18 članov in pripravnikov. V lanskem letu so opravili skupaj 162 plezalnih vsponov različnih stopenj, od tega je bilo 10 vzponov ekstremne težavnostne stopnje. V letu 1978 so organizirali in izpeljali uspešno prvo alpinistično izvenevropsko ekspedicijo in jo počastili spominu 200-letnice prvega pristopa na Triglav in 30-letnice obstoja odseka. Odsek zajema člane iz Hrastnika, Dola pri Hrastniku, Trbovelj, Zagorja, Litije. Na občnem zboru je bila podana obširna obrazložitev o delu odseka predvsem pa še o uspešno izpeljani ekspediciji na Grenlandijo.

Planinski obračun

Člani planinskega društva Trbovlje so se 14. marca t.l. zbrali v Delavskem domu v Trbovljah na svoj občni zbor. Udeležilo se ga je 160 članov in članic. Vse navzoče člane in goste je pozdravil predsednik društva Tone Sterniša, nato pa so vsi skupaj posvetili eno minuto molka pokojnemu revolucionarju in planincu Edvardu Kardelju v spomin. Občni zbor je pozdravil mešani pevski zbor iz Trbovelj s katerim ima PD Trbovlje že vrsto let zelo tesne stike. Zvrstila so se številna poročila predsednika, tajnika, blagajnika, predsednikov raznih drugih odborov in odsekov. Na koncu pa so izvolili nov upravni odbor katerega vnovič vodi tudi v naslednji mandatni dobi dosedanji predsednik Tone Sterniša.

Iz poročil lahko povzamemo, da je društvo štel v preteklem letu skupno 1508 članov, od tega je 896 odraslih, 232 je mladine in 380 pionir-

jev. Sicer pa ima društvo registriranih blizu 2900 članov, vendar vsi niso aktivni niti ne poravnavaajo letne članarine. Društvo ima zelo tesne stike s številnimi organizacijami in društvi, predvsem pa zelo tesno sodeluje pri delu samoupravnih telesnokulturne skupnosti. Gospodarski odbor je imel precej opravkov z vzdrževanjem in popraviljanjem objektov na Mrzlici, seveda pa je ostalo precej odprtega dela še za naprej. Pri delu je bilo opravljenih mnogo prostovoljnih ur. Mladinski odbor je organiziral številne izlete za mladino, orientacijska tekmovanja, kjer so dosegli člani, mladinci in pionirji številna prva mesta na raznih regijskih in republiških tekmovanjih. Izdanih je bilo tudi 160 našitkov ciciban planinec, ker dejavnost planinske dejavnosti sega tudi na področje naših najmlajših občanov. Pri delu mladinskega odbora sodeluje v

Propagandni odsek je organiziral in izpeljal številna planinska predavanja, fotorazstave in opravil druga propagandna dela, markacijski odsek je redno obnavljal skoraj 200 km planinskih poti iz vseh smeri, ki vodijo na Mrzlico in Partizanski vrh, Vrhe in Čemšeniško planino in čistil zaraščene poti. Svoje je opravil tudi odsek za varstvo okolja. Poročila o opravljenem delu sta posredovala tudi odsek za izletništvo in pa odsek za splošni ljudski odpor.

Tudi letos je bilo poudarjeno, z namenom, da bi se vsem vtisnilo v spomin in šlo pod kožo spoznanje, da so planinci angažirana, patriotska, napredna in slovenska organizacija, ki trdno stoji na pozicijah miru, prijateljstva v pravem pomenu besede in sveta brez vojn in strahot. Planinstvo pa je tudi sestavni del telesne kulture in je zato upravičeno tudi na enakopravnem deležu sredstev za izvajanje svojega programa. Šport, posebej pa še planinstvo, gojimo zato, da bomo bolj zdravi, bolj za-

dovoljni in da te vrednote prenašamo med svoje delovne tovariše in krajevno skupnost z namenom, da pomagamo ustvarjati zdravo vzdušje in ustvariti človeka, ki bo bolj povezan z naravo, na planinski svet. Perspektive planinstva so

jasne in nedvoumne, ker ga družba priznava. Planinci povsod tvorno sodelujejo in ne stoje ob strani, pokažejo pa se povsod z delom in uspehi, s sodelovanjem pa tudi z dobro zastavljeno besedo...

Akcija Kredarica

Akcijski odbor pri republiški konferenci SZDL in pri planinski zvezi Slovenije za razširitev in modernizacijo Triglavskega doma na Kredarici, poziva vse občane, delavce in delovne ljudi, gospodarske in druge organizacije, ki imajo obveznice cestnega posojila, da te obveznice, lahko pa tudi gotovino, odstopijo investitorju za pridobitev potrebnih sredstev za povečanje in modernizacijo Triglavskega doma na Kredarici.

Obveznice sprejemajo vsa planinska društva tudi v Zasavju. Planinsko društvo Trbovlje v svoji pisarni na ulici 1. junija 10 (pri Bergerju, vhod zadaj) vsak torek in petek od 17. do 19. ure, sprejemajo pa pa jih tudi odborniki v posameznih delovnih organizacijah. Nekateri odborniki planinskega društva se bodo oglasili tudi na domovih. Darovalci

prejmejo ustrezna potrdila, zaenkrat začasna, kasneje lično izdelana spominska potrdila in spominsko značko. Vse podarjene obveznice bodo nato predane Ljubljanski banki, ta pa bo na temelju vloženih obveznic odobrila investitorju kredit na temelju katerega, bodo takoj še v letošnjem letu pričeli z gradnjo.

Glede na to, da je dana za to akcijo najširša družbena podpora, predlagamo članom kolektiva našega kombinata, da se zanesljivo udeleže te akcije zbiranja obveznic za ceste. S tem bodo vsi skupaj pripomogli k čimprejšnji in zanesljivi modernizaciji in povečanju planinske koče na Kredarici pod Triglavom. Zaželjeno je, da bi obveznice oddali čimprej, najkasneje pa do 30. junija t.l.

— Kauzer Peter, Brodarsko društvo Hrastnik.

b) zvezni razred

— Barič Franc, Brodarsko društvo Hrastnik;

— Halzer Robert, Brodarsko društvo Hrastnik;

— Vovk Drago, Brodarsko društvo Hrastnik;

— Gnidič Rado, Brodarsko društvo Hrastnik;

— Ramšak Dora, Kegljški klub Rudar Trbovlje;

— Blažič Tatjana, Plavalni klub Rudar Trbovlje;

— Hanžekovič Lado, Plavalni klub Rudar Trbovlje;

— Novak Boris, Plavalni klub Rudar Trbovlje;

— Urankar Toni, Plavalni klub Rudar Trbovlje;

— Rešetar Franc, Strelska družina Hrastnik;

— Korbar Ervin, Strelska družina A. Hohkraut, Trbovlje.

c) perspektivni športniki

— Pirš Borut, Kolesarsko društvo Hrastnik;

— Urh Jože, Namiz. teniški klub Kemičar, Hrastnik;

— Ojsteršek Andreja, Namiz. teniški klub Kemičar, Hrastnik;

— Agrež Marko, Plavalni klub Rudar, Trbovlje;

— Vozel Igor, Plavalni klub Rudar, Trbovlje;

— Kolenc Polona, Plavalni klub Rudar, Trbovlje;

— Orel Oskar, Šahovski klub Zagorje ob Savi.

Kategorizirani in perspektivni športniki iz revirjev v letu 1979

Po podatkih Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije, so v revirjih naslednji kategorizirani in perspektivni športniki:

a) zaslužni športniki — teh je v Sloveniji 13, od teh ni nikogar iz revirjev;

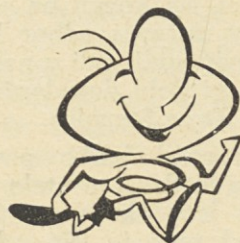
b) mednarodni razred — teh je v Sloveniji skupno 30. Od tega je eden iz Hrastnika;

c) zvezni razred — v tem jih je v Sloveniji 394 (304 in 90). Od tega iz Hrastnika 5 in iz Trbovelj 6;

d) perspektivni športniki — v Sloveniji jih je 224. Od teh so 3 iz Hrastnika, 3 iz Trbovelj in 1 iz Zagorja.

In kdo so ti športniki iz revirjev?

a) mednarodni razred

Objava del in nalog v počitniških domovih

Komisija za delovna razmerja delavcev delovne skupnosti ASO razglša za čas letovalne sezone od 10. 6. do 10. 9. 1979 naslednja dela in naloge v

POČITNIŠKEM DOMU RUDARJEV NA RABU:

1. glavni,-a	
kuhar,-ica	1 izvajalec
2. kuhar,-ica	1 izvajalec
3. servirka	2 izvajalca
4. šankist	2 izvajalca
5. pomožna delavka v kuhinji	3 izvajalci
6. šofer-težak	1 izvajalec
7. čistilka	1 izvajalec

Kandidati, ki želijo v času sezone opravljati objavljena dela pod točko 6 — šoferja-težaka, morajo imeti vozniško dovoljenje B kategorije.

POČITNIŠKEM DOMU RUDARJEV V CRIKVENICI:

1. upravnik	1 izvajalec
2. glavni,-a	
kuhar,-ica	1 izvajalec
3. kuhar,-ica	1 izvajalec
4. servirka	1 izvajalec
5. čistilka	1 izvajalec

Prednost pri razpisu imajo člani delovne skupnosti REKZ. Kandidati, ki nimajo lastnosti delavca v združenem delu pri REKZ, bodo združili svoje delo za določen čas.

Vsa razglšana dela in opravila zahtevajo zdrave, strokovno sposobne in prizadevne delavce. Delovne izkušnje so zaželjene.

Prošnje z opisom dosedanje prakse morajo kandidati za zaposlitev poslati kadrovskemu sektorju REKZ.

Informacije o pogojih zaposlitve dobijo kandidati pri referentu za rekreacijo in oddih, telefon št. 822-144 (interno 216).

O izidu izbire bodo prijavljeni kandidati pismeno obveščeni v 30 dneh od poteka roka za prijave.

Kaj je treba storiti, če kje zagori?

Ostati moramo mirni!

Premislimo in hitro ukrepajmo!

Rešimo ljudi in živali!

Pokličemo gasilce!

Gasimo!

Še danes se informirajte:
— kje je najbližja postaja za prijavo požara;

— kje je najbližji in dosegljiv telefon;

— katera je številka gasilske postaje.

Nikdar se ne smemo lotiti, da bi napredujoč požar, ki se širi, kar sami gasili, ne da bi poklicali gasilce. Če se požar pojavi, moramo najprej poklicati gasilce, potem šele pričnemo gasiti sami. Vsako minuto, ki jo gasilci zamude, bomo obžalovali, kajti s tem se zamuja strokovno gašenje, škoda pa se povečuje.

NEKAJ SPOZNANJ V ZVEZI S PREPREČEVANJEM ALKOHOLIZMA

Vsak alkoholik je bil najprej družaben, zmeren pivec.

Vsakdo med nami lahko postane alkoholik, razen abstinentov.

Znanstvenega dokaza o koristnosti alkohola ni nobenega, medtem pa imamo v SR Sloveniji najmanj 80.000 dokazov (tj. alkoholikov), da alkohol razkraja posameznika, družino in družbo.

Ne vemo še, kakšno je »pitje po pameti«, ki bi vsakega pivca zanesljivo obvarovalo pred alkoholizmom.

Kadrovske vesti

v času od 1. 3. 1979 do 31. 3. 1979

ZPT — prihod

TOZD PT:Pirc Jože — kopač, Auflič Stane — vozač, Kalander Nuriya — vozač, Alič Dahmo — kopač, Bec Samo — vozač, Kvas Franc — vozač.

TOZD RESD Trb.: Tomc Stane — elektro nadzornik.

TOZD Sep. Trb.: Čeč Jože — nakladalec pri škraparju.

TOZD RH: Klanjšek Alojz II — kop. pom., Kelner Franc — kop. pom., Jovič Milorad — učni kopač, Murčec Vlado — učni kopač.

TOZD Ojstro: Odžič Ilija — učni kopač, Dautovič Čazim — učni kopač, Potokar Marjan

— učni kopač, Zupan Jože — vozač.

DS PD Hr.: Krajnc Milan — pom. delavec zunaj.

TOZD P Ko: Gabrijel Franc — učni kopač.

TOZD sep. Zag.: Drobne Miroslava — delavka na sep., Osmič Bego — delavec na sep., Dalič Sejfudin — delavec na sep..

DS PD Zag.: Razpotnik Olga — pom. delavka.

TOZD RESD Zag.: Razpotnik Andrej — elektrikar.

DS SS ZPT: Kajbič Marta — administrator v splošnem odd. na podr. Zag.-RSC, Perklič Olga — izvajalec obračuna OD na

podr. Zagorje, Brunček Milena — izvajalec obračuna OD na podr. Hrastnika, Bebar Zora — izvajalec finančnega knjig., Kralj Dani — socialna delavka, Bostič Marija — administrator v splošnem oddelku na podr. Trbovlje.

RGD — prihod

TOZD RIG: Jurč Josip — učni kopač, Mujkič Pašaga — kop. pomočnik, Koren Jurij — učni kopač, Mujezinović Atif — učni kopač, Ristič Dimšo — učni kopač, Klančičar Marjan — učni kopač, Razpotnik Slavko — učni kopač, Vidovič Vladimir — učni kopač, Alutič Hasan — učni kopač, Spahič Ahmet — učni kopač, Kaltak Hasan — kopač.

TOZD Gramat: Pavič Nedeljko — opekarški delavec, Ivaščanin Slavko — opekarški delavec.

TOZD ESMD: Radič Pero — električar, Zagorc Zdravko — električar

DS SS: Orsag Marija — snažilka.

IMD — prihod

TOZD KET: Grobljar Alojz — kurjač.

TET — prihod

DS SS: Lavtar Edvard — dipl. oec.

DS TSO — prihod

Gračner Nada — operater vhodnih podatkov.

DS ASO: Metličar Majda — izvajalec admin. del za DPO — pripravnik, Kukovič Hermina — izvajalec fin. knjigovodstva.

ZPT — odhod

TOZD PT: Jurečič Franc, rudarski tehnik — upokojen; Bijelič Mujo, vozač — spor. prek.; Kostanjšek Otelo, vozač — disciplinski odpust; Islami Skender, vozač — prenehanje v posk. dobi s strani podjetja; Fejrič Šaban, vozač — odpuščen; Bohorč Jože, vozač — disc. odpust; Babič Boro, kopač — spor. prek.; Kasumović Maralem, kop. pomočnik — spor. prek.; Juteršek Ivan, vozač — discipl. odpust; Jager Martin, kopač — upokojen.

TOZD RESD Trb.: Jelen Janez, kovač — upokojen; Drnovšek Franc, električar — umrl.

TOZD sep. Trb.: Hribar Ivan, strojnik — umrl; Kvas Franc, tirničar — spor. prek.; Belina Marija, sep. del. — upokojena.

TOZD Ko: Džokič Mesib, učni kopač — samov. prek.; Kurtič Mirsad, učni kopač — samov. prek.; Baš Ferdo, kopač — upokojen; Rebršek Valentin, kopač — upokojen; Zukič Sečo, vozač — spor. prek.; Kump Franc, učni kopač — samov. prek.; Končar Leopold, kopač — upokojen; Agatič Marko, vozač — odpuščen; Blekovič Himza, kop. pomočnik — odpuščen; Vičič Jože, vozač — odpuščen; Dolinšek Jože V., kopač — upokojen; Flis Anton, kopač — upokojen; Kos Jože, signalist — upokojen; Osmanović Ramiz, učni kopač — samov. prek.; Medved Rudi, kopač — upokojen.

TOZD P Ki: Lovrač Ivan III, kopač — upokojen; Pirc Jože, kopač — upokojen; Drnovšek Pavel, kopač — upokojen; Lavrin Štefan, kopač — umrl.

DS PD Zag.: Perme Franc, kopač — upokojen; Podlogar Venčeslav, kopač — upokojen.

TOZD sep. Zag.: Žohar Erna, sep. delavka — umrla; Ahmetović Mehmed, sep. delavec — spor. prek..

DS SS ZPT: Polutnik Jože, rudarski tehnik — upokojen; Janškovič Franc, kopač — upokojen; Bebar Zora, ekonomski tehnik — izvajalec finančnega knjiženja — spor. prek.

TOZD PH: Rupnik Milan, kopač — upokojen; Majcenović Marino, pom. zun. del. samov. prek.; Trnolšek Albert, kopač — umrl.

TOZD P Ojstro: Markovič Jože, učni kop. — samov. prek.

TOZD RŠC: Mandeljč Franc, instruktor — upokojen; Brvar Mirko, vzgojitelj — upokojen.

RGD — odhod

TOZD RIG: Pigac Jože, rud. nadzornik — spor. prek.; Lagonder Štefan, kopač — upokojen; Juvan Anton, kopač — upokojen; Šlenc Erik, vozač —

samov. prek.; Šarlah Avgust, kopač — umrl; Vidovič Vladimir, učni kopač — samov. prek.; Omerzu Ljubo, učni kopač — samov. prek.; Kunštič Anton, kopač — samov. prek.

TOZD Gramat: Zupančič Vinco, opek. del. — spor. prek.; Šmergut Janez, ključav. — disc. odpust; Orsag Marija, opek. del. — spor. prekinitev.

TOZD ESMD: Vozelj Franc II, el. delov. — spor. prek.; Oplotnik Jakob, strojni ključ. — upokojen.

IMD — odhod

TOZD SIMD: Polak Zdravko, voznik viličarja — spor. prekinitev.

TET — odhod

DS SS: Grošelj Franc, ekonomist — upokojen.

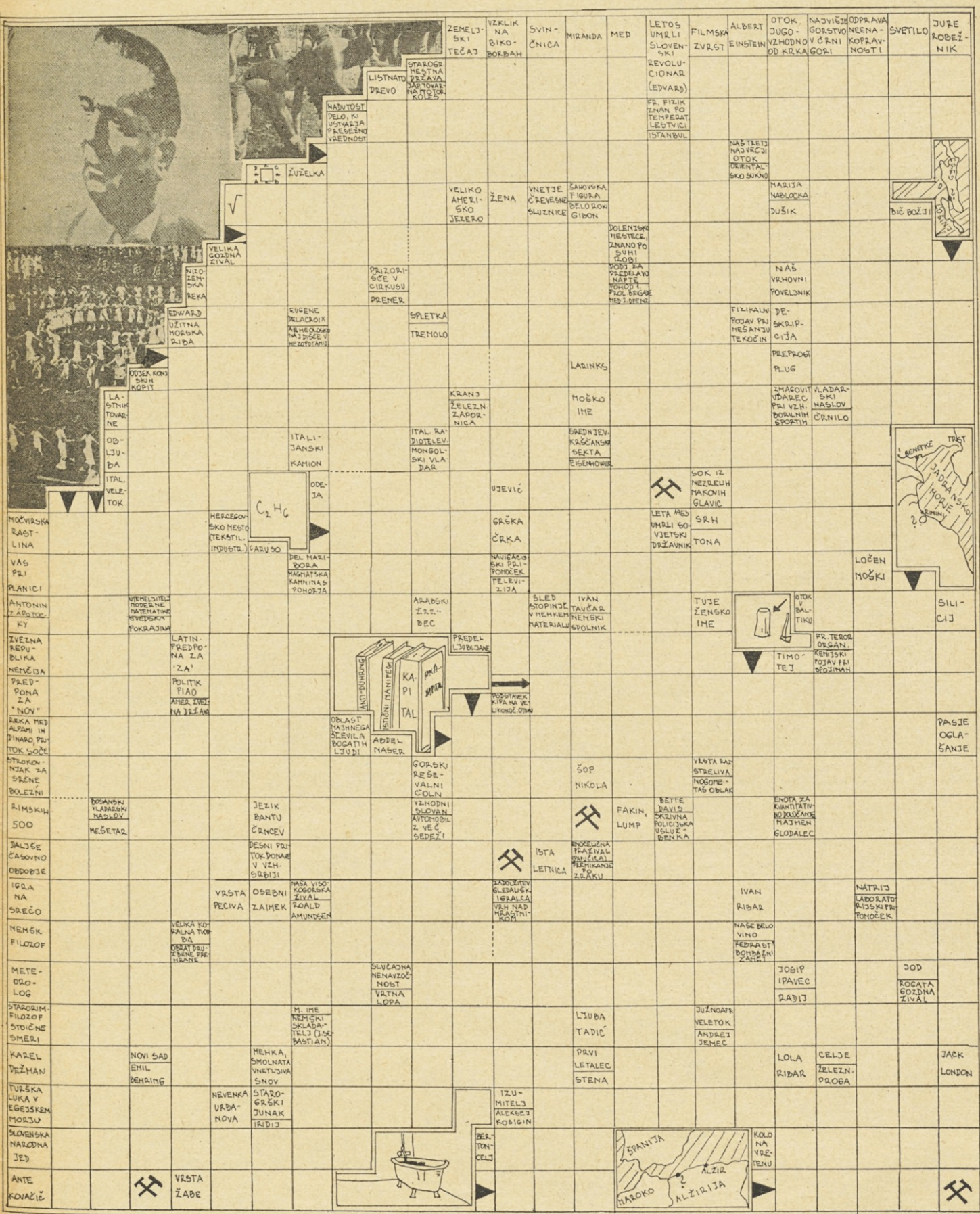
Ljuba Poznič

Prvomajska nagradna križanka

Med reševalce s pravilnimi rešitvami prvomajske nagradne križanke, objavljene v tej številki glasila Srečno, bomo z žrebom razdelili tri knjižne nagrade.

Izrezek iz časopisa z rešitvijo pošljite na naslov:

REK ZASAVJE, Uredništvo glasila Srečno, 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo prispele v uredništvo, do vključno 7. maja 1979.

Humor in anekdote

Nek naš davkoplačevalec je prišel na davčni urad. »Tovariš inšpektor, kdaj bi pa jaz lahko vzel dopust?« »Kako dopust?« se čudi inšpektor, »saj ne delate pri nas!« »Pri vas ne — toda za vas.«

Ne rabijo nobene nege, niti sonca, niti vode, niti zraka, pa vendar kar napre jrastejo. Kaj je to? Ne mislite nakaj grdega, kajti to so naše cene.

K operiranjem pacientu je prišel kirurg. »Oprostite, zelo mi je žal, toda vas moramo še enkrat operirati, kajti v vašem trebuhu sem pozabil gumijasto rokavico«.

Ne bodite neumni, za tako malenkost me boste še enkrat odpirali? Saj imam denar, tu ga imate in si kupite druge rokavice«.

France in Pavle sta na plačilni dan udarila po konjaku. »Jaz ne smem več« pravi Francelj, vse že dvojno vidim«. Takrat zvleče Pavle iz žepa 50 jurjev in pravi — »Francelj, tu imaš tistih 100 jurjev, ki si mi jih včeraj posodil«.

»Dober dan teta Martinček. Veste skozi vašo hišo bo stekla nova železniška proga. Toda ne

bojte se, zato boste dobili lepo odškodnino«. »Denar ni važen«, pravi teta Martinček. »Toda zapiranje in odpiranje vrat pred vlakom mi bo vzelo ogromno časa«.

Zadnjič mi je neki penzionist potožil — »Ali veš Milan, da se je sedaj prekrstila Matilda v Dragico«. »Zakaj pa to«, sem se začudil. »To pa zato, ker je smrt sedaj tako draga«.

Gorenjci so izdali novo kuharsko knjigo. Prvi stavek v tej knjigi se glasi — »Izposodi si pri sosedu lonec«.

In druga — »Ali veste kdaj so se naučili Gorenjci plavati? Takrat ko so pričeli na mostovih pobirati mostnino«.

Žena je rekla možu zvečer pred spanjem. »Ali naj vzamem tablete za spanje, ali imaš kaj boljšega pred seboj?«

»Oh, nič ni lepšega, kot dva deci dobrega vina«. — »O seveda, štiri deci«.

Če imate majhno stanovanje, torej premajhno za psa, kupite papagaja in ga naučiti lajati. Pregnal vam bo vse vsiljivce.

Glasilo Srečno izdaja Rudarsko elektroenergetski kombinat Zasavje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Tiska TOZD TIKA Trbovlje.

Naklada 3.200 izvodov. Za članke kolektiva REK Zasavje je časopis brezplačen. Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Tehniški urednik: Tine Lenarčič.

Odgovorni urednik: Emil Kohne, dipl. inž. rud.

Glasilo ureja uredniški odbor: Hinko Jazbec, Emil Kohne, dipl. inž. rud., Tine Lenarčič, Janez Oberžan, Anton Pikš in Miro Šuštar.
